कालिका
महाका

SS23

नं० ५५२३-घ
कालिकापंचांगादि-
पात्रशोधनमन्त्रपर्य्यन्तम् (तन्त्रम्)
पत्राणि २५०
विभागाः ११ (एकादशाः) सम्पूर्णम्

नं. १०५५ के
कालिका पंचांग आदि
पात्रशोधन मंत्र पर्यन्त
१३ पोथियाँ
पत्राणी २५०
तन्त्र

K.T.O

P8 F — 3 P16 — F 3
P9 16 — 18 P17 — 4
P10 — 5 P18 2
P11 — 6 P19 3 missing # 1
P12 — 2 P20 — 2
P13 — 2 P21 2
P14 — 3 15
P15 — 9 + 48
P16 — 48 + 96 Total F — 159
159 Complete

श्री· १

॥श्रीगणेशायनमः ॐश्रीकालिकाभगवत्यैनमः कैला
सशिखरासीनंदेवदेवंजगद्गुरुम् उवाचपार्वतीदेवीभै
रवंपरमेश्वरम् श्रीदेव्युवाच देवदेवमहादेवसृष्टिस्थि
तिलयात्मक किंतद्रत्नमयंधामश्रोतुमिच्छामितत्वतः
कालिकासमहाविद्यांसमस्तभेदसंयुताम् सपर्याभेदस
हितांचतुर्वर्गफलप्रदाम् श्रीभैरवउवाच शृणुदेविप्र

वक्ष्यामिपटलंदेवदुर्लभम् दक्षिणकालिकादेव्यागो
प्यंपशुसंकटे सर्वागमरहस्याख्यंदेवानामपिदुर्लभ
म् रहस्यातिरहस्यंचसर्वसिद्धिकरंनृणाम् नमित्रायारि
दोषंचनकायक्लेशसंग्रहः नविपर्ययभीर्लोकेसर्वसंप
त्प्रदायकम् सर्वेषांशुद्धिदंचैवमहापातकनाशनम्
ज्ञानेद्ववर्धनंशुद्धंकवित्वंजायतेनृणाम् अथध्यानंप्र

श्री
२

2

वक्ष्यामि रहस्यं देवदुर्लभम् महाकाल्यादि सर्वस्वं सर्वसं
पत्फलप्रदम् अथ ध्यानम् ॐ ब्रह्माविष्णुशिवास्थिमुं
उरशानां तां ज्वलरक्ताधरां वर्षामेघनिभां त्रिशूलमुसलौ
पद्मासिपाशांकुशान् शंखं स्मादिशृंगं धत्तां दशभुजां प्रेता
सनेसंस्थितां देवीं दक्षिणकालिकां भगवतीं रक्ताम्बरां तां
स्मरेत् ॐ सिंहासनस्थां घनपीनवक्षां चतुर्भुजां घनतिभांत्रि

नेत्राम् त्रिशूलपद्मांकुशपाशहस्तां ध्यायेन्महेशीं हृदिका
लरात्रीम् ॐ अंजनाद्रिनिभां देवीं करालवदनां शिवाम् मुं
डमालावलीकीर्णां मुक्तकेशीं स्मिताननाम् रक्तपूर्णमु
खांभोजां मधुपानप्रमत्तिकाम् वह्न्यर्कशशिनेत्रां तां र
क्तविस्फुरिताननाम् विगतासुकिशोराभ्यां कृतकर्णा
वतंसिनीम् श्मशानवह्निमध्यस्थां करकांचीनितंबि

श्री·
३

3

नीम् खड्गमुंडवराभीतिसमन्वितकरांबुजाम् कालिका·
यामहादेविकथितंध्यानमुत्तमम् सर्वागमरहस्याढ्यंदे
वानामपिदुर्लभम् कथयामिशृणुश्चान्तेमंत्रोद्धारमिदंशुभ
म् परापररहस्यंचभुक्तिमुक्तिविवर्धनम् अथमंत्रोद्धारः
गेंकामत्रयंवह्निसंस्थंरतिबिंदुसमन्वितं कूर्चयुग्मंतथालज्जा
युगलंतदनंतरम् दक्षिणाकालिकाचेतिसर्वबीजानिकोनरे

न् ॥ अंतेवह्निवधूं दद्याद्विद्याराज्ञी प्रकीर्तिता ध्यानमस्याः
प्रवक्ष्यामि यं स्मृत्वा शिवतां व्रजेत् दंष्ट्राकरालवदनां लो
लजिह्वाकरालिकां सद्यश्छिन्नशिरःखड्गवामोर्ध्वाधः
कराम्बुजां अभयं वरदं चैव दक्षिणाधोर्ध्वपाणिकां नी
लमेघप्रभां श्यामां घोररूपां दिगंबरां कंठावसक्तमुंड
लिगलद्रुधिरचर्चितां कर्णावतंसिनीनीतशवयुग्मभ

श्री
४

यान्वितां बालार्कमंडलाकारां त्रिनेत्रां प्रसन्नवदनां शव
रूढां महादेवहृदयोपरिसंस्थितां महाकालेन रमणार्थं सं
प्रविष्टां वरान्वितां शिवाभिः घोररूपाभिः चतुर्दिक्षु सम
न्वितां श्रत्रस्थानविधिं वक्ष्ये ध्यात्सर्वसमृद्धिदं भैरव उवा
च श्मशाने घुघुरस्वर्णालंभमानकरोटयां शिवरूपां महादे
वीं कृतकांचीदृसन्मुखीं ध्यात्वा मोनाहशी देवीकाधिनाद्वेति

दुर्लभा अथवान्यप्रकारेणउरस्मरणमिष्यते ऊर्जेवाफाल्गुनिका
रेवानरमुंडंसमीडितं पंचगव्येनमिलितंचेदनाद्यैर्विशोधनं:
नितिष्ठभूमौरहस्ताधंमारुतः:काननेवने तत्रतद्विमेराचैस
हस्तावधिमानवः एकाकीप्रजपेन्मंत्रंसम्भवेत्कस्यणादयः अ
थवान्यप्रकारेणउरस्मरणमुच्यते शावमानीयतद्वारितेने
वपरिवेष्ट्यच तद्दिशांतेनिशायांचयावदष्टोत्तरंशतं सम

श्री
५

वेत्सर्वस्मिन्देशे नात्रकार्यो विचारणा अथवान्यपूर्ववत्
ग्रहणं वा चतुर्दश्यां पत्तयोरुभयोरपि सूर्योदयात्समार
भ्य यावत्सूर्योदयान्तरं तावज्जप्यानि रात्रिकः सर्वस्मिन्देश्यारोभ
वेत् चंद्रसूर्यग्रहे चैव ग्रामासाविधिविमुक्तितः यावत्समानवो
जप्यात्तावज्जोमादिकं चरेत् पुनरन्यप्रकारेण शरत्कालेच
तर्ष्यादौ नवमांतं विशेषतः भक्तितः पूजयित्वा तु रात्रौ तां

वत्सरद्वयकं एकाकी विजने जप्यकेवले वा शिवालये अ
ष्टम्यादिनवम्यांत उपवासपरो भवेत् पुनरन्यप्रकारेण
अष्टम्यां संध्यवेलायां अष्टोत्तरलतागृहे प्रविश्य मंत्रं यत्ने
नतः समभ्यर्च्य यत्नतः पूर्वोक्तं कल्पयामास सर्वं पूजादि
कं चरेत् केवलं कामदेवो स्मो जपेदष्टोत्तरं शतं तासांतमं
त्रमूलेन उग्रां संपूज्य कालिकां मंत्रसिद्धिर्भवेत्सयो लतो

श्री
६

दर्शनपूजनं अथान्यप्रकारेण आकृष्टायाः कृत्वा गारेभा
वनेमंत्रमुत्तमं कल्पवृक्षलतापात्रेलिखित्वामंत्रमेवच वि
धायतन्नमस्कारंकृत्वानस्यनिवेद्यवा किंचिज्जप्त्वामनःस्थि
त्वादेवताभावतत्परः तांविसृज्यनमस्कृत्यस्वयंजप्त्वासदे
पुनः प्रातः स्त्रीभ्योबलिंदत्वामंत्रसिद्धिर्नसंशयः अथवा
न्यप्रकारेणपुरश्चरणमुच्यते गुरुमानीयसंस्थाप्यदेवता

पूजनं विभो वस्त्रालंकारहेमाद्यैः संतोष्य गुरुमेवच तं
न्यातश्चैव तन्मत्री गुरुपत्नी च दक्षिणां मंत्रं जप्त्वा गुरुं स्वा
सर्वसिद्धेश्वरो भवेत् गुरवे दक्षिणां दद्याद्यथाविभवमात्म
ना गुरोरनुज्ञामात्रेण इष्टमंत्रोऽपि सिद्ध्यति दीक्षषट्केन व
र्गाद्यैरतिविंदुश्रुतेन च षडंगानि न्यसेत्स्वाङ्गे त्रिः सकृत्वा स
र्वं भवेत् पंचधा पंचधा वापि मूलमंत्रेण सप्तधा समस्तो

श्री
८

गंधकुसुमैस्तैः शोधितं मंत्रवित्तमः वर्णाद्याद्यं वह्नियुतं रतिबिं
दुसमन्वितं त्रिशूलं च ततः कूर्चयुग्मं लज्जायुतं ततः दक्षि
णे कालिका चेति सर्वं पश्चात्ततः पुनः ठद्वयेन समायुक्तं मं
त्रमेनं विदुर्बुधाः साधनं सिद्धमंत्रस्य वक्ष्यामि परमाद्भुतं भा
ग्यहीनोपि मूर्खोपि यद्वोधमसमरो भवेत् आदौ पुरश्चरं कुर्या
न्नियमेन समाहितः लक्षमेकं जपेन्मंत्रं हविष्याशी दिवः

श्रुचिः रात्रौ तांबूलचर्वणं यथाशक्त्या यांलत्तमानतः नाना
चारेनकर्तव्या नाचाराणामितस्ततः भूतहिंसानकर्तः
व्या पशुहिंसाविशेषतः बलिदानं विनादेव्याहिंसां सर्वत्र
वर्जयेत् एवंसिद्धमन्त्रः मंत्रीप्रयोगाद्धीनचाप्यथा जीव
हीनो यथा देहो सर्वकर्मसु न क्षमः पुरश्चरणहीनोपि नमं
त्रः फलदायकः तस्मादादौ पुरश्चर्यां कृत्वा साधकसत्तं

श्री॰
८

मः प्रयोगंवततः ऊर्यान्सर्वसाधकउत्तमः घोररूपांमहा
रौद्रींश्मशानालयवासिनी वस्त्रनादक्षिणंवापिस्वऊले
स्वऊचोत्वयां शवरूपांमहादेवींहृदयोपरिसंस्थितां शि
वाभिःघोररूपाभिःचतुर्दिक्षुसमन्वितां महाकालेनचस
मप्रुपतिष्टरतामम प्रवक्ष्यामिमंत्रंतस्याः सर्वकामप्रदाय
कं नागराजाभ्यांवह्निपुतंरतिविंदुसमन्वितं त्रिगुणंचततः

कूर्चयुगं लज्जायुतं ततः दक्षिणकालिका चेति पूर्ववच्च तत :
पुनः तत्वयेन ततः स्वाहा मयापिकं विनामन्त्रस्य वाइत्थं
कायक्लेशकरं न च यत्नं चिंतयेन्मंत्री सर्वकामसमृद्धिदं
तस्य हस्ते सदैवास्ते सर्वसिद्धिर्न संशयः गद्यपद्यमयी वाणी
सभायां तस्य जायते तस्य दर्शनमात्रेण वादिनश्च पराजिताः
दिवारात्रिं वर्तयंचकर्तुं संभवति तमः ब्रह्महत्यासुरापान

श्री
९

मगाम्यगामनंतया सर्वंनचभवस्यैवदक्षिणामेवचिंतयेत्
वागीश्वरसमोवेत्ताधनीधान्यपतिर्भवेत् कामतुल्यः स्त्र
नारीणांरिपूणांयमोपमः सर्वस्यैवनरस्यैववल्लभः कांति
वर्धनः अंतेचलभतेदेव्यागणत्वंदुर्लभंनरः चंद्रसूर्यप्रभो
भूत्वावसेत्कल्पशतंभुवि इत्येवमादिकंचैववहुनाकिंकथ्यते
पुनः नतस्यदुर्लभंकिंचिद्यः स्मरेद्घोरदक्षिणां नागयज्ञो

9

पवीतांचचंद्रार्कपुतमस्तकं जटान्वितांचसंचिंत्यमहा
कालसमीपगां कूर्चलज्जायुगंवीजमादायतेनतथैवच
संचिंत्यदेवींभूयैश्चारक्तपुष्पैः समर्चयेत् कामवाणस
मोवुद्धानिलज्जावद्दलास्त्रियः स्वस्वसंत्यज्यभर्तारंसंलिं
गयेनसर्वदा लोहितांम्बरहस्तांचयूनांऊलधरंतथा
महाकालाग्रहस्तांचध्यात्वापुष्पैः सपीतकैः श्रप्प

श्री
१०

10

चैवैववरस्तानितथैवांतेचयोजयेत् आकर्षणंभवत्येवंस
दाष्मावरजंगमं पातालतलजंवापिकिमन्यद्भूतलस्थितं
आकर्षयतिसर्वंहिमहाकालवचोयथा कपिलांहिभुजं
कांतिकपालंसमुद्दातिणे ध्यात्वादेवींहिसर्वस्यचिंतयेद्दय
मेवहि एवंशप्तजपत्कृष्णेनवप्तष्णेणश्चयपप्तजयेत् मारणम
भवेत्तस्ययस्तुदिश्यकृताकृपा उच्चाटयतिपिंगाक्षीसंगा।

ययतिकेकरे विद्रावयतिस्तुक्तिः स्थानस्थचिंतयतिस्तृर्तिं
मा विलोभयतिसंत्तव्योविषवुद्धोविरोदयेत् येयंभाव
मनोनेयन्मद्रावस्थास्मरेदपि अशसर्वत्रकर्तव्यंभावमा
त्रस्यचिंतनं उच्चाटनेभ्रमेवात्रसर्वत्रस्मरतेमतं स्नानः
शुक्लांवरधरः कृतनित्यकृत्योदिवा रात्रौनग्रस्थ्यानस्थ
मैथुनेचव्यवस्थितः अथवामुक्तकेशस्थनेनसर्वार्थ

श्री॰
११

सिद्धयः स्तंभनं मोहनं चैव वशीकारो विशेषतः नक्तोपरास्थि यांवीस्रयोजयेद्यतेन नरः सभवेत्सर्वविद्यानां पारगः सर्वदेव दि तस्यदर्शनमात्रेणवादिनो निष्प्रभा मता गद्यपद्यमयी वाणी तस्य सर्वविरोभवेत् अथवा शुक्लकेशाश्वरविंछभतयेन्नरः योजयेद्घृतेनावदेवं शनिविधिस्मृतः अष्टोत्तरशतं जप्त्वाव गमावर्त्यचिंतयेत् मैथुनेयः प्रयास्येषधनधान्यसमन्वितः

सर्वविद्यासमंतोश्रेष्ठोभवेन्नैवात्रसंशयः दत्तमाज्यभर्गं
पयुष्येन्नजपेद्युतंनरः अनर्घाकाव्यितद्वाणीगद्यपद्यम
यीभवेत् हृद्देवद्वापरंतस्यावाणीवक्त्रात्सवर्तते स्मरतेष
महाजाड्यंमहापातककृन्तये धनागमायचतथापरयो
षित्समागमे यदियोषित्संसर्गउद्धरेत्तद्वयत्नतः सम
स्तायेततोजाड्यंसर्वकामार्थसिद्धये नश्येवपेतमाहस्य

श्री॰
१२

12

योजपेन्मंत्रविन्नमः अयुतंमैथुनंकृत्वाविभीःसत्यपराय
णः सयातिपरमांसिद्धिंदेवैरपिसुदुर्लभां आकर्षणंवशी
कारोणरणोच्चाटनादिकं स्तंभनंमोहनंचैवशासनंवासने
नेष्या वाग्मित्वंचधनित्वंचबहुपुत्रत्वमेवच बहुवल्लभतां
चैवसर्वप्रियत्वमेवच सयातिविचरत्वंचदेवत्वमपिचैव
हि नजरानचमृत्युश्चनरोगोनतथाभयं नयातिनतज

प्यत्वेनचवाकाग्रयमानतं अथवासमभवेन्निसंचतुर्विंश
तिसिद्धयुक् स्वदेहरुधिराक्तेन बिल्वपत्रैः सहस्रशः श्म
शानेऽर्चयेद्देवीं वाणीं सर्वांगविद्भिः धनवान्नावदेयेषां
सर्वत्र योषितां सावी जायते नात्र संदेहो महाकालवचो य
था श्मशाने योषितां नीत्वा वाणीं च समन्तां व्रजेत् देवोपु
रुः सपुष्पेण अर्कस्य च सहस्रशः श्मशानेऽर्चयेद्देवी

श्री॰ १३

13

वाणीं सर्वां समविंदति धनवान्वा भवेद्येषां सर्वत्र योषितां सदा
जायते नात्र संदेहो महाकालवचो यथा । श्मशाने योषितां
नीत्वा वाणीं च समनां व्रजेत् ततो शुक्लः सप्तच्छिन्नाग्रकेस्य च
सहस्रशः । श्मशानेभ्यर्चयेद्देवीं मंत्रैरभ्यर्च्य हृल्लकं रक्तचं
दनदिग्धांगो रक्तपुष्पैरलंकृतो तावत्संख्यैः मंत्रं प्राप्यं ततो
ध्यायेच्च कालिकाम् ततो गम्या भवेद्धा जायते सा न भयाय

ते श्मशाने शयने चैव वस्त्रासां नगतः पुनः अस्मकृतजपो।
न्मेत्रं सर्वसिद्धिप्रदायकं तर्पयेच्चतरस्यैंतः रक्तमांसादिभि
र्ह्रियः तिसृभिर्मंत्रमुख्याये सर्वसिद्धिर्भवेत्ततः तर्पयेच्चपयो
भिश्चरक्तधारायुतैस्ततः रेतोभिश्चततस्तु यन्त्रकायं कवचे
न च मधुनायतत्तो मायावर्गं प्रक्षालनेन च मूषमाहिषर
क्तेन वारमितं वनस्य जायते यनत्वं जायते तस्य सर्वसिद्धिश्च

जायते वटस्मैषभवेज्जीवो धनेन च धनाधिपः आज्ञायते देव
राजो सरूपेण मनोभवः वलेन पवनो ह्येष सर्वतत्त्वार्थसंभ
वः वलेन पवनो ह्येष सर्वतत्त्वार्थसाधकः साधिता साधिता
मांसं ग्रास्थि देव्याः सदा वलिं मूषमार्जारमांसं च मेषमाहिष
संभवं सर्वमास्थिप्रदातव्यं नख्या लोम समन्वितं स्वतषड्गि
नेमार्जारकेशसंमार्जनामृतं निवेदयेत्स्मशाने दं सर्वसिद्धि

ध्रुवंभवेत नराणांयोषितांकृत्वावर्णानांशतमुत्तमं ध्रुवे

कंप्रजपेन्मंत्रंतेनतस्मैमोहयेद्ध्रुवः युगानामयुतेनैतेनदक्षि

णामूर्जिताभवेत सर्वसिद्धिर्भवेत्तस्यवाणीधीरस्यजाय

ते योनिरूपांह्रींकंउंह्रींकृत्वाचैवहस्तमात्रतः हस्तविस्ता

रतः कृत्वाहस्तंचापिनिधायात्रचा तत्रकारहिमंत्रेणाग्नि

स्थापनंकृत्वा महाकालेनचसमंतत्रह्रींप्रथमाहुतिं

श्री
१५

15

दद्यादाज्येनभक्तेनमांसेनरुधिरेणच कृष्णपुष्पैश्चमांसाज्ये
नरुधिरेणविशेषतः आमिषादिभिरेवैतांदद्यात्श्मशाना
लये स्नात्वाशुक्लाम्बरधरः शुचिः प्रयतमानसः दिवापर्वप्र
कर्तव्यंसर्वकामार्थसिद्धये रात्रौनग्नोमुक्तकेशः मैथुनेनापि
तत्वतः प्रकर्तव्यंप्रयत्नेनसर्वकामार्थसिद्धये द्विजातीनांच
सर्वेषांदेवाविधिरिहोच्यते शूद्राणांचतथाप्रोक्तंरात्रौदद्यंम

ह्लामतं यद्यत्कामयते कामं तत्तदाप्नोति निनमशः महाव्रते
नयत्नेन पश्चाद्देवीं प्रपूजयेत् विधाविभज्य मंत्रं वै यत्नात्सा
धकसत्तमः सांसमभक्तं निलं केपं मारिषं रक्तपायसं आज्य
देति प्रयत्नेन होतव्यं सर्वसिद्धये एवं कृत्वा विधानज्ञं लभ
ते सिद्धिमुत्तमां यद्यत्प्रार्थयते किंचित्तत्तत्प्राप्नोति निश्चि
तम्पशः देवत्वं वधनत्वं च सिद्धधारणतां तथा दत्वा हुत्वा

तदाग्रेतिसर्वेतत्वमतंदितः अथ्यवस्यामहंदेव्याः प्रना
कारविवर्तणं कालीकपालिनीकुल्लीकुरुकुल्लीविरोधि
नीं विप्रचित्तीन्यसेच्चैववह्निषट्कोणकं तथा उग्राप्रग्र
प्रभांदीप्तांन्यसेदतः त्रिकोणके मात्रांमुद्रांसितांचैवतथै
वाग्नेत्रिकोणके सर्वपूर्णांशशिकलांमुंडमालाविभूष
णां तत्रैववामकेहस्तेधारयेच्चसमन्वितः वह्निमंडल

तस्मात्पितृब्राह्मीनारायणीतथा माहेश्वरीवचामुंडाकौमा
रीचापराजिता वाराहीचतथापूज्यानारसिंहीतथैवच स
र्वासामपिवैदेयाबलिःपूजातथैवच गन्धलेपनकेचापिवि
भवेनोपकल्पयेत् त्रिभिःपूज्याप्रकर्तव्यानारसिंहीतथै
वच अंगन्यासकरन्यासौयथावत्कथयाम्यहं दीर्घषट्
कोणजात्येनरतिविद्धुग्रेनच षडंगानिन्यसेन्मंत्रीत्रिःस

श्री
८

कृत्वा यथास्मृतं पंचषड्विश्वमस्मैवै हृदये द्वौ भ्रजौ नतथा
तथाजेवा दृंये चैव जगनीयंदिशोदश पंचधापंचधामूल
मंत्रैरपि च समस्तथा समस्तांगं षडङ्गं वीनमेविनेमंत्रविन्यासाः
ततः स्वैस्विस्वरूपांते ध्याये चैव सदाशिवं योगिनीचक्रस
हितं महाकालसमन्वितं संपूज्य यत्नतश्चापि बलिं सं
प्रतिपद्यते बलसमासमनेवेद्यानेन त्वां च प्रदापयेत् हृद

ये चैव देवीं च समभ्यर्च्य विधिवद्बुधाः निर्मलं वेश्म चोद्देशं
धारणीयं सदैव हि ततश्चैव जपेन्मंत्री हविष्याशी दिवा
शुचिः अश्रुविस्रतथ्याराश्रो लक्षमेकं तथैव च दशांशं
होमयेन्मंत्री तर्पयेदभिषेचयेत होमोपि तर्पणे चैव य
यावत्कार्यितो विधिः एवं देवीं कलुषदहनीं पूजयित्वा
यथावद्धाग्रहाकालिमपि तर्पयित्वाभिषिच्य यंयंका

श्री०
१८

मंरवयतिमनस्याहितंवाहितंवातत्तंष्टाप्याश्रयतिपद
वींयोगिभिःप्रार्थनीयं इतिश्रीरुद्रयामलेतंत्रेदशविद्या
रहस्येश्रीकालीपटलंसमाप्तं ॥

18

ॐनमोविघ्नहर्त्रे ॐश्रीगुरवेशिवायैनमः श्रीभद्र
काल्यैनमः ॐअधुनापठितिंवक्ष्ये श्रीदेव्याश्चनसंस्तुताम्
गद्यपद्यमयींगोप्यांसकलागमनिश्चिताम् प्रातःकृत्य
मकृत्वातुयोदेवींभक्तितोवैपठेत् तस्यस्याज्जातविफलाशौ
चहीनाद्यथाक्रिया ततःश्रीमान्साधको ब्राह्मेमुहूर्तेश
यनतलादुत्थाय करचरणादिप्रक्षाल्य निजासनेसमुपवि

प॰ १

प्र० निजशिरसि श्वेतवर्णाधोमुखसहस्रदलकमल क
र्णिकांतर्गतचंद्रमंडलसिंहासनोपरिनिषण्णं स्वगुरुं शु
क्लवर्णं शुक्लालंकारभूषितं ज्ञानानंदमुदितमानसं स
च्चिदानंदविग्रहं त्रिनयनं चतुर्भुजं ज्ञानमुद्रापुस्तकवरा
भयकरं वामांगे वामहस्तधृतकमलया रक्तवस्त्राभ
रणया स्वशक्त्या दक्षिणभुजेनालिंगितं सर्वदेवादिदेवं

परमशिवस्वरूपं शांतंस्वभ्रसन्त्वंध्यात्वा तच्चरणकमल
युगलविगलत् अमृतधारयात्मानंसततंविभाव्य मा
नसोपचारैराराधयेत्तद्यथा लंभूम्यात्मकंगंधंसमर्पयामिन
मः हंआकाशात्मकंपुष्पंसमर्पयामिनमः रंवह्न्यात्मकंदी
पंसमर्पयामिनमः वंअमृतात्मकंनानानैवेद्यंसमर्पया
मिनमः संसर्वात्मकं फलमूलताम्बूलादिकंसमर्पयामि

प॰
२

नमः इति सम्मभ्यर्च्य ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्स्ख्फ्रें ह्स्रक्ष्मलवय
ऊं ह्स्ख्फ्रें सहक्षमलवरयऊं ह्सौः श्रीमच्छ्रीकौलानंद
नाथश्रीपादुकां श्रीशिवांबाश्रीपादुकां पूजयामि नमः इ
ति दशधा विसृज्य मनसा देउ प्रणामं कुर्यात् ॐ सहस्रदल
पंकजे सकलशीतरश्मिप्रभं वराभयकरांबुजं विमलगंधपु
ष्पांबरम् प्रसन्नवदनेक्षणं सकलदेवतारूपिणं स्मरेच्छिर

सिंहसनगतं तदभिधानमेवं गुरुम् इति ध्यात्वा तद्गुलामघं
गायत्र्या ॐ नमामि सद्गुरुं शान्तं प्रत्यक्षं शिवरूपिणम् शि-
रसा योगपीठस्थं मुक्तिकामार्थसिद्धये श्रीगुरुं परमानन्दं
वन्दाम्यानन्दविग्रहम् यस्य सान्निध्यमात्रेण चिदानन्दायते
परम् अखण्डमण्डलाकारं व्याप्तं येन चराचरं तत्पदं दर्शितं ये-
न तस्मै श्रीगुरवे नमः अज्ञानतिमिरान्धस्य ज्ञानाञ्जनशला-

कया चक्षुरुन्मीलितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः गुरुर्ब्रह्मा गुरु
र्विष्णुर्गुरुः साक्षान्महेश्वरः गुरुरेव जगत्सर्वं तस्मै श्रीगुरवे
नमः नमस्ते नाथ भगवन् शिवाय गुरुरूपिणे विद्यावता
रसंसिद्ध्यै स्वीकृतानेकविग्रह नवाय नवरूपाय परमार्थै
करूपिणे सर्वाज्ञानतमोभेदभानवे चिद्घनाय ते स्वतन्त्राय
दयाक्लृप्तविग्रहाय परात्मने परतन्त्राय भक्तानां भव्यानां भ

महृदिले विवेकिनां विवेकाय विमर्शाय विमर्शिनाम्
प्रकाशिनां प्रकाशाय ज्ञानिनां ज्ञानहृदिले । उरस्तान्या
स्थयोः हृष्टेनमस्कुर्यात्प्रणयेधः सदासच्चिन्हरूपेणविधेहि
भवदासनम् इतिश्रीगुरुप्रणामः स्वप्रसन्नांविभाव्य मन
सातदाज्ञांगृहीत्वा मूलाधारे स्वर्णवर्णेचतुर्दलकमलक
र्णिकान्तर्गतस्वयंगांटकान्तर्गत त्रिकोणपीठोपरिमायावी

पं. ४

जसिंहासनस्थितां परांशक्तिं कुंडलिनीं सप्तसर्पाकाराम्
धंशुखीसार्धत्रिवलयां विसतंतुतनीयसीं उद्यत्दिनकरस
हस्रभास्वरां विद्युत्कोटिसन्निभां पंचाशद्वर्णविग्रहां ष
ट्त्रिंशतकलारूपिणीं त्रिधामधामानां सर्वप्राणिजीवां
सर्वदेवादिदेवीं सकलमंत्रमातरं समांविभाव्य श्रीगुरूप
दिष्टनिजसहजनादेन हंसइतिमंत्रेणसचैतन्यां विधाय तत्र

चतुर्थदलेषु वंनमः शंनमः षंनमः संनमः इतिपत्रे
षु प्रादक्षिण्येनमध्येमूलेनचसंपूज्य ततः हंसइतिमंत्रे
ण सर्वत्र कमलात्कमलंनीत्वा ततः स्वाधिष्ठानेलिंग
मूलेतांनीत्वा तत्र कंनमः खंनमः गंनमः घंनमः ङंन
मः चंनमः छंनमः जंनमः झंनमः ञंनमः टंनमः
ठंनमः इतिपत्रेषु मध्येमूलेनचसंपूज्य ततोविशुद्धौ

कंठेधूम्रवर्णे षोडशदलकमले तांनीत्वा तत्र अंनमः
आंनमः इंनमः ईंनमः उंनमः ऊंनमः ऋंनमः ॠंनमः
लृंनमः ॡंनमः एंनमः ऐंनमः ओंनमः औंनमः अंनमः
अःनमः इतिपत्रेषु मध्येमूलेनचसंपूज्य ततः हंस इति
मंत्रेण आज्ञाचक्रे भ्रूमध्येविद्युत्वर्णे द्विदलकमले तां
नीत्वा तत्र हंनमः क्षंनमः इतिपत्रयोः मध्येमूलेनचसंपू

ज्य ततः हंसइतिमंत्रेण ब्रह्मरंध्रगगनस्थसहस्रदलकमलंसंतोप्र
पद्य तत्रबिंदुरूपतेजोमय परमशिवेनसहत्वां एकत्वंनी
त्वा ततः स्रवत्परमामृतेनतंसंतर्प्य तत्र नादश्रवणतत्प
रो मुहूर्तं स्वयंविभाव्य पुनस्तत्रैवगुरून् स्मरेत् मूलादिब्र
ह्मरंध्रांतंकुलंध्यात्वागुरून्स्मरेत् प्रकाशानंदनाथंचसनका
नंदमेवच कुमारानंदनाथंचवसिष्ठानंदनाथकम् क्रोधा

पा० ८

नंदस्थकानंदेदोष्मानानंदं तथापरम् वोपानंदं स्वकंचैव ध्याये
तत्कुलस्थलोपरि महामृतरसोल्लासहृदयाघूर्णलोचनाः
कुलालिंगनसंभिन्नघूर्णितारोषतामसाः कुलाशिष्यैः परिवृ
ताः सर्वान्तःकरणोदिताः वराभययुताः सर्वेकुलनंदार्थवे
दिनः एवंकुलगुरून्नत्वाविमृष्यकुलमातृकाम् कुलस्थाने
समानीयस्नानार्थंतीर्थंमाश्रयेत् इतिकुलगुरून्नत्वा ततो

वरोहंसर्वत्र सोऽहमिति मंत्रेण कमलात्कमले वरोह्यमाणं श्रा
ज्ञाचक्रादिक्रमेण तेषु तेषु कमलेषु तैस्तैरक्षरैः संपूज्यमानो
तत्तदाधारा तत्तज्ज्ञातन्नमहणं तत्तदधिदेवताः संतर्पयन्तीं
मूलाधारं प्रापय्य तत्रैव स्वस्थाने संस्थापयेत् इत्यारोहाव
रोहक्रमेण परांशक्तिं कुंडलिनीं ध्यात्वा प्रकाशमानोऽस्य
मेषु प्राणेषु निप्राणेभ्यः मृतायमानाम् अंतःपदव्यामत्र

५ संचरंतीमानंदरूपामवलोकये अहं देवी न चान्योस्मि ब्रह्मैवा
हं न शोकभाक् सच्चिदानंदरूपोहं स्वात्मानमिति चिंतयेत् ना
हमस्मि न चान्योस्मि ध्येयं चात्र न विद्यते आनंदपदसंलीनं मन
स्समरसीगतम् इति स्मृत्वा मूलाधाराद्ब्रह्मरंध्रांते मूल
विद्यां उद्यद्दिनकरसहस्रभास्वरां तेजोमयीमखंडां ध्यात्वा
तत्तेजसा व्याप्तं स्वदेहं संचिंत्य तत्तेजसैव परिणतो श्रीपरदे

वत्तां स्वहृदयकमले ध्यात्वा मनसैरुपचारैः संपूज्य प्राणा
यामत्रयं कुर्यात् तद्विधिर्यथा तत्रविहितवीरासनो मूला
धारार्पितचित्तवृत्तिः दक्षांगुष्ठेन दक्षनासापुटं धृत्वा मूलं प्र
णवं वा षोडशवारं जपन् वामेन पुटेन वायुमापूर्य ततो द
क्षनामाकनिष्ठाभ्यां वामनासापुटं च निरुध्य तमेव चतुष्ष
ष्टिवारं जपन् द्वाभ्यां रंध्राभ्यां वायुं कुंभयित्वा पुनस्तमेव द्वा

प॰ ८

त्रिंशद्वारं जपन् वामं पुटं च निरुध्य दक्षपुटेन पवनं रेचयेत्
पुनः दक्षपुटेन पवनमापूर्य तमेव षोडशवारं जपन् तमेव
चतुष्षष्टिवारं जपन् द्वाभ्यां पुटाभ्यां पवनं निरुध्य वामेन प-
वनं शनैः रेचयेत् प्रथममवनीबीजं विदध्यात् एवं प्राणायामत्र-
येण निरस्तसकलकल्मषः स्वशरीरं देवताराधनयोग्यं विभा-
व्य तत्र अक्षरादिन्यासं कुर्यात् तद्विधिर्यथा ॐ अं ग्रस स्त्रीद

क्षिणाकालिकामंत्रराजस्य श्रीभैरवऋषिः उष्णिकछंदः

श्रीदक्षिणाकालिकादेवता ह्रींबीजं हूंशक्तिः क्रींकील

कम् ममचतुर्विधपुरुषार्थसिद्धयेजपेविनियोगः इति

कृतांजलिः स्मृत्वा यथाविधिविन्यसेत् श्रीभैरवऋष

येनमः शिरसि उष्णिकछंदसेनमोमुखे श्रीदक्षिणा

कालिकादेवतायैनमः हृदि ह्रींबीजायनमः गुह्ये हूं

प॰
५८

५

शक्तयेनमः पादयोः क्लींकीलकायनमः नाभौ ममश्री
धर्मार्थकाममोक्षार्थेश्रीजपेविनियोगः सर्वांगेषु इति
ऋष्यादिन्यासः ॐक्रांअंगुष्ठाभ्यांनमः ॐक्रींतर्जनीभ्यांस्वा
हा ॐक्रूंमध्यमाभ्यांवषट् ॐक्रैंअनामिकाभ्यांहुम ॐक्रौं
कनिष्ठिकाभ्यांवौषट् ॐक्रःकरतलपृष्ठाभ्यांफट् इतिक
रन्यासः ॐक्रांहृदयायनमः ॐक्रींशिरसेस्वाहा ॐक्रूं

शिखायैवषट् ॐक्रैंकवचायहुं ॐक्रौंनेत्रत्रयायवौषट् ॐ
क्रः अस्त्रायफट् इतिषडङ्गन्यासः इतिन्यासान्विधाय ततो
नयनेनिमील्य स्वहृदयकमलेस्वाभेदेन श्रीदेवींतेजोमयीं
ध्यायेत् तद्यथा ॐदंष्ट्राकरालवदनांलोलजिह्वाकरालिका
म् सद्यःछिन्नशिरःखड्गवामोर्ध्वाधःकराम्बुजाम् अभयं
चवरंचैवदक्षिणोर्ध्वाधःपाणिकाम् नीलमेघप्रभांश्यामां

प
६०

घोररूपां दिगंवराम् कंकालमुक्तमुंडालीगलद्रुधिरचर्चिता
म् कर्णावतंसितानीतशवयुग्मभयानकाम् वालार्कमं
डलाकारां त्रिनेत्रामुन्नतस्तनीम् सृक्कद्वयगलद्रक्तधारावि
स्फुरिताननाम् घोररावां स्मितमुखीं श्मशानालयवासि
नीम् दंतरांदत्तिगणांदिव्यांलंभमानकचोच्चयाम् शवा
नां करसंघातैः कृतकांचीनितंविनीम् शवरूपमहाका

लहृदयोपरिसंस्थिताम् महाकालेनरत्यर्थमुपविष्टांस्मरातु
राम् शिवाभिर्घोररावाभिश्चतर्दिक्षुसमन्विताम् चिंतयामिहृ
दंभोजेदेवींदक्षिणकालिकाम् इतिध्यात्वा मनसागंधादिनासं
पूज्य कालिकायैविद्महे श्मशानवासिन्यैधीमहि तन्नोगौरी
प्रचोदयात् यथाशक्तिमूलंजप्त्वा ततोमालामादायतामपि
मानसा ॐमांमालेमहामायेसर्वशक्तिस्वरूपिणि चतुर्व

प॰
११

गीत्वयिमलत्नस्मान्मेसिद्धिदाभव ओं ह्रीं सिद्ध्यै नमः इतिकृ
ह्नत्तमालिकां गंधादिना संपूज्य गंगविच्चं कृत्तमालेत्वंसर्व
भावेभ्रमवेदा इतिदत्तकरेण गृहीत्वा शिरसिश्रीगुरुंयथो
क्तवर्णं कंठे मूलविद्यांपीनवर्णां हृदये श्रीपरदेवतां श्रीगु
रुचरणयोः स्वात्मानंध्यात्वा मूलगायत्रीं दशधाजपेत् य
थाशक्तियथाविधिजपंविधाय जपांते ओं त्वंमालेसर्वदे।

वानां श्रीतिदा शुभदा भव शुभं कुरुष्व मे भद्रे यशो वीर्यं च सर्व
दा इति मालां स्वशिरसि संस्थाप्य पुनरपि प्राणायाममृष्या
दिकरषडंगन्यासान् विधाय ॐ गुह्यातिगुह्यगोप्त्री त्वं गृहा
ण अस्मत्कृतं जपम् सिद्धिर्भवतु मे देवि त्वत्प्रसादान्महेश्वरि
इति मन्त्रेण तेजोमयं जपफलं श्रीमहादक्षिणकालिकादे
वीवामहस्ते समर्प्य योनिमुद्रया प्रणमेत् मालां संपूज्य

पु०
१२

देहः स्थापयेत् ॐ प्रातः स्मरामि मदिरारुणघूर्णनेत्रां कालीक
रालवदनां कमनीयगात्राम् उद्यद्दिनाननगतांविराजमानां स्वसं
स्थांधात्रीमसमस्तजगतां करुणार्द्रचित्ताम् १ प्रातर्भजामि भु
जगाभरणामपर्णां श्रीदक्षिणां ललितबालनतां स्वपर्णाम्
कारुण्यपूर्णनयनां नगराजकन्यां धन्यां वराभयकरां परमा
तिरूपीम् २ प्रातर्नमामि नगराजकुलोद्भवांतां कांतां शिवं

स्पकरवालकपालहस्ताम् त्रैलोक्यपावनपरांशरणागताहिमा
शुंनागेन्द्रहारकलितांललितांत्रिनेत्राम् ३ श्लोकत्रयमिमंपु
ण्यंप्रातः प्रातः पठेन्नरः तमोबुद्धिसमृद्धीयसपश्यतकालि
कापदम् इतिस्मृत्वा प्रणम्य निजहृत्त्वंसमर्पयेत् ॐप्रातः
प्रभृतिसायांतंसायादिप्रातरंततः यत्करोमिजगन्मातस्तदस्तु
तवपूजनम् स्वकार्योत्थापनाय त्रैलोक्यचैतन्यमयेपरेशि

कालिके

प
१३
13

श्रीसुंदरित्वच्चरणात्तथैव प्रातः समुत्थायतवप्रियार्थं संसार
यात्रामनुवर्तयिष्ये संसारयात्रामनुवर्तमानं त्वदाज्ञयादक्षिण
कालिकेशि स्पर्धातिरस्कारकलिप्रमादभयानि मां माभिभवं
तु मातः जानामि धर्मं न च मे प्रवृत्तिर्जानाम्यधर्मं न च मे निवृ
त्तिः त्वया हृषीकेशि हृदिस्थयाहं यथा नियुक्तोस्मि तथा करोमि
इति श्रीदेव्यास्तोत्राध्ये मूलाधाराद्द्वादशान्तचक्रपर्यन्तास्थि।

नाथः श्रीगुरूपदेशात्तानंसहजसिद्धमजपाजपं संकल्प्य
समर्पयेत् ॐअद्यपूर्वेद्युरहोरात्राचरितमुच्छ्वासनिश्वा-
सात्मकं षट्शताधिकमेकविंशतिसहस्रसंख्याकमज
पाजपं मूलाधारस्वाधिष्ठानमणिपूरानाहत विशुद्धाज्ञा
ब्रह्मरंध्रेषु चतुर्दलषट्दलदशदलद्वादशदलषोडशद
लद्विदलसहस्रदलेषु स्वर्णविद्रुमनीलापिंगलधूम्र वि

14

गुरुकर्तृरवर्गेभ्य स्थिताभ्यो गणपतिब्रह्मविष्णुरुद्रजीवा
त्मपरमात्म श्रीगुरुपादुकाभ्यो यथाभागशः संकल्प्य समर्प
यामि इतिकृतांजलिः संकल्प्यसमर्पयेत् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं मू
लाधारचक्रस्थाय गणपतये अजपाजपानां षट्शतानि सम
र्पयामि नमः ॐ स्वाधिष्ठानचक्रस्थाय ब्रह्मणे अजपाजपानां
षट्सहस्राणि समर्पयामि नमः ॐ मणिपूरकचक्रस्थाय वि

ग्रसेविना १८ ऐंह्रींॐऐंह्रूंफट्स्वाहा ध्यावे अजपाजपानांषट्
सहस्राणिसमर्पयामिनमः ४ अनाहतचक्रस्थायरुद्राय अ
जपाजपानांषट्सहस्राणिसमर्पयामिनमः ॐऐंह्रींश्रींवि
शुद्धचक्रस्थायजीवात्मनेअजपाजपानांसहस्रंसमर्पयामिन
मः ॐऐंह्रींश्रींआज्ञाचक्रस्थायपरमात्मने अजपाजपानांसह
स्रंसमर्पयामिनमः ॐऐंह्रींश्रींसहस्रदलकमलकर्णिका

प॰
१४
15

मध्यवर्तिन्ये श्रीगुरुपादुकायै अजपाजपानां सहस्रं समर्पयामि नमः एतावत्कर्तव्यं मयाक्तो ध्वं अद्य पूर्वेद्युरहोरात्राचरितमुच्छ्वासनिःश्वासात्मकं षट्शताधिकमेकविंशतिसहस्रसंख्याकमजपाजपं ब्रह्मरंध्रस्थसहस्रदलकमलकर्णिकामध्यवर्तिन्ये श्रीगुरुपादुकायै समर्पयामि नमः इति गुरवे समर्पयेत इत्यजपाजपं समर्प्य ॐ अद्य सूर्योदयमारभ्य अहोरात्रेण

च्छ्रासनिःश्वासात्मकमेकविंशतिसहस्रसंख्याकं अजपाज
पं अहं करिष्ये इतिसंकल्प्य अजपामंत्रेणप्राणायामंविधा
य ॐ अस्यश्रीअजपागायत्रीमंत्रस्य हंसऋषिः अव्यक्तगा
यत्रीछंदः परमहंसोदेवता हंबीजं सः शक्तिः सोहंकील
कम् ॐकारतत्वं उदात्तःस्वरः नभस्थानं हेमोवर्णः म
ममोक्षार्थेजपेविनियोगः इतिकृतांजलिर्वदेत् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं

प॰
१६

16

हंसात्मनेऽक्षयेनमः शिरसि ध्वँ अव्यक्तायगायत्रीछंदसेनमोमु
खे ध्वँ परमहंसायदेवतायैनमः हृदि ध्वँ हंबीजायनमो मूलाधा
रे ध्वँ सः शक्तयेनमः पादयोः ध्वँ सोऽहं कीलकायनमः नाभौ ध्वँ
ऊंकारतत्त्वायनमः हृदि ध्वँ उदात्तायस्वरायनमः कंठे ध्वँ न
भसेस्थानायनमः मूर्ध्नि ध्वँ हंसायवर्णायनमः सर्वांगे ममम्मो
क्षार्थेजपेविनियोगः इतिविन्यस्य ततः ओंऐंह्रींश्रींहसांहसयीं

त्मने स्वाहा अंगुष्ठाभ्यां नमः ॐ ह्रीं सोमात्मने स्वाहा तर्जनीभ्यां स्वाहा ॐ ह्रूं निरंजनात्मने स्वाहा मध्यमाभ्यां वषट् ॐ ह्रैं निराभासात्मने स्वाहा अनामिकाभ्यां हुम् ॐ पें ह्रीं श्रीं ह्सौः अनंतनतः सत्मा देवी प्रचोदयात स्वाहा कनिष्टिकाभ्यां वौषट् करतलपृष्ठाभ्यां ॐ ह्रः अव्यक्तबोधात्मने स्वाहा अस्त्राय फट् ॐ पें ह्रीं श्रीं ह्सौः सत्यात्मने स्वाहा हृदयाय नमः ॐ ह्रीं सोमात्मने स्वा

प. १०

हा फट् ॐ पं ह्रीं श्रीं ह्सां सूर्यात्मने स्वाहा हृदयाय नमः ॐ ह्सीं सो
मात्मने स्वाहा शिरसे स्वाहा ॐ पं ह्रीं श्रीं ह्सूं निरंजनात्मने स्वा
हा शिखायै वषट् ॐ ह्सैं निराभासात्मने स्वाहा कवचाय हुं ॐ
ह्सौं अनंतनतुः सत्यादेवी प्रचोदयात् स्वाहा नेत्रत्रयाय वौषट्
ॐ ह्सः अव्यक्तबोधात्मने स्वाहा अस्त्राय फट् इति न्यासान्विधाय
ध्यानं कुर्यात् ॐ गमागमस्थं गमनादिशून्यं सच्चित्प्रकाशं ति।

मिरंतनकारम् । यस्यामहं सर्वजगत्प्रधानेन मामिदं सं परमा
त्मस्थितिम् । अन्यथा ॐ घां मूर्धानं यस्य विप्रा वदंति खं वैनाभिं
चेदस्य यौ चनेत्रे दिशिभिः श्रोत्रं यस्य पादौ क्षितिश्च ध्यातव्यो सौ स
र्वभूतांतरात्मा । इति विराट्स्वरूपं स्वात्मानं ध्यात्वा तदनु संधा
यी प्राणवायोर्निर्गमप्रवेशात्मके अजपामंत्रे पंचविंशतिवा
रं जप्त्वा समर्प्य श्रीगुरूपदिष्टमार्गेणानादानुसंधानपूर्वकं

प. निरस्तसमस्तोपाधिनाकेनापि चिद्विलासेन प्रवर्तमानोस्मी
१८ ति विभाव्य प्रातः प्रभृति सायान्तं सायादि प्रातरन्ततः यत्करो
मि जगद्योनितदस्तु तव पूजनम् इति निजकृत्यं समर्प्य स्वका
यां तु ष्टनाय समुद्रमेखले देवि पर्वतस्तनमंडले विष्णुपत्नि
नमस्तुभ्यं पादस्पर्शं क्षमस्व मे इति भूमिं प्रार्थ्य श्वासानुसारं
तस्यां पादं निधाय नेदं तु साधकाः सर्वे विनश्यन्तु विरुद्धकाः

प्रवस्याशांभवीमेस्तु प्रसन्नोस्तु गुरुस्सदा इतिवहिर्गत्वा पदे
पदेमूलंस्मरन् नैरृत्यांयाम्यांवादिशिशरक्षेपमात्रांभुवमतीत्य
मेत्रमलमूत्र उत्सर्गंशौचाचमनदंतधावनादिकंविधाय मूले
नमृदं प्रक्षाल्य नद्यादौगत्वा श्रीमहाकालिकारूपंसर्वंविभा
व्य स्वशरीरजलात्मकंऊलदर्भंधृत्वा विभाव्यवा आचम्य मूलं
स्मरन् मलापकर्षणस्नानंचविधाय आचम्य ओंअद्यामुक

१९

मासेमुकपक्षे तिथावमुकेस्मादि श्रीजलदेवताप्रीतयेतांत्रि
कविधिनास्नानमहंकरिष्ये इतिसंकल्प्य प्राणायामऋष्या
दिकरांगन्यासान्विधाय स्वपुरतोजलेत्रिकोणचक्रंविलिख्य
तेन ब्रह्मांडोदरतीर्थानिकरैःस्पृष्टानितेरवे तेनसत्येनदेवेश
तीर्थंनदेहिदिवाकर इतिसूर्यमीशंप्रार्थ्य क्रोमिति श्रेऊशा
मुद्रयातत्रयमंत्रंलांभित्वा गंगेचयमुनेचैवगोदावरिसरस्वति

19

नर्मदेसिंधुकावेरिजलेस्मिन्सन्निधिंकुरु इतिसूर्यमंडलात्तीर्थं
आकृष्य पुरःकल्पिततीर्थेसंयुज्य ह्रीमिति आलोड्य वमि
तियेनमुद्रया अमृतीकृत्य मूलांते आत्मतत्वायस्वाहा मूलं
विद्यातत्वायस्वाहा मूलेशिवतत्वायस्वाहा इतितत्वत्रयंजले
विन्यस्य तत्रश्रीचक्रंविभाव्य हृदयकमलात्तत्रदेवीं आवा
ह्य षडंगेनसकलीकृत्य श्रीदेवींसावरणांतांस्वर्पयित्वा यो

प
२०

20

निमज्ज्याप्राणानायम्य मूलेन तज्जलं गृहीत्वाभिमंत्र्य तद्देवतास्मर
णपूर्वकं त्रिः निमज्ज्योन्मज्ज्य कुंभमुद्रया मूलेन स्वशिरसि त्रि
रभिषिच्य मूलेन श्रीदेवीं त्रिः संतर्प्य देवीं स्वहृदि समानीय प्र
थमत्वेडं आत्मतत्त्वं शोधयामि स्वाहा द्वितीयत्वेडं विद्यातत्त्वं शो
धयामि स्वाहा तृतीयत्वेडं शिवतत्त्वं शोधयामि स्वाहा इति त्रि
राचम्य धौतवाससी परिधाय तीरोपरि ॐमालिधरिवज्रि

णिमहाप्रतिसरेरक्षरक्ष ॐफट्स्वाहा इत्यनेनशिखांबद्ध्वा
मूलेनत्रिःपुंड्रकं ऊर्ध्वपुंड्रकंवातिलकंविधाय वैदिकसं
ध्यांसमाप्य तांत्रिकीमारभेत तत्रपूर्ववदाचम्य प्राणायाम
ऋष्यादिकरषडंगन्यासपूर्वकं स्वपुरतोयंत्रमुद्रया तत्रैव
रवितेतीर्थंजलं आदाय अमृतीकृत्य मूलेन ग्रहणाभिमे
य वामहस्तेजलमादाय दक्षहस्तेनाच्छाद्य हंयंवंलंरं मि

प० २१ 21

तिसप्तधाभिमंत्र्य मूलेनचशिरोभिमंत्र्य तज्जलविंदुभिः तत्त्वमु
द्रयामूलेनस्वशिरः शिःप्रोक्ष्य शेषविंदूंजलंदक्षहस्तेनिधाय
तेजोरूपंतज्जलंसमुद्रया इडयाकृष्यस्वदेहांतःस्थितंसकल
कलुषंप्रक्षाल्य तज्जलंकृष्णवर्णंपिंगलयावहिर्निर्गतंमत्वा
पुनर्वामहस्तेकृत्वास्ववामभागेज्वलद्वज्रशिलांध्यात्वा ॐ
ह्रींपशुहूंफट् इतिपाशुपतास्त्रमंत्रेणतस्यांशिलायामास्फ

त्यहस्तौप्रक्षाल्यमूलेनजलमादायप्रवहन्नाड्यासदक्षदत्त
पाणामूतेनैकीभूतेविभाव्यनिर्गमय्य तेनजलेनग्रस
नमालिन्यस्वाहा इतिस्वशिरसिः प्रोक्ष्य सर्ववराचम्यवे
परीत्येनचाचम्य सर्वंमूलंसर्वतत्वंशोधयामिस्वाहा इति
त्रिराचम्य मूलंकालिकायैविद्महेश्मशानवासिन्यैधीम
हि तन्नोघोराप्रचोदयात् श्रीमहाकालिकाश्रीपादुका

प०
२२

22

यैवषोर्वं: स्वाहा इतिमूलदेव्यैशिरर्घ्यंदत्वा ॐ ह्रां ह्रीं सः मार्तं
डभैरवप्रकाशशक्तिसहितनपषतेर्वं: स्वाहा इतिऊरसूर्याय
त्रिरर्घ्यंदत्वा मूलेनदेवींत्रिःसंतर्प्य श्रीगुरुंसूर्यंचत्रिःसंतर्प्य
मूलाधारेप्रथमबीजंउद्यंध्यात्वाग्राकाशस्थवह्निमंडलेसमा
वाद्य तत्रबालांश्रीसंध्यारूपांदेवींध्यात्वा क्रीं क्रीं क्रीं कालि
कायैविद्महे इत्यादिनामूलदेव्यैअर्घ्यंदत्वात्रिःसंतर्प्य श्रीगु

हंप्रणम्यप्राणायामादिपूर्वकंमूलगायत्रींजप्त्वाप्रातर्गाय
त्रीमपिजप्त्वाश्यामवीजत्रयमपिजप्त्वामूलमपियथाशक्ति
जप्त्वाप्राणायामादिनाजपंसंतर्प्य सूर्यमंडलान्मूलदेवीव
ह्निमंडलाद्भवानींप्रातःसंध्यारूपांचस्ववीजसहितांमूला
धारेविसृज्यश्रीगुरुंप्रणमेदितिप्रातःसंध्याविधिः अथ
मध्याह्नसंध्या तत्रमध्याह्नेयज्ञनाहतचक्रेमूलविद्यायारंहं

प
२२

23

इतिबीजहृदयंरक्तवर्णंध्यायंस्तमेजोवह्निः सूर्यमंडलेसमावाप
तत्रयौवनरूपांश्रीदेवींध्यात्वाह्रूंह्रूंकालिकायैविद्महेश्मशा
नादेवैश्रद्धांदत्वायथाशक्तिजप्त्वामूलगायत्रींद्वितीयबीज
हृदयंमूलमपियथाशक्तिजप्त्वाप्राणायामादिनाजपंसमर्प्य
श्रणम्यमूलदेवींयौवनरूपांचस्वहृदिविसर्ज्यश्रीगुरुंप्रणमे
दितिमध्याह्नसंध्या अथसायंसंध्या तत्रप्राणायामादिसर्व

तर्पणांते पूर्ववद्विधायवीजसंध्यां कुर्यात् । तत्रमायमात्राच
के ह्रीं ह्रीं इति वीजहृदयं श्वेतवर्णं आकाशस्थसोममंडले समा
वाह्यतत्र प्रौढरूपां श्रीदेवीं ध्यात्वा ह्रीं ह्रीं कालिकायै इत्यादि
नाह्यं दत्वा यथाशक्ति पनां गायत्रीं मूलगायत्रीं तनीयवीज
हृदयं मूलेच जप्त्वा प्राणायामादिना जपं समर्प्य सोममंडला
त्प्रौढरूपां आत्मानं चक्रे मूलदेवीं च हृदि समानीय श्रीगुरुंप्र

प॰
४४

24

णमेदिति सायंसंध्या अथार्धरात्रसंध्या अर्कमंडले देवीध्या
नेविना प्राणायामाद्याचमनपर्यंतं पूर्ववद्विधाय सहस्रारेवी
जसमकेपद्मरागप्रभं ध्यात्वा वह्निस्तोरा मंडले समावाह्य त
त्रश्रीदेवीयथोक्तरूपां ध्यात्वा मूलगायत्र्यातत्रमूलदेव्यै अर्घ्यं
दत्वा मूलगायत्रीमूलविद्यां च यथाशक्ति जप्त्वा प्राणायामा
दिनाजपं समर्प्य स्वदेवी हृदि तरीयां च सहस्रारे विसृज्य काम

कलारूपमात्मानं ध्यायेदिति तुरीयसंध्याविधिः एतत्सं
ध्याचतुष्टयं आवश्यकं कार्यं अथवा प्रातः संध्यामेव
संध्याचतुष्टयं कार्यं केवलैव वा प्रातः संध्याकार्येतोनत्य
जेदिति शिवशासनं अस्यां संध्याचतुष्टयं कृत्वा वैदिकं तर्प
णं समाप्यतां त्रिकतर्पणमारभेत तत्र प्राणायामादि पूर्व
कं स्वपरतो जले पूर्ववत्तीर्थमावाह्य वमिति धेनुमुद्रयाम

तीकृत्य मूलेनाशयाभिमंत्र्य तत्र श्रीचक्रं विभाव्य तत्र देवीं स
परिवारां हृदयकमलादानीयमानसोपचारैः संपूज्य मूलं।
श्रीमहाकालिका श्रीपादुकां तर्पयामि नमः इति यथाशक्ति
संतर्प्य यथाशक्त्यावरणदेवताश्च संतर्प्य मूलदेवीमेव वासा
मुपसवादनसपरिकरसावरणां श्रीपादुकां तर्पयामि नमः
इति संतर्प्य पश्चात् श्रीगुरु श्रीपादुकां तर्पयामि नमः इति

त्रिः सकृद्वा संतर्प्य वक्ष्ये परमगुरूंस्तेनैव मां परमाचार्यं वाप
श्रेयपरमेष्ठिगुरूंश्च संतर्प्य तीर्थं स्वस्थाने विसृज्य प्राणायामादि
नासमर्पयेदिति तर्पणं ततउत्थाय मौनी मूलेस्नात्वा गगेदं
श्रागत्य ओं वज्रोदकि हूंफट् स्वाहा इति जलं सव्येनानीयत्वा
नमभ्युक्ष्य उपविश्य ओं ह्रीं विशुद्धसर्वपापानि शमय शोष
विकल्पमपनय हूंफट् स्वाहा इति स्वचरणौ प्रक्षाल्य पूर्ववदा

पु॰ चमपामाम्याँऊंऊर्यात् तद्यथा शुद्धजलेन चतुरश्रवृत्तत्रि
१९ कोणात्मकं मंडलं निर्माय मूलं २ इति त्रिकोणं संपूज्य तत्र षट्
षट्कोणे भुवं डत्रये एतच्चतुरश्रमुद्रोपासारवाय ब्यमध्ये भूदि
तषडंगं संपूज्य तत्रमूलेन तालित माधारं संस्थाप्य प्रथमवं
डं मं वह्निमंडलाय धर्मप्रद दशकलात्मने श्रीकुलदेवतायाः श्री
महाकालिकायाः सामान्यार्घ्याधारायनमः इति संपूज्य त

28

त्रवस्यमानात्वह्नेर्दशकलाः संपूज्य तत्रास्त्रक्षालितं शंखादिकं
पात्रं निधाय द्वितीयबीजं उं अं अर्कमंडलाय अर्घ्यप्रदद्वादशक
लात्मने श्रीमहाकालिकायाः सामान्यार्घ्यपात्राय नमः २
ति संपूज्य तत्र सूर्यस्य द्वादशकलाः संपूज्य मूलविलोममा
तृकाक्षरोच्चार्येहं ग्रेण गंधोदकेनापूर्य तृतीयबीजं उं मं
नमः सोममंडलाय कामप्रदषोडशकलात्मने श्रीमहाकालि

प॰
२७

कायाः सामान्यार्घ्यामृताय नमः इति संपूज्य तत्र सोम
स्यषोडशकलाः संपूज्य तत्र सूर्याग्नीषोमात्मकास्य मूलेन गंधा
दिभिस्त्रिखंडेन संपूज्य आनंदभैरवभैरव्यौ च वदन्सामाण्यस्व
स्वमंत्रेण संपूज्य ह्सौंः वटुकाय नमः ह्सौं वारुणीदेव्यै नमः
इत्यभिमंत्र्य वमिति धेनुमुद्रया इत्याभिमंत्र्य योनिमुद्रां प्रदर्श्य
मत्स्यमुद्रयाच्छादयेदिति सामान्यार्घ्यविधिः इति सामान्या

27

र्घ्यविधायतेनार्घ्येनद्वारदेवताः पूजयेत् स्वर्णावचत
हृयायनमः श्रं ५ नवरत्नविराजितायनवरात्नमयद्वी
पायनमः नं रत्नोद्यानाय २ स्वर्णप्राकाराय २ तद्द्वारस्थ
रत्नोत्तरणावयोरूपर्यपक्ष्म २ गं गणपतये २ तं तत्रण
लाय २ ह्रां द्वारश्रियै २ ं देहल्यैनमः १ द्वारांतः प्रवि
श्यतेन सामान्यार्घ्योदकेन कं कदेवकानमाय १ क्षीर

प
२८

28

त्वमंउपाय २ तत्र क्षाराद्यै २ इतिसंपूज्य द्वारोर्ध्वशाखयोर्द
क्षिणे १ मांमहालक्ष्म्यै २ वामे १ सांसरस्वत्यैनमः मध्ये १ दुं
दुर्गायैनमः १ द्वांद्वारश्रियै २ द्वारस्यदक्षवामशाखयोरधोधः
१ शंशंखनिधिवसुधाराभ्यांनमः १ गंगणपतये २ १ क्षंक्षेत्र
पालायनमः १ मांमायाशक्त्यैनमः १ विंविघ्नशक्त्यैनमः १ गं
गंगायैनमः १ यंयमुनायैनमः धंधात्र्यैनमः १ विंविधात्रेन

मः । दं देहल्यै नमः द्वाराग्रे । वं वरुणाय नमः इति पश्चिम
द्वारं संपूज्य ततउत्तरद्वारे प्राग्वन्महालक्ष्मीसरस्वत्यौ संपू
ज्य मध्ये । वां वटुकाय नमः द्वां द्वारश्रियै नमः पूर्ववद्धे
त्वनिध्यादिदेहल्यंतं संपूज्य द्वाराग्रे सं सोमाय नमः ततः
पूर्वद्वारे तथैव महालक्ष्म्यादीः संपूज्य तेजदेहल्यंतं संपूज्य
द्वाराग्रे । लं इंद्राय नमः ततो दक्षिणद्वारे पूर्ववन्महालक्ष्मीस

प॰
२९
29

सरस्वत्यै संपूज्य मध्ये ग्लौं गणनाथाय नमः ह्रां द्वारश्रियै
नमः सर्ववक्त्रत्वनिष्पादिदेहल्यां ततः संपूज्य द्वाराग्रे देयमाय
नमः ततः पश्चिमद्वारे रत्नसोपानपंक्त्यै नमः तामारुह्य
मंडपस्य पश्चिमद्वारादिचतुर्द्वारेषु पंचदेवताः पूजयेत् ॐन
मो भगवति मारेश्वरि पशुजनमनश्चक्षुस्तिरस्करणं कुरु कु
रु स्वाहा तिरस्करिणी श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति संपूज्य

पश्चिमद्वाराग्रे किंचिद्दक्षिणद्वाराग्रेषु गौंगौरीश्री॰ लौं

लोकधात्रीश्रीवांवागीश्वरीश्री॰ ततस्तत्रैव दिंदिव्यौघ

श्री॰ सिंसिद्धौघश्री॰ मोमानवौघश्री॰ ततउत्तरद्वारे मां

मायाश्री॰ डुंडुर्गाश्री॰ ततः पुनः गौर्यादीः संपूज्य ततः

पूर्वद्वारे भंभद्रकालीश्री॰ स्वंस्वस्तिश्री॰ शुंशुभंकरी

श्री॰ एवंवक्ष्यमाणाः तदत्तः पश्चिमद्वारेपालितंवहिर्गांद्वारैः

प
३०

30

पारमैश्वर्यंशोभितं पश्चिमद्वारे भवान्या मंदिरं मद्र्तन्
इति ध्यात्वा पश्चिमद्वाराय मणिमंडपाय नमः इति मंड
पं संपूज्य तालत्रयपूर्वं द्वारमारुह्य नीलं नरं गमधिरुह्य
सुशोभमाना नीलांशुकाभरणमाल्यविभूषणाढ्या नि
ज्ञापदेन भुवनानि तिरोदधाना विज्ञा शुभा भगवती परिपा
तु चास्मान् एतद्दशाक्षौ द्वारोर्ध्वे गंगणेशाय नमः इति

णे वां वटुकाय नमः वामे क्षां क्षेत्रपालाय नमः अग्रे यां
योगिनीभ्यो नमः एवं गं गंगायै नमः यां यमुनायै नमः
श्रीं लक्ष्म्यै नमः ऐं सरस्वत्यै नमः इति द्वारादि संपूज्य ततः
सिद्धार्थाक्षतादि नानाशब्दास्त्रयोगेन अपक्रामन्तु भूतानि पि
शाचाः प्रेतगुह्यकाः ये चात्र निवसन्त्यत्र देवता भुवि संस्थि
ताः अपसर्पन्तु ते भूता ये भूता भुवि संस्थिताः ये भूता विघ्न

प० कर्तो रक्षेन शंपन्नशिवानतयारश्मंते स्वमंत्रमुख्यायै ॐ सर्ववि
३। घ्नोत्सारय हूं फट् स्वाहा इति मंत्रेण ततः प्रोक्षिप्य ततो निर्ग
31 च्छन्तो विघ्नानां स्ववामांगसंकोचेन मार्गं दत्वा पाषण्डकारि
णो भूता भूमौ ये चान्तरिक्षगाः दिवि लोके स्थिता ये च तेन शंपं
न्नशिवानतयारश्मंते ग्रहेण वामपार्ष्णिघातेन त्रयेण दिव्यादृ
ष्ट्या च भौमान्तरिक्षदिव्यान् विघ्नानुत्सार्य वामपादपुरःसरं मंत्र

पांतः प्रविशेदितिद्वारपूजा इतिप्रतिद्वारासंभवे पश्चिमत
एवसर्वद्वाराणिध्यात्वापूजयेत् तत्रमंडपंप्रदीपमाल्यादि
भिः संपूज्य नैरृत्ये वास्तुपुरुषायनमः वास्त्वधीश्वराय
ब्रह्मणेनमः ईशानेकुलनाथश्री १ सकृवर्णाद्वादशशक्ति
सहितश्रीदीपनाथश्रीइतिसंपूज्य १ भैंभैरवश्री इतिभै
रवंसंपूज्य ततस्तामारायत्रः फडितिपूजादेवींगत्वा गौर

प.
३२

32

नारक्षहूंफट्स्वाहा ततः पवित्रवज्रभूमेहूंहूंफट्स्वाहा इत्यने
नभूमिमभिमंत्र्यमुष्टिभि: मूलजलेनभूवश्चाराधनंकृत्वा शा
वायासनेसंस्थाप्यभूमौत्रिकोणमंडलंकृत्वा तत्राधारशक्ति
भ्योनमः इतिसंपूज्य शवाभावेशवरूपकुशाविष्टरमासने
संस्थाप्यकृतांजलि: ॐअस्यश्रीआसनमंत्रस्यमेरुपृष्ठऋषि:
सुतलंछंदः श्रीकूर्मोदेवता श्रींबीजं ह्रींशक्ति: क्रोंकीलक

मः श्रीआसनारोपणे विनियोगः । तस्यासनाधिष्ठितमेरुपृष्ठ
ऋषये नमः मुखे सुतलं छंदसे नमः हृदि श्रीकूर्मदेवता
ये नमः इति विन्यस्य मम पृथ्वी प्राप्त्यर्थे श्रीआसनारोपणे वि
नियोगः इति कृतांजलिरुक्त्वा श्रीआसनोपरि कमठबंधं ध्यात्वा
पृथ्वि त्वया धृता लोका देवि त्वं विष्णुना धृता त्वं च धारय
मां देवि पवित्रं कुरु चासनं इति पृथ्वीप्राप्त्यर्थं जपस्थाने मूले

नवीसासेण घोद्यासेनैणौचक्रुफौमि: संतोऽपकवचेनाभ्युत्थ
वस्माणपीठपूजां कूर्मेण मंडूककालाग्निरुद्रादि वेदिकांतं
संपूज्य ह्रीं आधारशक्तिकमलासनाय नमः इति संपूज्य ग्रा:
सौंबिंबनेत्राविहृंफट्स्वाहा इति शवासने कुंडलिकोह्रुता
ग्नासनस्याग्नेयादिकोणेषु गंगणपतये नमः दुं दुर्गायै नमः
सं सरस्वत्यै नमः क्षं क्षेत्रपालाय नमः इति संपूज्य तत्र पद्माया

मनेनोपरिश्यकामेप्सरं संविदेवा ऐं संविदे ब्रह्मसंभूते ब्रह्म
पुत्रि महानवे ब्रह्मण्यानो चतुष्पर्थे पवित्राभवसर्वदा ऐं ब्रा
ह्मण्यै नमः स्वाहा सिद्धमूलात्तयेदेवि हीनवोधप्रबोधनि
राजप्रजावशंकारि शत्रुपक्षनिसूदिनि ऐं वाग्विद्यायै नमः स्वा
हा श्वेतानेपनदीमाग्रेतानाग्निब्रह्मरूपिणि श्रानेदस्याद्
तिप्रीतिसम्पकत्तानेप्रयच्छमे ह्रीं वैष्णव्यै नमः स्वाहा नम

प
ब
34

स्वामिनमस्स्वामियोगमार्गप्रदर्शिनि त्रैलोक्यविजयीमातः
समाधिफलदाभव क्लींभृङ्गायैनमःस्वाहा इतिमंत्रोऽयं ॐ
अमृतेअमृतोद्भवे अमृतवर्षिणि अमृतमाकर्षयाकर्षयसिद्धिं
देहिभृङ्गकपंमेवशमानयस्वाहा इत्यभिमंत्र्य तदुपरिमूलं
सप्तधासंयोज्य आवाहनादिमुद्राधेनुयोनीचसंदर्श्यदिग्बंध
नंकृत्वाछोटिकाभिस्तालत्रयपूर्वःसंहृद्यहस्तपार्ष्णिका

तेषु सर्वविघ्नान्निवार्य ममपात्रिपाचाञ्चलारं ये श्रीगुरुं तन्मं

त्रेण संतर्प्य मूलेन वहृदि श्रीदेवीं ममधा संतर्प्य पुंवदव

द वागवादिनि मम जिह्वाग्रे स्थिरी भव सर्वसत्ववशंकरि

स्वाहा इति मंत्रेण श्रुविजद्यात् ततश्चानेदमघोभूत्वार

क्तवसनाद्यलंकृतः शिवोऽहमिति भावयन् श्रीचक्रं पुरतः

संस्थाप्य मूलेन पुष्पांजलिना छायाघसव्वामाग्रे भूतवलिं द

पृ० ३५

त्वा भूतानि यानीह वसंति भूतले बलिं गृहीत्वा विधिवत्प्रयुक्तं अन्यत्र वासं परिकल्पयंतु तत्संतु वान्यत्र नमोस्तु तेभ्यः इति भूतानि विसृज्य उत्तरे ॐ नमो भगवते शालभंजालाय पालिताजाय मम शत्रून्नाशय २ ह्रौं हुंहुं हुं फट् स्वाहा श्रीशालभद्रश्रीपादुकां पूजयामि नमः तद्वामे ॐ नमो भगवति शालभंजालि मम शत्रून्नाशय २ हुं फट् स्वाहा श्रीशालभी देवीश्री

36

पा॰ ॐ सहस्रारे हूं फट् श्रीसुदर्शनाय नमः इति पूर्वदिशि
ॐ ह्रीं स्फुर स्फुर प्रस्फुर प्रस्फुर घोर घोरतर तनुरूप चट चट प्रच
ट प्रचट कट कट कह वम वम बंध बंध घातय घातय हूं फट् स्वाहा
श्रीघोररुद्राय नमः इति दक्षिणे उत्तिष्ठ पुरुषि किं स्वपिषि भ
यं मे समुपस्थितं यदि शक्यमशक्यं वा तन्मे भगवति शमय
स्वाहा श्रीदुर्गायै नमः इति पश्चिमे च बलिस्थानान्तं ॐ ज्व

प
३६

36

स्वदक्षे गं प पुष्पादिकं वामे स्रगं धिजलं देवतायाः पश्चिमे
उलटद्वाणि ग्रन्थस्थाने च वामे निधाय एवं वस्तामान्यार्घं
विधायनेनोदकेन पूजोपकरणमभ्युक्ष्य ह्रीं हूं फडिति स्मर
न्नाराचमुद्रयादिग्रक्षां च ॐ शताभिषेके शताभीतिशा
ताभिषेके हूं फट् स्वाहा ॐ ह्रीं पुष्पकेतुराजाय शक्ताय स
गवहाय हूं पुष्पे पुष्पे महापुष्पे सुपुष्पे पुष्पसंभवे पुष्प

प्रचयावकीर्णं हूं फट् स्वाहा विशुद्धपुष्पमालेति पुष्पादि
के विलोक्य वामभागस्थं जलपूर्णकुंभं ग्रामिति वामहस्ते
न स्पृष्ट्वा हौं इति दक्षकराग्रेण तत्स्थं जलं च स्पृष्ट्वा रमिति
दीपशिखां च स्पृष्ट्वा करौ प्रक्षाल्य वामकर्णोर्ध्वे पंग्रमुका
नेटनाथश्रीपादुकाभ्यो नमः दक्षे गंगणपतये नमः मध्ये
श्रीअनन्तदेवनाथाय नमः इति प्रणम्य इति शिरसि श्रीगुरू

प॰ पादुकां विन्यसेत् पुनरन्यैव विधया गंधादिना संपूज्य गंधा
३७ दिपंचमुद्राः प्रदर्श्य ॐ नमोस्तु गुरवे तस्मै इष्टदेवस्वरूपिणे
37 यस्य वागमृतं हंति विषं संसारसंज्ञकम् इति नमस्कारमुद्रा
याप्रणम्य वामपार्ष्णिघातेन त्रयं भूमौ दत्वा तर्जनीमध्यमा
भ्यामूर्ध्वं तालत्रयं तर्जन्यंगुष्ठशब्देन दशदिग्बंधनं कृत्वा
दिव्यदृष्ट्या च सर्वविघ्नान्निरस्य त्रिस्तालाकारयोर्ध्वस्तयोः क

रश्मित्

रयोः स्वमूर्धानं परितस्त्रिर्भ्रामणेन चक्रादेत्तप्राकारत्रयं च
कृत्वा प्राणायामत्रयं कुर्यात् तत्रवह्निंमूलाधारेमनः सं
योज्य दक्षांगुष्ठेनदक्षनासापुटंधृत्वा प्रणवंमूलंवाषोडश
वारंजपन्वामेनवायुमापूर्य तत्कनिष्ठानामाभ्यांवामनासा
पुटंचधृत्वा तमेवचतुःषष्टिवारंजपन्द्वाभ्यांवायुंकुंभयि
त्वा पुनस्तमेवद्वात्रिंशद्वारंजपन्वामपुटंनिरुध्यदक्षपु

टेनपवनं शनैः शनैरेचयेत् ॥ १ ॥ एकः प्राणायामः ॥ एवमेव
वैपरीत्येन क्रियमाणो द्वितीयः ॥ २ ॥ एवमेव तृतीयः ॥ ३ ॥ एभिः प्राणा
यामैर्निरस्तसकलकल्मषं स्वशरीरं विचिंत्य भूतशुद्धिं कुर्या
त् ॥ तत्र पादादिजानुपर्यंतं पृथिवीस्थानं चतुरस्रं च वज्रलांछि
तं पीतवर्णं ब्रह्मदैवतं निवृत्तिकलाधिष्ठितं लंबीजयुतं ध्यात्वा
जान्वादिनाभिपर्यंतं अपांस्थानं शुक्लवर्णमर्धचंद्राकारं पं

गं हृदये पीतपद्मलांछितं विष्णुदैवतं प्रतिष्ठाकलाधिष्ठितं वं।
बीजयुतं ध्यात्वा नाभ्यादिकंठपर्यंतं वह्निमंडले स्वस्तिको
पेतं त्रिकोणाकारं रक्तवर्णं रुद्रदैवतं विद्याकलाधिष्ठितं रं
बीजयुतं ध्यात्वा कंठादिभ्रूमध्यपर्यंतं वायुमंडलं षट्कोणा।
कारं षड्बिंदुलांछितं धूम्रवर्णं सदाशिवदैवतं शांत्यतीता
कलाधिष्ठितं हं बीजयुतं ध्यात्वा तत्पंचभूतमयं देहं धर्मके

प॰
३९
39

दसशुद्धतत्त्वाननालकमैस्वर्याष्टदलोपेतं परवैराग्यकर्णि
केस्वहृदयारविंदंध्यात्वातत्कर्णिकायांजीवात्मानमारा
ग्रमात्रंप्रदीपकालिकाभास्वरमनादिसन्त्रासंछन्नपरवि
रूपंसंविमर्शात्मरूपेणमूलाधारात्कुंडलिनीशुष्मायास्व
शुम्नावर्त्मनामूलाधारायनाहतचक्रस्थवर्णादिदेवता
ग्रसेनीहृदयकमलमानीय तयाकुंडलिन्याकवलीकृतंतेजो

वात्मानं ध्यायेत्तत्सुषुम्णावर्त्मना विशुद्ध्यादिचक्रस्थवर्णादिदे
वताग्रसन्तीं ब्रह्मरंध्रं नीत्वा तत्रस्थितसहस्रदलकमलकर्णि
कामध्यवर्त्तिनि परमात्मज्योतिषि सवर्णां वर्णदेवताकदंबकं
जीवात्मानं हंसः इति मंत्रेण संयोज्य ॐ इति नी स्वस्थानमानीय
तत्वसंहारं कुर्यात् तत्र पृथ्वीस्थाने पादेंद्रियगमनक्रियागंत
व्यगंधघ्राणपृथिवीब्रह्माणि हृति समानवायुं संस्मरन्य गें ह्रां

ब्रह्मणे पृथिव्यधिपतये निवृत्तिकलात्मने हुं फट् स्वाहा इति मं
त्रेणानन्तान्सर्वान् कुंडलिनीद्वाराम्भसोमध्ये संहरेत् ततोपांस्थाने
हस्तदानदानव्यरसनाजलविषयप्रतिष्ठोदानानन्तं संस्मरन् ॐ ह्रीं
विष्णवे जलाधिपतये प्रतिष्ठाकलात्मने हुं फट् स्वाहा इति ता
न्सर्वान्कुंडलिनीद्वारा वह्निमध्ये संहरेत् ततो वह्निस्थाने पायुवि
सर्गविसर्जनीयरूपचक्षुर्वह्निरुद्रव्यानानन्तं संस्मरन् ॐ हूं रुद्राय

तेजोधिपतये विद्याकलात्मने हुं फट् स्वाहा इति नाभ्यां सर्वान्वा
गुस्थाने संहरेत् तथाकाशस्थाने वागवचनवक्तव्य शङ्खोद्भवा
काश सदाशिव शान्त्यतीता प्राणान्संस्मृत्य ॐ ह्रौं सदाशिवाया
काशाधिपतये शान्त्यतीता कलात्मने हुं फट् स्वाहा इति नाभ्यां सर्वा
न्कुं उत्तिन्यां संहृत्य तां विंदु शक्तौ विंदु शक्तिं नाद शक्तौ नाद शक्तिं
परशक्तौ प्राणेन संहृत्य ॐ ह्रीं हुं फट् स्वाहा इति परशक्तिं प्र

प॰ ४१

५१

जीवं परमात्मनि संयोज्य केवलशरीरे वामकुक्षिस्थितं पाप
पुरुषं कज्जलप्रभं ब्रह्महत्याशिरस्कं च स्वर्णस्तेयभुजद्वयं सु
रापानहृदायुक्तं गुरुतल्पकटिद्वयं तत्संसर्गिपदद्वन्द्वमंगप्रत्यं
गपातकं उपपातकरोमाणं रक्तश्मश्रुविलोचनं खड्गचर्मधरं
क्रुद्धं पापं कुक्षौ विचिन्तयेत् इति पापपुरुषं विचिन्त्य वामनासार
न्ध्रेण यं बीजेन सह वायुमापूर्य नाभिस्थषट्कोणकोरे वायुमंडलेन

योज्य तत्र यमिति वायुबीजं कृष्णवर्णं संचिंत्य कुंभकेन यमिति
वायुबीजमावर्तयंस्तदुत्थेन महावातेन पापपुरुषं स्वशरीरस्थं
संशोष्य वायुं दक्षिणनासया विरेच्य पुनर्दक्षिणनासया रंबीजेन
सह वायुमापूर्य मूलाधारे संयोज्य तत्रस्थवह्निमंडले रमिति वह्नि
बीजं रक्तवर्णं विचिंत्य कुंभकेन रमिति बीजमावर्तयंस्तदुत्थि
तेन महावह्निना स्वशरीरस्थं पापपुरुषं संदह्य पापपुरुषभ

प
४२

42

स्मनासरितं वायुं वामनासया विरेच्य पुनर्वामनासया वं बीजेन
सहवायुमापूर्य वलारंध्रे संयोज्य नेत्रद्युत्विङ्ज्वेदमंडले वमित्यमृत
बीजं शुक्लवर्णं विचिंत्य कुंभकेन वं बीजमावर्तयेत्ततश्चामृतधा
रया स्वदेहमस्मस्नातं विभाव्य तं वायुं दक्षनासया विरेच्य पुनर्दक्षना
सया लं बीजेन सह वायुमापूर्य मूलाधारस्थपार्थिवमंडले संयो
ज्य तत्र लमिति पृथ्वीबीजं पीतवर्णं विचिंत्य कुंभकेन लं बीजमा

वर्तयेत्तदुद्भवेन तेजसामृतज्ञाविभस्महनीकृत्य तं वायुं वा
मनासया विरेच्य पुनर्वामनासापायामायाबीजेन वायुनापूर्य
मूलाधारस्थविंदुमध्ये मायाबीजं स्फुरद्बालार्कवर्णं संचिंत्य
ऊंभकेन मायाबीजमावर्तयेत्तेन करचरणाद्यवयवसमेतं
स्वदेहं निष्पन्नं विभाव्य तं वायुं दक्षनासया विरेचयेदिति स्थू
लशरीरं निष्पाद्य सूक्ष्मशरीरं निष्पादयेत् तत्र पूर्वोक्तसहस्रा

प. ४२

43

रकमलस्थपरमात्मनः सकाशात्सकलजगत्सिसृक्षाविजृंभि
तपरब्रह्मेच्छारूपिणीं परशक्तिं ह्रीं नमः इति स्वस्थानमानीय त
तो नादशक्तिं ततो बिन्दुशक्तिं प्रणवेन सृष्ट्वा बिन्दुशक्तेः सकाशा
त्सकलजगत्सृष्टिहेतुभूतां कुण्डलिनीं प्रणवेन निःसार्य ततः
ॐ ह्रां सदाशिवाय आकाशाधिपतये शान्त्यतीताकलात्मने नमः
इति प्राणशान्त्यतीता सदाशिवाकाशश्रोत्रशब्दवक्तव्यवचनवा

चश्चाकाशस्थाने स्थापयेत् ततश्चाकाशमंडलात् ॐ ह्रौं:
ईश्वराय वाय्वधिपतये शांतिकलात्मने नमः इत्यपानशां
तीश्वरवायुस्पृष्ट्वस्पर्शतद्विधानं दीपस्थान्वायुस्थाने स्थाप
येत् ततः ॐ ह्रूं रुद्राय तेजोधिपतये विद्याकलात्मने नमः
इति व्यानविद्यारुद्रतेजश्चक्षुत्तरूपविसर्जनीयविसर्गपार्
नग्निस्थाने स्थापयेत् ततः ॐ ह्रीं विष्णवे जलाधिपतये प्र

प.
४४

५५

तिष्ठाकलात्मने नमः इति रुद्रान प्रतिष्ठाविद्याजलरसनारस
दानव्यादानहस्तानपोस्थाने स्थापयेत् ततः ॐ ह्रां ब्रह्मणे पृथि
व्यधिपतये निवृत्तिकलात्मने नमः इति ब्रह्माणं निवृत्तिं ब्रह्म पृ
थिवीं घ्राणगंधगंतव्यगमनक्रियापादेंद्रियाणि पृथिवीस्थाने
स्थापयेत् ततः प्रणवेन ॐ इति नीं स्वस्थाने स्थापयित्वा नाद
शक्तिबिंदुशक्तिपरशक्तीनां प्रणवेन स्वदेहव्याप्तिं विभाव्य क्षो

हमितिमंत्रेणब्रह्मरंध्रस्थपरमात्मनः सकाशात् ॐ इतिनीजी
वात्मानंचसंहृत्यवर्णावर्णाधिदेवतासहितमातृकाचक्रेपुनस्तत्र
द्वर्णावर्णाधिदेवताः स्थापयन्हृदयकमलमानीयहृदयक
मलेजीवात्मानंस्थापयित्वा ॐ इतिनींसुषुम्णामार्गेणमणि
पूरकादिचक्रेषुतत्तद्वर्णावर्णाधिदेवताः स्थापयन्मूलाधारे
स्थापयेत् ततः स्वशरीरंनिरस्तसकलकल्मषंदेवताराध

प० नयोरयंविभाव्यगाणपतिष्ठांकुर्यात् अस्यश्रीगाणपतिष्ठाम
४४ न्त्रस्य ब्रह्माविष्णुशिवाऋषयः ऋग्यजुःसामानिछंदांसि
45 पराशाणशक्तिर्देवता ग्रांबीजं ह्रींशक्तिः क्रौंकीलकंमम
श्रीगाणपतिष्ठार्थेविनियोगः इतिकृतांजलिःस्मृत्वान्यसेत्
ब्रह्मविष्णुशिवऋषिभ्योनमःशिरसि ऋग्यजुःसामछंदे
भ्योनमःमुखे पराशाणशक्तिदेवतायेनमः हृदये ग्रांबीजाय

नमः गुह्ये ह्रीं शक्तये नमः पादयोः क्लीं कीलकाय नमः नाभौ

मम प्राणप्रतिष्ठार्थे जपे विनियोगः इति सर्वांगे ततः ॐ आं

ह्रीं क्रौं ग्रं कं आकाशवाय्वग्निसलिलपृथिव्यात्मने आं हृदया

य नमः ॐ आं ह्रीं क्रौं ईं चं शब्दस्पर्शरूपरसगन्धात्मने ईं शिरसे

स्वाहा ॐ ऊं श्रोत्रत्वक्चक्षुर्जिह्वाघ्राणात्मने ऊं शिखायै वषट् ऐं

ते वाक्पाणिपादपायूपस्थात्मने ऐं कवचाय हुं ॐ ऐं वचना

प० ५९

46

दानविसर्गगमनानंदात्मने ॐ नेत्रत्रयाय वौषट् ॐ आं ह्रीं
क्रौं ग्रं यं ९ मनोबुद्ध्यहंकारचित्तात्मने अः अस्त्राय फट् इति
मंत्रानंगुष्ठादितलांतं करयोर्विन्यस्य हृदादिषडंगेष्वपि एताने
व मंत्रान्न्यसेत् ततः नाभ्यादिपादद्वयांतं आं नमः हृदादिना
भ्यांतं ह्रीं नमः मूर्धादिहृदयांतं क्रौं नमः हृदयकमलमध्ये यं
त्वगात्मने नमः सर्वदले रं असृगात्मने नमः पश्चिमदले लं

मांसात्मनेनमः आग्नेय्येवंमेदसात्मनेनमः वायव्येशंअ
स्थ्यात्मनेनमः उत्तरेहंप्राणात्मनेनमः दक्षिणेलंजीवात्म
नेनमः ईशानेक्षंमज्जात्मनेनमः नैरृतेसंशुक्रात्मनेनमः
पुनः कर्णिकायांहंः परमात्मनेनमः इतिविन्यस्य रक्ता
ब्धिपोतारुणपद्मसंस्थांपाशांकुशाविक्षुशरासबाणान्
शूलंकपालंदधतींकराब्जैरक्तांत्रिनेत्रांप्रणमामिदेवीं इति

प॰ ४७

ध्यात्वा हृदि हस्तं निधाय ॐ आं ह्रीं क्रों हंसः मम प्राणाः इह प्रा
णाः १ मम जीव इह स्थितः १ मम सर्वेन्द्रियाणि इह स्थितानि
१ मम वाङ्मनस्त्वक्त्वजिह्वाः श्रोत्रघ्राणप्राणा इहागत्य सु
खं चिरं तिष्ठन्तु स्वाहा १ अथवा ॐ आं ह्रीं क्रों यं रं लं वं शं षं सं हं
ळं क्षः हों हंसः सोहं मम प्राणा इह प्राणाः १ मम जीव इह स्थितः
१ मम सर्वेन्द्रियाणि इह स्थितानि १ मम वाङ्मनस्त्वक्चक्षुः

47

श्रोत्रघ्राणप्राणा इहागत्य सुखं चिरं तिष्ठन्तु स्वाहा इति प्राणप्र
तिष्ठामंत्रैः सहकृदाज स्वानिजवपुर्ज्योतिर्मयं ध्यायेदिति प्रा
णप्रतिष्ठा ततः ओं ग्रां ह्रूं फट् स्वाहा इत्यनेन कायवाक्चित्तशो
धनं कृत्वा ओं रां ह्रूं फट् स्वाहा इत्यात्मरक्षां कृत्वा ओं ग्रां ह्रूं फट् स्वा
हा इति हृदि दृढं दत्वा आत्मरक्षां विधाय स्वकामे यथोचितां द
तीं संस्थाप्य ततः प्राणायाममष्टावादिकारयित्वा कृतांज

प॰
४८

तिः ऋष्यादिन्यासंकुर्यात् अस्यश्रीदक्षिणाकालिकामंत्रस्य
भैरवऋषिः उष्णिक्छंदः श्रीदक्षिणाकालिकादेवता ह्रींबी
जंहूंशक्तिः क्रींकीलकं ममश्रीधर्मार्थकाममोक्षार्थेजपेवि
नियोगः इतिकृतांजलिः स्मृत्वायथाविधिन्यसेत् शिरसि
भैरवऋषयेनमः मुखेउष्णिक्छंदसेनमः हृदिश्रीदक्षिणा
कालिकादेवतायैनमः गुह्येह्रींबीजायनमः पादयोः हूंशक्त

48

येनमः नाभौक्लींकीलकायनमः ममश्रीधर्मार्थकाममोक्षा
र्थेजपेविनियोगः इतिसर्वांगेव्यापकंकुर्यात् इतिका
येनमनसावाचाशुष्यकंठकेनवाविस्मयकरांगन्यासौकुर्या
त् ॐक्रांअंगुष्ठाभ्यांनमः ॐक्रींतर्जनीभ्यांस्वाहा ॐक्रूंमध्य
माभ्यांवषट् ॐक्रैंअनामिकाभ्यांहुं ॐक्रौंकनिष्ठिकाभ्यांवौ
षट् ॐक्रः करतलकरपृष्ठाभ्यांफट् इतिकरन्यासः ततः

प० ४९

49

ॐ क्रां हृदयाय नमः ॐ क्रीं शिरसे स्वाहा ॐ क्रूं शिखायै वषट्
ॐ क्रैं कवचाय हुं ॐ क्रौं नेत्रत्रयाय वौषट् ॐ क्रः अस्त्राय फट्
इति षडंगन्यासः मूलवर्णत्रयेण द्विरावृत्त्यांगन्यासमेवाकुर्यात्
हृदि अं आं इं ईं उं ऊं ऋं ॠं लृं ॡं नमः दक्षभुजे एं ऐं ओं औं अं अः कं
खं गं घं नमः वामभुजे ङं नमः चं छं जं झं ञं टं ठं डं ढं नमः दक्षि
णजंघायां णं तं थं दं धं नं पं फं बं भं नमः वामजंघायां मं यं रं लं

वंशंषंसंहंलंक्षंः नमः ततोमातृकान्यासः तत्रादौस्वरैः
पूरकः कादिमांतैः कुंभकः यादिभीरेचकः इतिमातृ
काप्राणायामंकृत्वा ॐअस्यश्रीछुद्धांतमातृकान्यासस्य
ब्रह्माऋषिः गायत्रीछंदः श्रीमातृकासरस्वतीदेवता
हलोबीजानिस्वराःशक्तयः अव्यक्तंकीलकं ममश्री
दक्षिणाकालिकांगत्वेनन्यासेविनियोगः इतिकृतां

प॰
५॰
80

जलिः स्मृत्वा शिरसि ब्रह्मणे ऋषये नमः मुखे गायत्री छंदसे
नमः हृदि मातृका सरस्वती देवतायै नमः गुह्ये हलो बी
जेभ्यो नमः पादयोः स्वरशक्तिभ्यो नमः नाभौ अव्यक्त की-
लकाय नमः मम श्रीदक्षिणकालिकांगत्वेन न्यासे विनियो
गः इति सर्वांगे व्यापयेत् दक्षकरतले अं नमः वामे आं नमः
दक्षकरपृष्ठे इं नमः वामे ईं नमः दक्षकरतले उं नमः वामे ऊं

नमः दक्षांगुष्ठमारभ्य वामांगुष्ठावधि दशस्वंगुलीषु अका
रादिविसर्गान्तान्विन्यस्य पुनर्वामांगुष्ठादि दक्षांगुष्ठावधि
दशस्वंगुलीषु अकारादिविसर्गान्तान्दशस्वरान्संहारनीत्या
मबिंदून्विन्यस्य पुनर्दक्षांगुष्ठादि वामांगुष्ठपर्यंतेषु दशस्वंगु
लीषु अकारादिविसर्गान्तान् सविसर्गान्विन्यस्य पुनर्दक्षांगु
ष्ठादितर्कनिष्ठांतेषु पंचांगुलीषु अकाराद्येकारांतान्पंचस्व

प
५।(

रान्विंदुविसर्गीयुतान्विम्बस्य पुनर्वामांगुष्ठादितर्जनिष्ठांते षुपं
चांगुलिषुपेकारादिविसर्गीतान्यंचस्वरान्विंदुविसर्गयुतान्विम्ब
स्य पुनर्दक्षांगुष्ठस्य मूलपर्वारभ्य वामांगुष्ठस्याग्रपर्वपर्यंते
षुविंशत्स्थानेषु ककारादिशकारांतान्विंशद्वर्णान्न्यसेत्पर्वैकै
कशो विम्बस्यावशिष्टषकारादिक्षकारांतान्यंचवर्णान्करद्वय
स्यांगुष्ठादिकनिष्ठांतेषु पंचांगुलिद्वयेषु युगपदेकैकम

त्वरं सबिंदुविसर्गं युतान्विन्यसेदिति मातृकाद्यैः करशुद्धिवि
धाय ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं कं अां हृदयाय नमः इं चं ध ईं शिरसे स्वा
हा उं टं ऊं शिखायै वषट् एं तं ऐं कवचाय हुं ओं पं औं नेत्र
त्रयाय वौषट् अं यं ९ अः अस्त्राय फट् इति मातृकाषडंगं अंगु
ष्ठादितलांतं करयोर्विन्यस्य हृदादिषडंगेष्वपि न्यसेत् ततः व्यो
मेंदोरसनाणांककाणिकमचांद्वंद्वैः स्फुरत्केसरं पद्मांतर्गतपं

प॰ ५२

52

चवर्गयशानार्णादित्रिवर्गक्रमात् श्रीशास्त्वाश्रिपुलांतलांग
लिपुतान्तोर्णीपुरेणाहृतेवर्णाज्ञंशिरसिस्थितेविप्रगट्यधं
सिमसंजयं मूलाधारधनिक्रम्यापवृह्यशाखीकुंडली ज्वल
न्पावकसंकाशां सूक्ष्मतेजस्वरूपिणीं मूलाधाराच्छिरःपद्म
स्पर्शनीं विद्युदाकृतिं तयास्पृष्टशिरःपद्मादमृतौघस्वरूपि
णः निर्गतान्मातृकावर्णान्स्रवमाणान्वर्न्मनान्ते व्यापये।

त्वास्थितान्सर्वानेवं ध्यात्वा प्रविन्यसेत् इति सत्त्वरूपं ध्यात्वा
न्यसेत् विशुद्धौ षोडशदलकमलमूर्धगुरुं ध्यात्वा तद्दलेषु प्रा
गादिप्रादक्षिण्ये ॐ पं ह्रीं श्रीं ग्रं नमः श्रीं नमः एवं षोडशस्वरान्न्य
सेत् ततोऽनाहते द्वादशदले ककारादिठकारान्तान्द्वादशवर्णान्
एवं मणिपूरके दशदलकमले डकारादिफकारान्तान्दशवर्णा
न् स्वाधिष्ठाने षड्दले बकारादिलकारान्तान्षड्वर्णान् मूलाधा

प०
५३

53

ंचक्रंदलकमलेवकाराद्दिसकारांतांस्थितरोवर्णान् अमध्येहि
दलेहक्षौसकान्स्त्रणवविनाद्दिनमोनानान्विन्यसेत्तरति श्रेनमा
त्रकामासंकृत्वावद्दिमातृकांन्यसेत् अथध्यानदयस्वंतमातृका
वदेव ध्यानेन पंचाशद्वर्णभेदैर्विहितवदनदोःपादहृत्कुक्षिव
क्षोदेशांभास्वत्कपर्दाकलितशशिकलामिंदुकुंदावदातां अक्ष
स्रक्कुंभचिंतालिखितवरकरांत्रीक्षणांपद्मसंस्थामच्छाकल्पा

मतच्छस्तनजघनभरांभारतींतांनमामि दक्षोर्ध्वकरमारभ्य
दक्षाधःकरपर्यंतमाग्रुपध्यानेविनालिखितंपुस्तकमिति
वर्णैरविंद्ध्यात्वा हस्रौंः श्रं ५. स्रौंनमःइति मूर्धादिपादां
तेव्यापकंविन्यस्य शिरसि गेंपेंक्लींश्रीं श्रंनमः मुखे श्रां
नमः दक्षनेत्रे ५ इं २ वामे ऐंनमःदक्षकर्णे ५ उंनमः
वामे ५ ऊं २ दक्षनासि ५ ऋंनमःवामायां ५ ॠंनमः

प्र·
५४

54

दक्षगंडे ४ ऌंनमः वामे ४ ॡंनमः उत्तरोष्ठे एंनमः अधरो
ष्ठे ४ ऐंनमः ऊर्ध्वदंतेषु ४ ओंनमः अधोदंतेषु औंनमः शिर
सि ४ अंनमः जिह्वाग्रे ४ अःनमः दक्षबाहुमूलकूर्परमणि
बंधांगुलिमूलाग्रेषु ४ कं २ खंनमः ४ गंनमः ४ घंनमः ४
ङंनमः वामेषु चंनमः ४ छंनमः ४ जंनमः झंनमः ४ ञं
२ दक्षोरुमूलजानुगुल्फांगुलिमूलाग्रेषु ४ टं २ ४ ठंनमः

ॐ ङं नमः ~~वामेषु चं नमः~~ ॐ छं नमः ॐ जं नमः ञं वामेषु ॐ
तं नमः ॐ थं नमः ॐ दं नमः ॐ धं नमः ॐ नं नमः दक्षपार्श्वे
ॐ पं नमः ॐ फं नमः पृष्ठे ॐ बं नमः नाभौ ॐ भं नमः जठरे
ॐ मं नमः हृदि ॐ यं त्वगात्मने नमः दक्षांसे ॐ रं असृगात्मने
नमः ककुदि ॐ लं मांसात्मने नमः वामांसे ॐ वं मेदसात्म
नेनमः हृदादिदक्षपाण्यन्तं ॐ शं अस्थ्यात्मने नमः हृदा।

प.
५५

55

दिवामपाण्यंतं षं मज्ञात्मनेनमः हृदादिदक्षपादांतं भं संज्ञ
ज्ञात्मनेनमः हृदादिवामपादांतं मं हंप्राणात्मनेनमः पाद
दिनाभ्यंतं सं जीवात्मनेनमः नाभ्यादिमूर्धांतं क्षंः परमात्मने
नमः इतिशुद्धमातृकान्यासः अत्रशुद्धत्वेपिविंदुयुतेवीर्यसं
योजनार्थमिति संप्रदायः अथविंदुयुतमातृकान्यासः तत्र
ऋष्यादिपूर्ववन्मातृकावदेव ध्यानं तु अक्षस्रजं हरिणपोतमु

दशरं कं विषां कैरविरतं दधतीं त्रिनेत्रां श्वेपेंदुमौलिमरुणा
मरविंदकांतां वर्णेश्वरीं प्रणमत स्तनभारनम्रां इत्याधःक
रमारभ्य वामाधःकरपर्यंतमायुधध्याने तत्र हृदयादिब्र
ह्मरंध्रांते ह्रां नमः इत्यादिशिरसि श्रं नमः इत्यंते संहारक्र
मेणाननतन्न्यासेन पुन्न्यसेत् इति त्रिविधपुनमातृकान्यासः श्र
थ विसर्गमातृकान्यासः तत्र ऋष्यादिकं ध्यानं च पञ्चमा

रकावेव वर्णेषुविसर्गान्वितत्वविशेषः ततोबिंदुविसर्गी
मातृकान्यासः तत्रऋष्यादिकंपूर्ववत्ध्यानेन सिंदूरकां
तममिताभरणांत्रिनेत्रांविद्याक्षसूत्रमृगपोतवरान्दधानां पा
र्श्वस्थितांभगवतीमपिकांचनाभांध्यायेत्कराब्जधृतपुस्तक
वर्णमालां वामाधःकरमारभ्यवामोर्ध्वकरपर्यंतमायुधध्या
नं शिवशक्त्योरुत्तवामादि इतिध्यात्वान्यसेत् इतिगणपत्के

धं डंः नमः धं ढंः नमः इत्यादि प्रणवविनाशरहितं नमो
न्यंतं मूर्द्धादिदक्षिणजान्वंतं शुद्धमातृकान्यासेनैव विन्यसे
दिति स्थितिरूपो विंदुविसर्गमातृकान्यासः [illegible] वी
जादिमातृकान्यासः तत्रशक्तिऋषिः गायत्रीछंदः हृल्ले
खारूपिणी सरस्वती देवता इति ऋष्यादिकं स्मृत्वा विन्यस्य
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ग्रं कं धं ग्रां ह्रां हृद· धं ईं चें धं ईं ह्रीं शिर· धं उं टं धं

पा॰ ५७

S7

ॐ ह्रूं शिखा॰ थं पैनं थं पैं ह्रैं कवचा॰ थं ओं पं थं ओं ह्रौं नेत्र॰ थं श्रं पं थं श्रः ह्रः अस्त्राय फट् इति करषडंगन्यासः ततो ध्यानं उद्यत्कोटिदिवाकरप्रतिभटां ... पीनस्तनी वक्षोजैः ... किरीटहाररशनामंजीरसंशोभिता विभ्राणा कु... पंकजे ... पाशांकुशौ ... त्रिनयना ... दत्वा अधः करमारभ्य ... वामाधः कर

पर्यंतमातृपध्याने इतिवर्णारविंदेध्यात्वा ऐं ह्रीं श्रंनमः
ऐं ह्रीं श्रांनमः ऐं ह्रीं इंनमइतित्वकारांतान्वर्णान्नृष्ठद·
मातृकाध्यानेषुन्यसेदितिहृल्लेखामातृकान्यासः अथ।
श्रीबीजादिमातृकान्यासः भृगुऋषिः गायत्रीछंदः मार
कामयीलक्ष्मीदेवतान्यासेविनियोगः इतिस्मृत्वाविन्यस्य
ऐं श्रंकं ऐं श्रांख्रांहृदः ऐं इंचं ऐं ईंश्रींशिरसे· ऐं उंटं ऐं ऊं

प॰
५८
58

ह्रूं शिखा॰ यैं यंनं यैं यैंह्रैं कवचा॰ यैं ॐयं यैं ॐह्रौं नेत्र॰ यैं
ॐयं यैं ॐ॰ ह्रः अस्त्राय फट् इति करषडंगन्यासः ततो ध्याने
ह्रूं शिखा यैं यंनं यैं यैंह्रैं कव॰ ॐयं यैं ॐह्रौं नेत्र॰ यैं ॐयं यैं
ॐ॰ ह्रः अस्त्राय॰ इति षडंगविधाय विद्युद्दामसमप्रभां हिम
गिरिप्रस्थेस्थितांसिंहगेः शुभ्रांदंष्ट्रसमुद्भूतामृतवत्सैरागसिंच्यमा
नामिमां विद्यामंकरपंकजेजंपवदीपचद्वयंपल्लकंभास्व

इत्वसमुज्वलां ऊचननां ध्यायेज्जगन्मोहिनीं इत्वाधः कर
माभ्यकामाधः करपर्यंतमाभुपध्याने ततः थे श्रीं थ्रं २
थे श्रीं श्रीं २ थे श्रीं उंनमः २न्याहिन्यसेत् अथ कामबीजा
दिमातृकान्यासः तत्र संमोहनऋषिः गायत्री छंदः मातृ
कामयी संमोहनी देवता हृतिणाकालिकांगत्वेन्यासेन
विनियोगः इतिविन्यस्य थे श्रींकं थे श्रीं क्रां हृद थे

प
५९

59

रें वं धें रें क्लीं शिरसे धें ॐ ह्रें धें ऊं शि॰ धें पं नं धें पैं ह्रैं कव धें ॐ
पं धं ॐ ह्रैं क्लौं नेत्र धें श्रं यं धें श्रः क्रः अस्त्राय॰ इति षडंगं कृत्वा
ध्यायेत् ॐ बालार्ककोटिरुचिरां स्फटिकाक्षमालां कोदण्ड
मिक्षुजनितं स्मरपंचबाणान् विद्यां च हस्तकमलैर्दधतीं
त्रिनेत्रां ध्यायेत्समस्तजननीं नवचंद्रचूडां वामाधः करमा
रभ्य दक्षोर्ध्वकरपर्यंतमायुधध्यानं चकारादक्षमालापुस्तक

योऽङ्गमन्त्रो बीजरूपमिति ध्यात्वा ॥ ह्लीं अं नमः ॥ ह्लीं आं न
मः इत्यादि न्यसेत् अथ त्रिबीजादिमातृकान्यासः तत्र
महासंमोहन ऋषिः गायत्री छन्दः मातृकामयी महासं
मोहनी देवता इति ग्गाकालिकांगत्वेन न्यासे विनियोग
इति विन्यस्य ॥ अं कं ॥ आं ह्रीं खं ईवं ॥ इं ग्रीं शिरः ॥ उं रं
॥ ऊं क्लीं शि ॥ एं नं ॥ ऐं ह्रीं कव ॥ ओं पं ॥ औं ग्रीं नेत्र

प॰ ८॰

६०

धं ग्रं यं ९ ग्रंः क्लीं अस्त्रा इति षडंगं विधाय ॐ ध्यायेद्धेम
त्नवलयेत्नशरासपाशपद्महणांकुशशरान्नवपल्लवकेच
आबिभ्रतीं निजकरैररुणांकुचानांसेमोहिनीं त्रिनयनां नव
चेंदुचूडां वामाधःकरमारभ्य दक्षाधःकरपर्यंतमायुधध्यानं
इति ध्यात्वा ऐं ह्रीं श्रीं क्लीं ग्रं नमः ऐं ह्रीं श्रीं क्लीं ग्रां नमः इत्या
दिन्यसेत् अथ यथपरांसेधरितमातृकान्यासः ब्रह्मा ऋषिः

गायत्रीछंदः परारूपिणीमातृकासरस्वतीदेवता न्यासे
विनियोगः अंकं ध अंसांद्र ध इंचं ध ईंसींशिर ध उंटं
ध ऊंस्तूंशि ध ऋंनं ध ऐंसैंक ध ओंपं ध औंसौंनेत्र ध अं
ये ९ अः सः अस्त्रा इति षडंगं ध्यानेन ओं सकलेकश
शंकाभां अत्रां चेदकलावतीं शुभ्रापुस्तकमक्षान्देशणमा
मिपरांकलां ध सौः अंसौः नमः ध सौः ओंसौः नमस्त्या

प
८१
61

रिमसेत्व अथर्व समात्तकां ब्रह्माऋषिः गायत्रीछंदः हरगौ
रीस्वरूपिणीमात्तकादेवतान्यासेविनियोगः थं अं कं थं आं
हां सां थं इं चं थं ईं ह्रीं सीं शिर थं उं टं थं ऊं ह्रूं सूं शिखा थं पं तं थं पंं हंं मंं
कं थं ओं पं थं औं ह्रौं सौं नेत्र थं अं यं रं अंः हंः संः अस्त्रा इति षडंगं
ध्यानेत्व ओं उद्यद्भानुस्फुरिततडिदाकारमर्धाम्बिकेशं पाशाभीती
वरदपरशुं संदधानं कराब्जैः दिव्याकल्पैर्नवमणिमयैः शोभि

तेविश्वमूलंसौम्याग्नेयंवपुरवनत्रयंरंद्रूं ॐत्रिनेत्रं वामोर्ध्व
करादिदत्तोर्ध्वकरपर्यंतमामुपध्याने ध हंसः श्रोंनमः ध हंसः
श्रोंनमः न्यासादिन्यसेत् अस्यपरमहंसमातृका मंत्रपरमहंसऋ
षिः गायत्रीछंदः परमात्मस्वरूपिणीमातृकासरस्वतीदेवता
इतिविन्यस्य ध ॐ अंकं ध आं ॐ हृ ध ॐ रं चं ध ई ॐ शिरसि ध
ॐ उं टं ध ऊं ॐ शिखा ध ॐ पं नं ध ऐं ॐ कवच ध ॐ ॐ नेत्रे ध

प०
६२

62

ॐ ग्रंथं ऐं स्रं: ॐ अस्त्राय इति षडंगं श्रीमत्परात्ममनुजं भितव
क्रहृपोमालैरुग्राग्र्यघटरीपरिक्षीयमानां विद्यात्तमञ्जकलशा
न्दधतीं चक्रझंध्यायेत्समस्तजननीं विघ्नदोषिनेत्रां वामाद्यधःक
रयोराधेत दक्षयोरम्बेरम्याच्चुपरस्थाने श्रुतात्तानसूत्रा ध्ये सोऽहं
तेनमः ध्ये सोऽहं हं नम इति तत्काराद्यकारांतान्संहाररीत्यान्यसे
दिति परमहंसमातृका अथ श्रीकंठादिन्यासः दत्तिणमूर्ति

ऋषिः गायत्रीछंदः श्रीअर्धनारीश्वरोदेवता श्रीदक्षिणाका
लिकांगत्वेनन्यासेविनियोगः धं श्रेकं धं श्रांह्रांहृः धं ह्रुंचं
धं रैंह्रींशिरः धं ह्रुंटं धं ह्रूंह्रस्त्रांशि धं पतं धं पैंह्रैंकव धं ॐ
पं धं ॐह्रौंनेत्र धं श्रंश्रं धं ह्रैं श्रः हस्त्र: अस्त्राय इतिषडंगं ॐ
बेधककोवनतिभेरूचिरातमालांपाशांकुशौचवरदंनिजबा
हुदंडैः बिभ्राणमिंदुशकलाभरणांत्रिनेत्रमर्धांबिकेशमनिशं

प॰ ६३

63

वषट्कारायाय नमः दत्ताय: करमारभ्य रत्नार्धं करपर्यन्तमाशुधन्या
ने ॥ ह्सौः श्रां अनन्तेशाय विरजायै नमः ॥ ह्सौः ईं सूक्ष्मेशाय
शाल्मल्यै नमः ॥ ह्सौः ईं त्रिमूर्तीशाय लोलाक्ष्यै नमः ॥ ह्सौः ईं त्रि
मूर्तीशाय लोलाक्ष्यै नमः ॥ ह्सौः ऊं अमरेशाय वर्तुलाक्ष्यै नमः ॥
ह्सौः ऊं अर्घीशाय दीर्घघोणायै नमः ॥ ह्सौः ऋं भारभूतीशा
य दीर्घमुख्यै नमः ॥ ह्सौः ॠं तिथीशाय गोमुख्यै नमः ॥ ह्सौः

तें स्थाणुकेशाय दीर्घजिह्वायै नमः धं ह्सौः लं दरेशाय
कृशोदर्यै नमः धं ह्सौः पं झिंटीशाय ऊर्ध्वकेश्यै नमः धं
ह्सौः पं झिंटीशाय ऊर्ध्वकेश्यै नमः धं ह्सौः ऐं भौतिकेशा
य विकृतमुख्यै नमः धं ह्सौः ओं सद्योजातेशाय ज्वालामु
ख्यै नमः धं ह्सौः औं अनुग्रहेशाय उल्कामुख्यै नमः धं ह्सौः
अं अक्रूरेशाय श्रीमुख्यै नमः धं ह्सौः अः महासेनेशाय वि

प० २४

64

घात्रुद्र्यैनमः ५ ह्सौंः कंक्रोधेशायमहाकाल्यैनमः ५ ह्सौंः
खंचण्डेशायसरस्वत्यैनमः ५ ह्सौंः गंपंचान्तकेशायसर्वसि
द्धिदायैनमः ५ ह्सौंः घंशिवोत्तमेशायत्रैलोक्यविद्यायैनमः
५ ह्सौंः ङंएकरुद्रेशायमंत्रशक्त्यैनमः ५ ह्सौंः चंकूर्मेशाय
आत्मशक्त्यैनमः ५ ह्सौंः छंएकनेत्रेशायभूतमात्रेनमः ५
ह्सौंः जंचतुराननेशायलंबोदर्यैनमः ५ ह्सौंः झंअजेशाय

ङ्गाविण्यैनमः षं ह्स्रौंः ञंप्रवेशायनागयैनमः षं ह्स्रौः
टंसोमेशायविंचयैनमः षं ह्स्रौंः ठंलांगलीशायमंत्रायै
नमः षं ह्स्रौंः डंदारुकेशायकपिलायैनमः षं ह्स्रौंः ढंअ
र्धनारीश्वरायकीर्तिण्यैनमः षं ह्स्रौंः णंउमाकान्तेशाय
काकोदर्यैनमः षं ह्स्रौंः तंआषाढीशायपूतनायैनमः
षं ह्स्रौंः थंदंडीशायभद्रकाल्यैनमः षं ह्स्रौंः दंअत्रीशा

प॰
९५

65

यघोमिम्येनमः धं ह्स्त्रौं धं मीनेशायघशांतिन्येनमः धं ह्स्त्रौः
नं मेषेशायगाजिन्येनमः धें ह्सौः पं लोहितेशायकालरात्र्यैन
मः धं ह्सौः फं शिखीशायकुब्जिन्येनमः धं ह्सौः वं छगलं
डेशायकपर्दिन्येनमः धं ह्सौः भं द्विरंडेशायवज्रायैनमः धं
ह्सौः मं महाकालेशायजयायैनमः धं ह्सौः यं त्वगात्मनेवा
लीशायसुमुख्येनमः धं ह्सौः रं असृगात्मनेभुजगेशायसु

प्रध्यै नमः ४ ह्सौः रं असृगात्मने भुजगेशाय रेवत्यै नमः ४
ह्सौः लं मांसात्मने पिनाकेशाय माधव्यै नमः ४ ह्सौं वं मेदसा
त्मने खड्गीशाय वारुण्यै नमः ४ ह्सौः शं अस्थ्यात्मने बके
शाय वायव्यै नमः ४ ह्सौः षं मज्जात्मने श्वेतेशाय रक्षोवि
दारिण्यै नमः ४ ह्सौः सं शुक्रात्मने भृग्वीशाय सहजायै न
मः ४ ह्सौः हं प्राणात्मने नकुलेशाय महालक्ष्म्यै नमः ४ ह्सौः

प
११
66

लेशाक्त्यात्मने शिवेशाय व्यापिन्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः त्वं:
परमात्मने सर्वेशाय महामायायै नमः इति मातृकाध्याने
शुभ्रसेत श्रवरुद्राः स्मेरतारक्ताष्टनष्टलकपालकाः शाक्ये
रुद्रपीठस्थाः सिंहनारुणविग्रहाः रक्तोत्पलकपालाभ्यां
मलंकृतकरांबुजाः इति मूर्तिशक्तीनां ध्याने इति श्रीकंठा
दिन्यासः अथ षोढान्यासः तत्र वीरतंत्रक्रमः ॐ अं ॐ ओं

श्रोंऐंरेंओंइत्यादित्वः ऐंत्वः ऐंइत्यंते १ ऐंऐंग्रं श्रोंऐंश्रोंरेंऐं
रेंइत्यादित्वंऐंत्वंः ऐंइत्यंते २ ह्रींग्रंह्रींह्रींश्रोंह्रींइत्यादि ह्रीं
त्वंः ह्रींइत्यंते ३ ग्रंह्रींग्रं श्रोंह्रींश्रोंइत्यादित्वंह्रींत्वंः इत्यंते ४ क्लीं
ग्रंक्लीं क्लींश्रोंक्लींइत्यादिक्लींत्वंः क्लींइत्यंते ५ ग्रंक्लींग्रं श्रोंक्लीं
श्रोंइत्यादि त्वं क्लींत्वंः इत्यंते ६ श्रींग्रंश्रीं श्रींश्रोंश्रीं इत्यादि
श्रींत्वंः श्रींइत्यंते ७ ग्रंश्रींग्रं श्रोंश्रींश्रोंइत्यादि त्वंः श्रींत्वंः

प॰
९२

इसांते ५ एवं मूलेंक्रौंक्रींक्रंक्रं लंलं ५ केवलेमंत्रेशिरआदि
नः केवलेमंत्रेहृदादिशिरोंते ९ मूलेनाष्टोत्तरशतेनव्यापकं
अर्थात् इसेप्रकारः अथवीरनेत्रेएवान्यक्रमप्रकारः श्रीं श्रें
श्रीं श्रेंश्रीश्रें १ क्लौंश्रींक्लौं २ श्रीक्लींश्रीं ह्रींश्रींह्रीं श्रीं ह्रीं
श्रीं २ मूलेंक्लांक्लांक्रंक्रंक्लीं ५ अनुलोमविलोमेनमातृका
स्थानेकेवलेमूलेविन्यसेत् ९ मूलेनाष्टोत्तरशतेनव्यापकं

67

अर्थात् इति द्वितीयः प्रकारः अथ गौरीसंवादे व्युत्क्रमः के
वलामातृका श्रीं अं श्रीं अं श्रीं अं १ क्लीं श्रीं क्लीं श्रीं क्लीं श्रीं
२ ह्रीं श्रीं ह्रीं श्रीं ह्रीं श्रीं ३ मूलं ह्रां ह्रां क्षं क्षं क्षं क्षं मूलं ह्रां
ह्रां क्षं क्षं क्षं मूलं ह्रां ह्रां क्षं क्षं क्षं ४ अनुलोमविलोमेन मातृ
कास्थाने प्रमूलं ५ मूलं अष्टोत्तरशतं व्यापकं ६ इति तृती
यः प्रकारः अथ रुद्रयामले व्युत्क्रमः अं क्लीं क्लीं क्लीं अं क्लीं

प० ८८

68

क्रींक्रींग्रंक्रींक्रींक्रीं ग्रंहूंहूंग्रंहूंहूंग्रंहूंहूं ग्रंह्रींह्रींग्रं ह्रींह्रींग्रंह्रींह्रीं
३ ग्रंम्लूंलेंग्रं म्लूंलेंग्रंम्लूंले ततअनुलोमविलोमेनमूलं ५ मूले
नाष्टोत्तरशतंव्यापकं ९ अथमातृकान्यासस्तत्र ललाटेना
मिकामध्येविन्यसेन्मुखवृत्तके तर्जनीमध्यमानामाभिर्द्वा
नामेवनेत्रयोः ग्रंग्रंर्कर्णयोर्न्यसेत्कनिष्ठांगुष्ठकोनसोः
मध्यास्तिस्रोगंडयोश्चमध्यमामोष्ठयोर्न्यसेत् अनामांदंत।

योर्मध्यमध्यमामूलमांगके मुखेनामांमध्यमांचहस्तपादेचपार्श्व
योः कनिष्ठानामिकामध्यास्तास्तष्टेचविन्यसेत् हृदयेचतले
सर्वमंसयोश्चककुत्स्थले हन्नवंहस्तपात्कृतिमूलेषुतत्रमेव
च एतास्तमातृकामुद्राः क्रमेणपरिकीर्तिताः अथतत्वन्यासः
मूलाधारंऐंऊंतेआत्मतत्वायस्वाहा इतिपादादिनाभिपर्यंतंन्य
सेत् द्वितीयएंऊंतेविद्यातत्वायस्वाहा नाभ्यादिहृदयांतेत्

प
८८

तीयत्वेंडंनेशिवनत्वायस्वाहा हृदयादिशिरोंतं अथबीजन्या
सः क्रौंनमः ब्रह्मरंध्रे क्रौंनमः भ्रुवोः क्रौंनमः ललाटे ह्रूंनमः
नाभौ ह्रूंनमः गुह्ये ह्रौंनमः मुखे ह्रौंनमः सर्वांगेव्यापयेत्
ततोमूलेननवधापंचधाव्यापकंकुर्यात् अथध्यानयेजनेव
ह्येदृष्टादृष्टफलप्रदं गुरुध्यानेप्रकुर्वीतयथापूर्वंविशुद्ध
धीः स्नायाश्वविमलेतीर्थेहृदयेपुष्करान्विते विंडतीर्थे

यद्वा स्वाधात्मनर्जन्म न विद्यते अथवा उत्तमप्रमाणो शिवनीयके
स्मिन्ज्ञानां बुद्धर्णो ष्वरद्रः शरीरे ब्रह्माण्डभिः स्वातितयोः मध्यः
किं तस्य गांगैरपि पौष्करैर्वा इदं स्नानं शिवशक्त्योः समावेशो
यस्मिन्काले प्रजायते सा संध्या कुलनिष्ठानां समाधिस्थैः प्रती
यते इति संध्योपासनं अथ मूलाधारात् कुंडलिनीं सोमसू
र्याग्निरूपिणीमुत्थाप्य परं बिंदुं निर्भिद्य देहदेवतां तर्पयेत् ते

पु॰ ८॰ उक्तं चंद्रार्कानलसंघट्टगलितं यत्परामृतं तेनामृतेन तद्दिव्यो-
न्नतर्पयेत्परदेवतां अलं धाराप्लोभागे यशाद्देपद्मतमे कला
सारेण संपूर्णं तर्पयेन्नेन विचरी ररुम्ध्येदानं आधारे लिंगना
भौ हृदयसरसिजे तालुमूले ललाटे द्विपत्रे षोडशारे द्विदशाद्दश
दले द्वादशार्धे चतुष्के वासांते बाल मध्ये उफकठसहिते कंठ
देशे स्वरांश्च हृत्ताकोटं डभमध्ये मसर्वविमलधीन्यासपंक्तिप्र

70

सिद्धे इतिमातृकावर्णान्कंठस्यक्रमेणध्यायेत् इयंतमोंत्

का अथषडंगन्यासंकुर्यात् इयंमानहृदयोयंहृदयःस्याच्चि

दात्मकः क्रियतेतन्मात्वेनहृन्मंत्रेणततःपरं सर्वांगादिगुणो

नेगसंविद्रूपेपरात्मनि क्रियतेविषयाहारःशिरोमंत्रेणदेशिकः

शिखिरोहृपवाक्कायमनसाभावनादृढा क्रियतेनिजदेह

स्यशिखामंत्रेणदेशिकः मंत्रात्मकस्यदेहस्यमंत्रध्यानेनतेज

प
८१

सा सर्वेनैव वर्णमंत्रेण क्रियते न्यासस्संहृतिः यद्वा निपरंज्ञानं
संविद्रूपेणगात्मनि हृदयादिसमंतेजः स्यादेतन्मंत्रसंगतं अ
ध्यात्मिकादिरूपं यत्साधकस्य विनाशयेत् अविद्यायानंतंत्रे
यमरंधामसमीरितं इति षडंगं विधाय ध्यानं कुर्यात् शक्तिहृद्य
प्रांतः स्थमलस्य हृदयं संस्थितं ज्योतिस्तत्त्वमयं ध्यायेत्कलाकु
लवियोजनात् अथवा शृंगाटहृदयमध्यस्थं चंद्रभास्करमध्यगं

महाशून्येलयंकृत्वाशून्येतिष्ठतियोगिराट् महाशून्यरतिस्स
र्वोपाधिविनिर्मुक्तमोक्षादिभावविरहात्पूर्णएवभवतीत्यर्थः अ
थवा निरालंबपदेशून्येयत्तेजउपजायते तद्रूपमध्यवेन्निसंध्या
नमेनहियोगिनां तद्रूपंमिथ्येतः कारणमित्यर्थः इतिध्याने ष्वेवं
षड्विधैः षड्भिर्मासमात्रात्तन्मयोभवेत् मासस्तन्मयताबुद्धिःसो
हंभावेनचिंतयेत् विषयपुष्पाणियथाक्रमागमनहंकारमरा

गमममंतया अमोद्द कमरभैंच अद्वेषात्तोभकोनया अमात्म
यंमलोभंचटशपुष्पंविडर्भुपाः अर्हिंसापरमंपुष्पंपुष्पमिंद्रियनि
ग्रहं दयापुष्पंज्ञानपुष्पंतमापुष्पंचपंचमं इत्यष्टसमभिःपुष्पैः
मजयेमरदेवतां इतिमजनं मालापंचाशिकाशोक्तासूत्रे शक्ति
शिवात्मकं ग्रंथिनाकुंडलीशक्तिः हलांतेमेरुसंस्थितिः एवंवि
धिनावर्णमालापुष्पस्रग्वतंमेरुंकृत्वा अकारादिलकारांतेहका

गादिश्रीकंठपर्यंतंमूलमंत्रंसंजप्य परतेजसिजपंसमर्प
येत् अथहोमः अमूलमपरिछिन्नंविभाव्यात्मांतरात्मकं
आत्मज्ञानात्मरूपंचतुरश्रचित्कुंडमानंदमेखलाढ्यकं अथ
मात्राकृतियोनिभूषितंनाभौविभाव्य तन्मध्येज्ञानाग्नौज्वल
याय्या मूलांते मूलाग्नौनाभिचैतन्यरूपविषामनसास्रु
चा ज्ञानप्रदीपितेनिखिलमक्षवृत्तीर्जुहोम्यहं स्वाहा अनेनप्र

प॰ यमाहुतिंदद्यात् ततोमूलांतधर्माधर्महविदीप्ते स्वात्मा ग्नौ
७३ मनसास्रुचा सुषुम्णावर्त्मनानित्यमक्षवृत्तीर्जुहोम्यहं स्वा॰
हा द्वितीयाहुतिंदद्यात् मूलांते प्रकाशाकाशहस्ताभ्यामव
लंब्योन्मनीस्रुचं धर्माधर्मकलास्नेहपूर्णमग्नौ जुहोम्यहं
स्वाहा अनेनतृतीयांदद्यात् अंतर्निरंतरनिरिंधनमेधमा
नेमायांधकारपरिपंथिनि संविदग्नौ अस्मिंस्तदद्भुतमरी

73

विभ्रमौविघ्नंजहोमिवत्स्वधादिशिवावसानं श्मेनयंज
नेंकृत्वासाक्षाद्रुद्रत्वमयोभवेत् ततस्सपापपुरुषानिर्जीवस्त
कोभवेद्ध्रुवं अथसाधकोयुवतीवेशंकृत्वा युवतीमेवच
कारयित्वा पीठन्यासंकुर्यात् तत्रांसद्वयोरुद्वयकल्पित
पादचतुष्टयंयोगपीठंनिजदेहंध्यात्वान्यसेत् धं मूलाधा
रेमंद्रकायनमः स्वाधिष्ठाने धं कालाग्निरुद्रायनमः म

प. ७४

शिरसे थं मूलप्रकृत्यैनमः अनादेन थं आधारशक्त्यै
हृदये थं कूर्मायनमः तत्रैवअनन्तायनमः थं वराहा
यनमः थं पृथिव्यैनमः तत्रपश्चिमादिविलोमेन इक्षु
रससमुद्रायनमः मदिरासमुद्राय घृतसमुद्राय दुग्धस
मुद्राय तन्मध्ये श्रें पं नवरत्नविराजितायनवरत्नमयद्वी
पायनमः तन्मध्ये थं श्रें आं ईं ऊं ऐं अं अः पुष्परत्नाय ले

ॐ वैदूर्यरत्नाय दक्षिणे ॐ कं ॐ नीलरत्नाय आग्नेये
ॐ चं विद्रुमरत्नायनमः पूर्वे ॐ टं ॐ मौक्तिकरत्नाय
ऐशाने ॐ तं ॐ मरकतरत्नायनमः ॐ उत्तरे पं ॐ वज्र
रत्नायनमः वायव्ये ॐ यं ॐ गोमेधरत्नायनमः मध्य
खण्डे ॐ शं ॐ पद्मरागरत्नायनमः तन्मध्यखण्डमध्ये ॐ
स्वर्णपर्वताय तदुपरि ॐ नंदनोद्यानाय तन्मध्ये ॐ क

पं.
७५

75

स्वहस्तेभ्योनमः तन्मध्ये धं वसंतादिषड्ऋतुभ्योनमः त
त्वक्षिमे धं इंद्रियाश्वेभ्योनमः तन्मध्ये इंद्रियार्थगजेभ्यो
नमः तन्मध्ये धं विचित्ररत्नभूमिकायैनमः धं करुणा
तोयपरिधयेनमः धं स्वर्णप्राकारायनमः धं चिंतामणि
णिगृहायनमः धं श्मशानायनमः धं पारिजातायन
मः तन्मूले धं रत्नवेदिकायैनमः धं तस्योपरि धं म

णिपीठाय चक्रदिक्ष धं नानाभूतनिगणेभ्यो धं देवेभ्यो
धं वृद्धमांसास्थ्यादिमोदमानशिवेभ्यो धं वृद्धमांसास्था
दिमोदमानशिवेभ्यो धं शवमुंडचितांगारास्थिभ्यो नमः
तदुपरि श्वेतच्छत्राय नमः धं रत्नसिंहासनाय इतिहृ
दयपद्मविन्यस्य धं दक्षांसे धर्माय वामांसे धं ज्ञाना
य वामोरौ धं वैराग्याय दक्षोरौ ऐश्वर्याय मुखे धं

पं०
७८

76

अग्नयेऽथ वामपार्श्वे धं अज्ञानाय नाभौ अवैराग्याय दक्ष
पार्श्वे धं अनैश्वर्याय पुनः हृदि धं वामायैनमः धं विद्या
यै अनंताय धं धर्मायनमः धं आनंदकंदाय धं संवि
ज्ञानाय धं प्रकृतिमयपत्रेभ्यो धं विकृतिमयकेसरेभ्यो
नमः धं पंचाशद्वर्णबीजाढ्यसर्वतत्त्वरूपायैकर्णिकायै
तस्यामेव धं अं अर्कमंडलाय धं ॐ सोममंडलाय धं मंव

ह्निमंडलाय धं संप्रबोधात्मनेसत्वाय धं रंप्रकृत्यात्मनेरज
से धं तंमोहात्मनेतमसे धं ग्रोंग्रात्मनेनमः धं ग्रंग्रंतरात्म
नेनमः धं पंपरमात्मनेनमः धं ह्रींज्ञानात्मनेनमः ग्रहप
द्मेभ्य धं सत्वायैनमः ज्ञानायै धं क्रियायै धं कामदायै धं
कामदायिन्यै धं रत्यैनमः धं रतिप्रियायैनमः धं आनं
दायैनमः कर्णिकायां धं मनोन्मन्यैनमः धं पंपरायै

पः ६७

ऐं अपर्णायै ऐं हिरूपायै ऐं ह्सौः सदाशिवमहाप्रेतपद्मास
नायनमः इतिपीठन्यासः इतिनिजदेहंपीठत्वेनविन्यस्य
श्रीदेवीकामकलारूपंशुक्लबिंदुवदाकारेनहृदयः ऊर्ध्वचतुरस्रकं न
दयः सपरार्धंचचिंतयेत्तदथोशुक्लं इतिहृशास्वात्मानंविविंश
मूलाधारात्कुंडलिनींपराशिवांतंध्यात्वा चेद्दामृतेनसंप्लाव्य
ऊंभग्रद्याशुक्लंशरीरंत्वा सप्तमासाहृदयाष्टदलपद्मेदेवींश्रीः

कालिकांध्यायेत् ॐदेव्याध्यानंप्रवक्ष्यामिसर्वदेवोपसेवि
तं अंजनाद्रिनिभांदेवींकरालवदनांशिवां मुंडमालावली।
कीर्णांमुक्तकेशींस्मिताननां महाकालहृदंभोजस्थितांपी
नपयोधरां विपरीतरतासक्तांघोरदंष्ट्राकरालिनीं नागय
ज्ञोपवीतांचंद्रार्धकृतशेखरां सर्वालंकारसंयुक्तांमुक्ता
मणिविभूषितां मृतहस्तसहस्रैस्तुकृतकांचींदिगंबरां शि

प. ७८

78

वाकोटिसहस्रैस्तुयोगिनीभिस्तुराजितां रक्तपूर्णमुखांभोजांम
धुपानप्रमत्तिकां वह्न्यर्कशशिनेत्रांच रक्तविस्फुरिताननां वि
गतासुकिशोराभ्यांकृतकर्णावतंसिनीं कंठावसक्तमुंडाली
गलद्रुधिरचर्चितां श्मशानालयमध्यस्थां विकटकेशवेष्टितां
सद्यः कृत्तशिरःखड्गवराभीतिकरांबुजां अथवामोर्ध्वहस्तेन
कृपाणेनाधः शिरः तथाद्दत्तहस्तोर्ध्वमभयंतद्योवरामि

त्रिकोद्भवं इति स्वाभेदेन ध्यात्वा श्रीदेवीं मानसोपचारैः सं
पूज्य स्वर्णादिसिंहासने स्वपुरतः श्रीयंत्रे संस्थाप्य शंखं ज
लेनाच्छाद्य तत्र पीठन्यासक्रमेण पीठं संपूज्य स्ववामे षट्को
णं तद्गं त्रिकोणं तद्गं त्रिकोणं विंदुवाह्यवृत्तचतुरस्रात्म
कं मंडलं कृत्वा तत्र च पीठन्यासक्रमेण पीठपूजां विधाय सा
मान्यार्घोदकेनाभ्युक्ष्य तत्राधारशक्तिभ्यो इति पूजयेत् ततो

प॰
७९

नमस्त्वाधारंप्रक्षाल्य रंवह्निमंडलायदशकलात्मनेनमः २
तिप्रमृज्य फडितिकलशंप्रक्षाल्य कारणेनप्रपूर्य रक्तवस्त्र
माल्यादिनाभूषयित्वा देवीतुद्यासेस्थाप्य अंअर्कमंडला
यद्वादशकलात्मनेनमः कलशेसंमृज्य ॐचंचंद्रमंडलाय
षोडशकलात्मनेनमः इतिद्रव्येसंमृज्य फडितिसंरक्ष्यहुमि
त्यवगुंठ्य मूलमंत्रेणसंवीक्ष्य नमस्त्वभ्युक्ष्य मूलेनगंधमा

नीय ॐमेशुष्ठंदत्वा शापमोचनंकुर्यात् एकमेवपरंब्र
ह्मस्थूलसूक्ष्ममयंध्रुवं कचोद्भवांब्रह्महत्यांतेनतेनाशया
म्यहं सूर्यमंडलसंभूतेवरुणालयसंभवे श्रमावीजमयेदे
विशुक्रशापाद्विमुच्यतां वेदानांप्रणवोवीजंब्रह्मानंदमयो
यदि तेनसत्येनहेदेविब्रह्महत्यांव्यपोहत एवंमंत्रत्रयेणैव
अभिमंत्र्यसुरांशुभां प्रदद्यात्कालिकायैचततोनैवेद्यमाभ

प· ८·

80

वेत् इतिमंत्रत्रयंचादंष्ट्रत्वात्रिधापठित्वा ॐवांवींवूंवैंवौंवः ब्र
ह्मशापविमोचितायैसुरादेव्यैनमः इतिवारत्रयंतदुपरिपठित्वा
ह्रौंश्रींक्रांक्रींक्रूंक्रैंक्रौंक्रः सुराकृष्णाशापंविमोचयामृतं
स्रावय २ स्वाहा इतित्रिर्जपित्वा ॐहंसः शुचिषद्वसुरंतरिक्ष
सद्धोतावेदिषदतिथिर्दुरोणसत् नृषद्वरसदृतसद्व्योमसदब्जा
गोजाऋतजाअद्रिजाऋतं इत्यादिभिः इत्यमध्येग्रानंदभै

वैभरवोध्यायेत सूर्यकोटिप्रतीकाशंसोमकोटिसुशीतलं अ
ष्टादशभुजंदेवंपंचवक्त्रंत्रिलोचनं अमृतार्णवमध्यस्थंमहाब्रा
ब्जोपरिसंस्थितं वृषारूढंनीलकंठंसर्वाभरणभूषितं कपाल
खट्वांगधरंघंटाडमरुवादिनं पाशांकुशधरंदेवंगदामुसल
धारिणं खड्गखेटकपट्टीसंमुद्गरंमूलदंडकं विचित्रखेटकं
मुंडवरदाभयपाणिकं लोहितंदेववदेवेशंभावयेत्साधकोत्तमः

८१

एवमानन्दभैरवं ध्यात्वा ह्सक्षमलवरयूं आनन्दभैरवाय
वौषट् इत्यानन्दभैरवमंत्रेण वारत्रयं संपूज्य आनन्दभैरवीं
ध्यायेत् भावयेच्च सुरां देवीं चन्द्रकोटियुतप्रभां हिमकुन्देन्दु
धवलां पंचवक्त्रां त्रिलोचनां अष्टादशभुजैर्युक्तां सर्वानन्दक
रोद्यतां प्रहसन्तीं विशालाक्षीं देवदेवस्य संमुखीं सहक्षमल
वरयूं सुरादेव्यै वौषट् इत्यानन्दभैरवीं संपूज्य हृत्पद्ममध्ये

शक्तिचक्रं त्रिपंक्त्यादलिंगत्वेनैन अं १६ कं १६ थं १६ इति
क्रमेण विलिख्य मध्ये हंसः विलिख्य शिवशक्त्योः समा
वेशात्तन्मध्येऽमृतं विचिंत्य धेनुमुद्रयाऽमृतीकृत्य व
ह्निवरुणबीजं मूलमंत्रमपि अष्टधा जप्त्वा पठित्वा
श्रीविद्योक्तक्रमेण अर्घ्यपात्रस्थापनं कुर्याद्यथा आत्मश्री
चक्रयोर्मध्ये हूंकारेण त्रिकोणषट्कोणवृत्तचतुरस्रात्म

ए॰ ८२

कंमंडलंविलिख्य चतुरस्रे पूर्णगिरिपीठायनमः उड्डि
यानपीठायनमः कामरूपपीठायनमः जालंधरपीठाय
नमः इतिसंपूज्य षट्कोणेषडंगंसंपूज्य मूलखंडत्रयेण
त्रिकोणस्याग्रेदलेउभयेरेचसंपूज्य मध्येआधारशक्तीःसंपू
ज्य त्रिकोणगर्भंषट्कोणभूषितांयंत्रिकांसंस्थाप्य इति
सामान्यार्घजलेनाभ्युक्ष्य वह्नेर्दशकलाःपूजयेत यंभ्रूम्रा

82

र्चिषेनमः रंऊष्मायैनमः लंज्वलिन्यैनमः वंज्वालिन्यैन
मः शंविस्फुलिङ्गिन्यैनमः षंसुश्रियै संस्वरूपायै हंकपि
लायै लंहव्यवाहायै क्षंःकव्यवाहायैनमः इतिसंपूज्य म
ध्येमंवह्निमण्डलायदशकलात्मनेनमः इतिपूजयेत् त
तः षट्कोणेषडङ्गंसंपूज्य नारिकीलादिपात्रंफडितिप्रक्षा
ल्य त्रिपादिकोपरिसंस्थाप्य तत्रसूर्यमण्डलकलाः पूज

पू॰
८२
83

पूजयेत् कंभंनतपिन्यैनमः खंबंनाविन्यै गंफंधूम्रायै घंपं
मरीच्यै ङं.नंज्वालिन्यैनमः चंधंरुच्यै छंदंसुषुम्नायै जं
थंभोगदायै झंतंविश्वायै ञंणंबोधिन्यै टंढंधारिण्यैनमः
ठंडंक्षमायैनमइतिसंपूज्य ॐअग्निमंडलायद्वादशकला
त्मनेनमः इतिपूजयेत् ततस्त्रिकोणवृत्तषट्कोणपात्र
मध्येसंलिख्य समस्तेनव्यस्तेनचमूलमंत्रेणसंपूज्य वामि

स्वस्तबीजं मूलमंत्रं विलोममातृकां च पठन् घटस्य का
रणामृतेन त्रिकोणाग्रपूर्य्ये जलेन भागमेकं पूरयेत् ततो
दूर्वाक्षतरक्तपुष्पबिल्वपत्रनानासुगंधद्रव्याणि तत्र निक्षि
प्य सोममंडलं द्रव्ये पूजयेत् अं अमृतायै नमः आं मानदा
यै इं पूषायै ईं तुष्ट्यै उं पुष्ट्यै ऊं रत्यै ऋं धृत्यै ॠं शशिन्यै
ऌं चंद्रिकायै ॡं कांत्यै एं ज्योत्स्नायै ऐं श्रियै ओं प्रीत्यै

पं॰
८४
84

ऐंगदायै ॐ श्रीं शर्ण्यै ग्रं: शर्ण्यमनायै नम इति संपूज्य ॐ सो
ममंडलाय षोडशकलात्मने नम इति पूजयेत् ततः पूर्वव
त्कारणे मंत्रं विलिख्य त्रिकोणत्रिरेखायां ग्रं १९ कं १९ यं १९
इति त्रिलिखित्वा मूलखंडत्रयेण त्रिकोणं संपूज्य षट्कोणे
षडंगं संपूज्य गंगेत्यादिनाः ऊश्चमुद्रया सूर्यमंडलान्नीयमा
वाह्य आनंदभैरवभैरव्यौ तन्मंत्रेण संपूज्य शक्त्यादिक्रमेण

पंचरत्नं पूजयेत् ग्लूं गगनरत्नेभ्यो नमः स्लूं स्वर्गरत्ने-
भ्यो नमः स्लूं पातालरत्नेभ्यो नमः म्लूं मर्त्यरत्नेभ्यो नमः
मध्ये न्लूं नागरत्नेभ्यो नमः इति पूजयेत् ततो द्रव्यमध्ये
मांसमीनमुद्राकुंडगोलादिकं च संशोध्य निक्षिपेत् तेषां शु-
द्धिर्यथा ॐ प्रतद्विष्णुस्तवते वीर्येण मृगो न भीमः कुच
रो गिरिष्ठाः यस्योरुषु त्रिषु विक्रमणेष्वधिक्षियंति भुवना

पा०
८५
85

निविष्णा इति द्वितीयांशोधनेन त्र्यंबकं यजामहे सुगंधिं
पुष्टिवर्धनं उर्वारुकमिव बंधनान्मृत्योर्मुक्षीय मामृतात्
इति मीनमुद्रा: तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्यंति सूरयः
दिवीव चक्षुराततं तेन हि शासो विपश्यवो जाग्रवांसः समिंध
ते विष्णोर्यत्परमं पदं इति मुद्राशोधनं विष्णुर्योनिं कल्प
यतु त्वष्टा रूपाणि पिंशतु आसिंचतु प्रजापतिर्धाता गर्भं

दध्यात्तेन गर्भं देहि सिनीवालि गर्भं देहि सरस्वति गर्भं दे
ह्यश्विनौ देव्यावाधत्तां पुष्करस्रजौ ऐं ह्रीं सौः क्लीं जुं सः अमृते
अमृतोद्भवे अमृतेश्वरि अमृतवर्षिणि अमृतं स्रावय २ स्वा
हा इति कुण्डगोलादिशुद्धिः ततः सर्वेन्द्रमित्यवगुण्ठ्य धेनुमु
द्रयामृतीकृत्य तालत्रयं दशदिग्बन्धनं च कृत्वा तदुपरि मू
लेन समधाजपित्वा ऐं क्लीं सौः अम्लोंडरमसंभनमशेषरस

प॰ ८९ 86

संभवं श्रामृतेन महामायं पीयूषरसमावह ऐं ग्लंवेंडेंकरमा
नेटकेरेपरस्वधान्मनि स्वच्छंदस्फुरणामत्रनिधेह ऊलहृपि
णि क्लौं ग्रऊहस्मामृतनाकारेसिद्धित्वानकरेपरे ग्रमृतत्वंनि
धेयास्मिन्नस्तनिक्लिन्नहृपिणि सौः तद्रूपेणोकरस्यं चकृत्वा
स्येनतत्वहृपिणि भूत्वापरामृतनाकारेमयिचित्स्फुरणांऊरु ग्र
नेनकारणमामंत्र्यनतदेवीमावाह्य नानत्रयदिग्वंधनेकृत्वाऽ

वर्तुलं धेनुमुद्रयामृतीकृत्य योनिमुद्रां प्रदर्श्य षडंगेनस
कलीकृत्य मत्स्यमुद्रयापात्रमाच्छाद्य मूलमंत्रंदशधाजप्त्वा
देवीस्वरूपंपात्रंविभावयेत् पात्रंचप्रतारसमयपर्यंतंमलि
नेनकार्यं ततोदेव्याःसांगृहीत्वा वटश्रीपात्रयोर्मध्येपात्रा
णिस्थापयेद्यथा वटसमीपेगुरुपात्रं ततोभोगपात्रं ततः
शक्तिपात्रं योगिनीपात्रं वीरपात्रं बलिपात्रं स्वपात्रं पाद्य

पात्रं अर्घपात्रं आचमनीयपात्रं च क्रमेणसामान्यार्घपा
त्रवत्स्थापयेत्पूजयेच्च ततोमत्स्यमांसघृतकारणेनतत्त्वशु
द्ध्या श्रीपात्रात्सस्रुक्गृह्य हस्तरत्नमलवषयं आनंदभैरवाय
वौषट् आनंदभैरवं तर्पयामीतित्रिस्त्रेणत्रिः संतर्प्य ततः
श्रीमच्छ्रीगुरुकानंदनाथश्रीपादुकां श्रीगुरुकांवा श्रीपादु
कांवतर्पयामिनमः इतित्रिः सकृद्वासंतर्प्य एवंपरमगुरु

परमाचार्यपरमेष्ठिगुरून्संतर्पयेत् ततः श्रीपादशमूलेन
च मूलं साङ्गं सवाहनं सपरिकरं श्रीदक्षिणकालिका
श्रीपादुकां तर्पयामि नमः इति त्रिः संतर्प्य तत्वशुद्धिं कुर्यात्
ॐ प्राणापानव्यानोदानसमाना मे शुध्यन्तां ज्योतिरहं विर
जा विपाप्मा भूयासं स्वाहा १ ॐ पृथिव्यप्तेजोवाय्वाकाशा
मे शुध्यन्तां इति २ ॐ प्रकृत्यहंकारबुद्धिमनः श्रोत्राणि मे शु

५०
८८

ॐ नं २ ॐ त्वक्चक्षुजिह्वाघ्राणवचांसि मे शुध्यंतां ४ ॐ पाणिपादपायूपस्थपाशह्वामे शुध्यंतां ५ ॐ स्पर्शरसरूपगंधाकाशानि मे शुध्यंतां ६ ॐ वायुतेजः सलिलभूम्यात्मनो मे शुध्यंतां ७ इति सप्तमंत्रामष्टेद्विति तत्वशुद्धिः ततः स्वपात्रान्स्तमंत्रेणाविंडस्त्रीकारं कृत्वा श्रीपात्रामृतेनात्मानं पूजोपकरणानि चाभ्युक्ष्य तस्मात्सर्वं ब्रह्ममयं भवेदिति ततश्चक्रस्य

88

पूर्वेदक्षिणेपश्चिमेउत्तरेचत्रिकोणंहृत्वविलिख्य ॐश्रीं
क्षंमंडलायनमः इतिमंडलानिसंपूज्य पूर्वेवांवटुकाय
नमइतिपाद्यादिनासंपूज्य अर्घंपूर्णंसलिलमीनमांस
पुष्पैर्वलिंउपस्कृत्य वलिपात्रस्यकारणेनवामांगुष्ठा
नामाभ्यां ॐएह्येहिदेवीपुत्रवटुकनाथकपिलजटाभा
रभास्वरत्रिनेत्रज्वालामुखसर्वविघ्नान्नाशयर सर्वो

प०
८९

पचारसहितं बलिं गृह्ण २ स्वाहा एषबलिः वटुकाय नमः
इति उत्सृजेत् दत्तिणे यां योगिनीभ्यो नमः इत्यभ्यर्च्य ऊर्ध्वं ब्रह्मां
डतो वा दिविगगनतले भूतले निस्तले वा पाताले वा वने वा स
लिलपवनयोर्यत्र कुत्रस्थिता वा क्षेत्रपीठोपपीठादिषु च कृतप
दा धूपदीपादिकेन प्रीताः देव्याः सदानः शुभ बलिविधिना पां
तवीरेंद्रवंद्याः यां योगिनीभ्यः स्वाहा सर्वयोगिनी हूं फट् स्वा

हा एषबलिर्योगिनीभ्योनमः इतितर्जनीमध्यमानामां
ष्ठैर्योगिनीबलिः पश्चिमे ह्रांक्षेत्रपालायनमः इतिसंपू
ज्य ह्रांह्रींह्रूंह्रैंह्रौंह्रः स्थानक्षेत्रपाल धूपदीपादिसहितंब
लिं गृह्ण २ स्वाहा एषबलिः क्षेत्रपालायनमः इतिवामांगु
ष्ठिं कृत्वातर्जनींप्रसार्याविधाय क्षेत्रपालबलिमुत्सृजेत् उत्त
रे गांगणेशायनमः इतिसंपूज्य गांगींगूंगैंगौंगः गणपत

प॰
५॰

येवरवरद सर्वजनं मे वशमानय बलिं गृह्ण २ स्वाहा एषब
लिर्गणेशाय नमः इति दंडाकारांगुलीमध्यमुक्ताः कृत्वा बलिं
दद्यादिति गणेशबलिः अथ स्ववामे मंडलं कृत्वा पूर्ववत्संपूज्य
तत्र साधारं बलिं संस्थाप्य मूलेनाभिमंत्र्य तत्र धूपदीपादिना स
र्वभूतानां पूज्य ह्रीं सर्वविघ्नकृद्भ्यः सर्वभूतेभ्यो हुं फट् स्वाहा ए
षबलिभ्यो सर्वेभ्यो भूतेभ्यो नमः इति इति तत्त्वमुद्रया बलिं दद्यात्

एतत्पंचबलिंदत्वा सर्ववत्वडंगंविधाय कामकलांध्यात्वा
तरुणादित्याकारारुणंसमांजलिंकूर्ममुद्रयागृहीत्वा मू
लाधारात्कुंडलिनींब्रह्मपथेनपरमशिवपर्यंतंविभाव्य हृदया
ष्टदलेसमानीय मूलेनमूर्तिंपरिकल्प्य पूर्वोक्तरूपांध्यात्वावा
ग्बीजेनवहन्नासापुटेनदेवींस्वहृदयात्कुसुमांजलावानीय
यंत्रमध्येसमावाहयेत्. ॐदेवेशिभक्तिसुलभेपरिवारसम

प०
९१
91

न्विते यावत्त्वां पूजयिष्यामि तावद्देवि इहावह इतियंत्रमध्ये
देवीं संस्थाप्य आवाहयेत् मूलं श्रीमहाकालसहिते दक्षिणे
कालिके इहागच्छ २ इह तिष्ठ २ इह सन्निहिता भव २ इह सन्नि
रुद्धा भव २ मम पूजां गृहाण २ इत्यावाहनादिमुद्राः प्रदर्श्य पू
र्वोक्तजीवन्यासं लेलिहानमुद्रयांकुशविष्टरेण वा कृत्वा इमि।
स्ववशं त्वा सकलीकृत्य छोटिकाभिर्दशदिग्बंधनं विधाय ॥ म

तमुद्दयाऽग्रतीकृत्य योनिमुद्रां प्रदर्शयेत् वराभयपरयोनीप्रदर्शय
रश्मिहृदद्देवताश्चावाहयेत् कालीकपालिनीॐह्लांॐरूॐह्लां
विरोधिनी विप्रचित्ताउग्राउग्रप्रभादीप्तानीलाघनावलाकामा
मुद्रासिता एताःसर्वाः श्यामाश्चासिकरामुंडमालाविभूषिताः
तर्जनीं वामहस्तेन धारयंत्यःशुचिस्मिताः इतिषडादिपंचदश
कोणेक्रमेणध्यात्वा बाह्याष्टदलपद्मेब्रह्म्यादिकाध्यात्वाऽवा

प·
८२

92

हृयेत् ब्राह्मीं हंससमारूढां स्वर्णवर्णां चतुर्भुजां चतुर्मुखीं
त्रिनेत्रां चाक्षवलयकूर्चं च पंकजं खड्गपात्रस्रुचं च दधतीं चारुहा
सिनीं जटाजूटधरां देवीं भावयेत्साधकोत्तमः नारायणीं म
हादीप्तां श्यामां गरुडवाहनां नानालंकारसंयुक्तां चारुकेशीं
चतुर्भुजां चंद्रां खड्गकपालं च चक्रं च दधतीं परां मधुमत्तमदो
ल्लासिताक्षिं सर्वांगसुंदरीं माहेश्वरीं वृषारूढां शुक्लां त्रिनय

नाञ्चितां कपालं डमरुं चैव वरदाभयशूलकं टंकं च दधतीं
देवीं नानाभरणभूषितां त्र्यक्षां साट्टहासां विकटितदशनां
भीमवक्त्रां त्रिनेत्रां नीलांभोजप्रभाभाप्रमुदितवदनां मुंडमा
लाविभूषां खड्गं शूलं कपालं नरशवघटितं खेटकं धारयंतीं
प्रेतारूढां प्रमत्तां मधुमदमुदितां भावयेच्चंडरूपां कौमा
रीं कुंकुमाभां च त्रिनेत्रां शिखिवाहनां चतुर्भुजां शक्तिपाशां

प॰ १३
९३

अंकुशाभयधारिणीं नानालंकारसंयुक्तां प्रमत्तां परिचिंतयेत् अपराजितांचपीनाभामत्तस्त्रवरप्रदां कमलेमालतीगं चदधतीं परिचिंतयेत् वाराहींधूम्रवर्णांचवराहवदनांशुभां फलकंखड्गमुसलंहलंचैवभुजेर्दधतीं नारसिंहीनृसिंहस्य विभ्रतीसदृशंवपुः इतिध्यात्वानदहिरष्टदलस्योपरिउपरिहे तुवटुकादिभैरवान्‌रुरुवटुकादिभैरवांश्चयोगिनीं श्चइंद्रा

यांश्चाङ्गुष्ठांश्चाऽणिमादिसिद्धीश्च ध्यायेत् ततः बिन्दौ मू-
ले श्रीमहाकालसहितश्रीदक्षिणकालिकापादुकायै एत-
त्पाद्यं नमः इति पादयोः पाद्यं एवमर्घ्यं स्वाहा शिरसि आच-
मनीयं स्वधा मुखे मधुपर्कं स्वधा मुखे स्नानीयं नमः सर्वा-
ङ्गे एवं मूलान्ते गन्धो नमः इति मध्यमानामाङ्गुष्ठैर्गन्धं मू-
लान्ते पुष्पाणि वौषट् इत्यङ्गुष्ठतर्जनीभ्यां पुष्पं सात्ता।

प॰ ९४

94

स्त्वयंभूकुसुमं दत्त्वा धूपपात्रे फडिति संपूज्य ओं तेजः स्थापयि
त्वा वामतर्जन्या संस्पृशन् ओं पात्रमन्त्रेण संशोध्य धूपं निवे
दयामीति निवेद्य ओं ह्रीं जगद्ध्वनिमन्त्रमातः स्वाहेति घंटां सं
पूज्य वामेन घंटां वादयन् मध्यमानामांगुष्ठैर्धूपं धृत्वा गाय
त्रीं मूलमन्त्रं च पठन् त्रिधोत्तोलनं कृत्वा देवीं धूपयेत् ततो दी
पं संपुटे संस्थाप्य पूर्ववन्मोत्तणमूजनं कृत्वा वाममध्यम

यादीपपात्रं स्पृशन् मूलं श्रीदक्षिणाकालिकाश्रीपादुका
यै दीपं निवेदयामि नमः इति निवेद्य पूर्ववद्घंटां वादयन्मध्य
मानामिकामध्ये अंगुष्ठेन दीपपात्रं धृत्वा दर्शयेत् ततो नैवे
द्यं स्वर्णादिपात्रे संस्थाप्य इमिन्त्रवर्णेध्यावमिति धेनुमुद्रयाऽ
मृतीकृत्य मूलेन उपरि सप्तधा जप्त्वा वामांगुष्ठेन नैवेद्यपात्रं स्पृ
शन् मूलं श्रीदक्षिणाकालिकापादुकायै नैवेद्यं निवेदयामि

पु॰
९५

93

नमइतिदक्षिणहस्तानामांगुष्ठाभ्यामुत्सृजेत् पुनराचमनीयं
दत्वा मूलं श्रीदक्षिणकालिकाश्रीपादुकायैकर्पूरादियुक्तंतां
बूलंनिवेदयामिनमइतिएवंदद्यात् सर्वेपात्रस्थपात्रजले
नोत्सर्गःकार्यः ततस्तत्वमुद्रयाधाम्नेनेनदेवीं त्रिःसंतर्प्य प्र
ववद्योनिमुद्रादिकंदर्शयेत् अथकृतांजलिः श्रीदक्षिणेका
लिकेआवरणंतेपूजयामिनमः इत्याज्ञांगृहीत्वा विंदोःआ

ग्नेये हृदयशक्तिश्रीपा० पू० त० ईशाने शिरःशक्तिश्री० नैरृ
तेशिखाशक्तिश्री० दिक्ष्वस्त्रशक्तिश्री० एताश्चतस्रःस्फ
टिकपद्मरागनीलकृष्णारुणाभिविभः वरदाभयधारिण्यः श्व
धानतनवः स्त्रियः इतिध्यात्वापूजयेत्पर्यन्ततः वाया
व्यादितः ईशानपर्यन्तंगुरुपंक्तिंपूजयेत् गुरुपादुकामंत्रांते
श्रीअमुकानंदश्रीपादुकांअमुकाम्बाश्रीपादुकांवपू० त० मि

प॰
९९

९८

तिसंसज्य एवंपरमगुरूंपरमाचार्यंपरमेष्टिगुरूंचसंसज्यसं
तर्प्यादिव्यौघासिद्धौघमानवौघगुरून् ॐमहादेव्यम्बा श्री
पा॰ पू॰ त॰ महादेवानंदनाथश्रीपा॰पू॰ त॰ त्रिपुरभैरवश्री॰
इतिदिव्यौघं ब्रह्मानंदनाथश्री॰ पूर्णदेवानंदनाथश्री॰ च
लचित्तानंदनाथश्री॰ चलाचलानंदनाथश्री॰ कुमारानंदश्री॰
क्रोधानंदनाथश्री॰ वरदा॰ स्मरदीपनाथश्री॰ मायाम्बा॰

श्री॰ मायावत्सम्बाश्री॰ रतिसिद्दोयं विमलानंदनाथश्री॰
ऊशतानंदनाथश्री॰ भीमसेनानंदनाथश्री॰ गोरत्तानंदनाथ
श्री॰ भोजदेवानंदनाथश्री॰ स्वधाकरानंदनाथश्री॰ मीना
नंदनाथश्री॰ मूलदेवानंदनाथश्री॰ प्रजापत्यानंदनाथश्री॰
रंतिदेवानंदनाथश्री॰ विघेश्वरानंदनाथश्री॰ हुताशनानं
दनाथश्री॰ समयानंदनाथश्री॰ संतशानंदनाथश्री॰ रति

पा॰
१७

मानवौघं पूजयेत्तर्पयेच्च मानवौघांते गुरुः श्रीस्वगुरुं पूज
येत्तर्पयेच्च मानवौघांते गुरुः श्रीस्वगुरुं पूजयेत्तर्पयेच्च
ततोबाह्यत्रिकोणस्यसंमुखं ॐकालीश्रीपा॰पू॰त॰ तद
ले ॐकपालिनीश्री॰ तद्वामे ॐकुल्लाश्री॰ तदंतस्त्रिकोणे
ॐकुरुकुल्लाश्री॰ विरोधिनीश्री॰ विप्रचित्ताश्री॰ तदंतस्त्रिकोणे ॐ
उग्राश्री॰ ॐउग्रप्रभाश्री॰ ॐदीप्ताश्री॰ तदंतस्त्रिकोणे ॐनी

लाम्बी· ॐचनाम्बी· ॐबलाकाम्बी· ततंतान्निकोणे ॐ
मायाम्बी· ॐगुह्याम्बी· ॐमित्राम्बी· इति संपूज्य योगिनीपा
त्रामृतेनतत्त्वशुद्ध्यातर्पयेत् ततोदेव्यादक्षिणे ॐह्रींसौं
ह्सौं हूंमहाकालाय ह्रौं महादेवाय क्रौं कालिकायै ह्रीं श्रीं म
हाकालभैरवश्रीपा· पू· त· इति पूजयेत् श्रीपात्रामृतेनत
र्पयेच्च ततोऽष्टदलमूले ॐ श्रांब्राह्मीश्री· ॐईंनारायणी

प॰
१८

ष्ठी॰ ॐकंमाहेश्वरीष्ठी॰ ॐक्लंचामुंडांष्ठी॰ ॐल्हंकौमारीष्ठी॰
ॐपंअपराजिताष्ठी॰ ॐॐवाराहीष्ठी॰ ॐअंनारसिंहीष्ठी॰ इ
तिसर्वादिनःस्ववामावर्तेनपूजयेद्योगिनीप्राज्ञामन्तेनतर्प
येच्च नासासमीपेअष्टदलपद्मपेंह्रीअंहेत्नवटुकभैरवष्ठी॰
पेंह्रींइत्रिपुरांतकवटुकभैरवष्ठी॰ पेंह्रींरंतिवेतालव॰ पें
ह्रींअंअग्निजिह्वाव॰ पेंह्रींल्हंकालवटुक॰ पेंह्रीपंकरालवटु॰

98

ऐंह्रींॐएकपादव॰ ऐंह्रींअंभीमव॰ ततोहृदलपवनडपरि
प्रकाशितोवामावर्तेन ऐंह्रींअंआसिताङ्गभैरवश्री॰ ऐंह्रीं
उंरुरुभै ऐंह्रींउंचण्डभैरवश्री॰ ऐंह्रींॠंक्रोधभैरवश्री॰ ऐं
ह्रींलृंउन्मत्तभैरवश्री॰ ऐंह्रींएंकपालिभै॰ ऐंह्रींऐंभीषणभै॰
ऐंह्रींअंसंहारभै॰ पा॰ त॰ नमस्कृत्यजपेद्धीरःपाशमन्त्रेणतत
पयेच्च ततःऐंह्रींक्लींफट्स्वाहा चतुष्षष्टियोगिनीश्री ६

प. ९६

इति कर्णे ग्रथः दक्षे वामे च अग्रे पृष्ठे च सृज ये योगिनो याथाम्रे तेन
तर्पयेत् ततः पत्राग्रे पूर्वादितः स्ववामावर्तेन ऐं ह्रीं सिंहव्या
घ्रवक्त्रे श्री· ऐं कां कां मयूरवक्त्रे श्री· ऐं मां मां मगमेषव
क्त्रे श्री· ऐं वैं वैं गजवाजिवक्त्रे श्री· ऐं मैं मैं विडालास्यव
क्त्रे श्री· ऐं क्लौं क्लौं क्रोशास्यवक्त्रे श्री· ऐं ह्रां ह्रां ह्रस्वदीर्घव
क्त्रे श्री· लंबोदरमहोदरीश्री· ऐं ह्रीं ह्रीं ह्रस्वजंघातालजंघा

99

मंतंवौषीश्री· इतिमन्त्रजपेयोगिनीपाद्यामृतेनतर्पयेच्च ततोह
तेलंइन्द्रशक्तिश्री· रंअग्निशक्तिश्री· टंयमशक्तिश्री· तंनिऋ
तिशक्तिश्री· वंवरुणशक्तिश्री· यंवायुशक्तिश्री· संसोम
शक्तिश्री· हंईशानशक्तिश्री· ईंईशानयोर्मध्ये ग्रांब्रह्मश
क्तिश्री· निऋतिवरुणयोर्मध्ये ह्रींअनंतशक्तिश्री· इतिमन्त्रज
पेद्वीरपाद्यामृतेनतर्पयेच्च ततश्चान्तरश्चैवज्रशक्तिश्री· श

प· क्तिशक्तिश्री दंडशक्तिश्री· खड्गशक्तिश्री· पाशशक्तिश्री·
१०·· ध्वजशक्तिश्री· गदाशक्ति· त्रिशूलश· पद्मश· चक्रश·
इति पूजयेत्तर्पयेच्च ततश्चतुरस्र एव देव्यग्रादिद्वारच
तुष्टये अणिमासिद्धिश्री· लघिमासिद्धिश्री· महिमा
सि· ईशित्वासि ततः कोणचतुष्टये वशित्वासि प्राका
म्यासि· भुक्तिसि· इच्छासि· निऋतिवरुणवायोमध्ये प्राप्ति

सि॰ इंद्रेशानयोर्मध्ये सर्वकामसि इतिसंपूजयेत्तर्पयेच्च
ततो देवीवामोर्ध्वहस्ते ॐ वरदशक्तिणी॰ ऐं तदधः ॐ अंकु
शशक्तिणी॰ दक्षोर्ध्वहस्ते ॐ अभयशक्तिणी॰ तदधः ॐ
वरशक्तिणी इति संपूज्य संतर्प्य च सर्वदेवतादेव्यग्रसंमु
खां ध्यात्वा षडंगं विन्यस्य पूर्ववद्देवीं ध्यात्वा गंधपुष्पा
क्षतादिभिः पुनर्दत्वा घंटां वादयन् धूपदीपौ प्रदर्शयेत्

प० १०१

101

दैवत्यानादिकंनैवेद्यादिकंचनिवेद्याद्भिः संतर्प्य पुष्पां
जलित्रयेणदेवींत्रिः संपूज्य सायुधसवाहनसपरिकरस
परिवारश्रीमहाकालसहितश्रीदक्षिणाकालिकाश्रीपा
दुकांपूजयामिनमइति पुष्पांजलित्रयेणात्रिः संपूज्यात्रिः
श्रीपात्रामृतेनतर्पयेत् ततोयोनिमुद्रादिकंप्रदर्शये
त् ततोग्निमानीयस्थंडिलेऊंउबानितिप्पमलेनाभ्युसा

भिमंत्र्यदेवीरूपंध्यात्वाभिषिच्य मूलेनश्रीदक्षिणाका॰
लिकायैनमः इतिगंधादिनासंपूज्य आज्यादिकमा॰
नीय वामिस्थमृतीकृत्य मूलेनत्रिरभिमंत्र्यतेनहविषा
मूलांतेश्रीदक्षिणाकालिकायैस्वाहा इतियथाशक्तिद
त्वा आवरणानामपिस्वाहांतेनैकैकामाहुतिंहुत्वापुन
र्मूलदेव्यैहुत्वा प्राणायामादिपूर्वकंवह्निदेवतांविसृज्य

पु॰
९२

भस्मनातिलकंकृत्वाः स्मिद्धेवावसरेक्षागादिवलिंदद्यात
तत्रपञ्चमूलेनसंस्थाप्य मूलेनगंधस्त्रगादिभिरलंकृत्यदेव्या
ग्रेसंस्थाप्यमूलेनप्रोक्षणीनलेनप्रोक्ष्यास्त्रेणसंरक्ष्यकवचे
नाःवगुंठ्यमूलेनवामितिधेनुमुद्रयामृतीकृत्य सर्वदेव
तारूपिणेवलिरूपायाघ्रकपद्वेनमइतिगंधादिनाभिः
संपूज्य तस्यदत्तकरौ पञ्चपाशायाविघ्नदेविघ्नकर्णायधी

102

महितन्त्रोजीवः प्रचोदयात् इतिपञ्चगायत्रीभिः पठित्वा
प्रान्तः खट्वं निधाय ऐंह्रींकलिकलिवज्रेश्वरिलोहदंष्ट्रा
यैनमः इतिगंधादिनाभ्यर्च्य तस्यपूर्वे वागीश्वरीब्रह्मा
भ्यांनमः मध्ये लक्ष्मीनारायणाभ्यांनमः अग्रे उमामहे
श्वराभ्यांनमः इतिसंपूज्यतं प्रत्वामंत्रयेत् ॐत्वङ्गयाम
रनाशायदेवकार्यार्थंतत्परः पञ्चक्लेशस्त्वयाशीघ्रंरवा

प० १०३

103

ॠनायनमोस्तुते इत्यभिमंत्र्यगंधाक्षतजलादिकमानीय
मूलमद्यामुकमासस्येत्यादि अमुकगोत्रामुकशर्माऽमु
ककामः श्रीमहादक्षिणेकालिके इमंपशुंतुभ्यमर्पयामि
अहंसंप्रसीद इति पठित्वा पशोःशिरसिनिक्षिप्यतच्छिरोऽ
त्वा ॐ यज्ञार्थंपशवः सृष्टा यज्ञार्थंपशुघातनं अतस्त्वांघा
तयिष्यामितस्माद्यज्ञेवधोऽवधः शिवायत्वमिदंपिंडमत

त्वंशिवतांगतः उत्तिष्ठस्वपशोत्वंहिनाशिवस्त्वंशिवोसि
हि इतिसंबोधयित्वाखड्गमादाय ॐक्रः अस्त्रायफट् छिंधि
छिंधिस्वाहा इतिखड्गंतस्यस्कंधेयोजयेत् ततःस्वयंदेवीरू
पोभूत्वा निर्विकल्पएकेनप्रहारेणछिंद्यात् सविकल्पश्चे
त्परहस्तेनछेदयेत् अत्रैवब्राह्मणातिरिक्तैः खरकादिकंद
द्यात् अथोत्तरेत्रिकोणमंडलमालिख्य तिलाक्षपुष्पाज्यमंड

प॰
१०४

104

लानेकीकृत्य तत्र संस्थाप्य ॐ ऐं ह्रीं श्रीं मूलं दक्षिणायै कालि
कायै स्वाहा पशुबलिः नमश्चमत्स्यजपनेनसंध्यायेत् ततः
स्वर्णादिपात्रे सिंदूरादिनाष्टदलं विधाय तत्र मध्ये दलाष्टके
च यवपिष्टादिरचितानि नवदीपपात्राणि संस्थाप्य घृतेनाष्ट
ये कर्पूरादिवर्तिकानि निक्षिप्य भुवनेश्वर्या प्रज्वाल्य श्रीं ह्रीं
ग्लूं स्लूं म्लूं प्लूं न्लूं स्त्रीं ह्रीं इति नवरत्नेश्वरीविद्ययाविरभिमं

श्चक्रमुद्रांप्रदर्श्यपरत्नेश्वरीतियांपुनरुच्चार्यपरत्नेश्वरी
श्रीपा॰ इतिसंपूज्य मूलेनमूलदेवीमारात्रिकायांसंपू
ज्य पात्रमामस्तकमुद्धृत्योत्थायघंटावादनपूर्वंदेव्याम
स्तकादिपादांतंमूलंसमस्तचक्रचक्रेशीयुतेदेविपरात्रि
के आरात्रिकमिदंदेविगृहाणममसिद्धये इतिपठन्दे
व्यामस्तकोपरित्रिस्त्रिभ्रामणपूर्वंनवकृत्वोनीराजये

प॰
१०५
105

दिति सामान्यारात्रिकविधिः अथ विशेषारात्रिका तत्र स्व
र्णादिपात्रे ॐ क्रमाद्दिना नवयोनिचक्रं विलिख्य लोहवर्जं क
त्पिपात्रे सूपमतिशुभ्रौदनं नवधा विभज्य नवगोलकानि
कृत्वा भाग गोलकान् सप्तसप्तदीपाधारयोग्यानि हस्ताका
राणि नवराजिनानि कृत्वा कचित्संस्थाप्य शर्करा घृत गो
धूमचूर्णानि पिंड ग्रसम ग्रमेन परस्परं पार्श्वे संलग्नं संलग्नस

त्रसप्तकान्नववृत्तगणान्कृत्वा तस्मिन्नवयोनिचक्रे म
ध्यानिनवयोनिषु संख्याप्यहृतपाचिताः चणकाद्यपादि
मुद्रान्विकीर्य तत्र शर्करामिश्रितानि नवयववगोधूममु
ख्यादिरचितानि सुहितश्रसितपिष्टकानि चतुरंगुलोन्नता
नि प्रभिमतानि वारिकोणोंकारसुखोनि उमर्वाकारा
णि वा कृतपाचितानि दीपपात्राणि कृत्वा तेषां नववभाज

प०
१०९

106

नानाशुपरिपकैकस्मिन्समसमसमघ्याग्रयेन् ततस्तामिस्तगं।
धिगोस्तृतसुर्णानिकृत्वा प्रागवद्धानिनिक्षिप्य देव्याः प्रसाद
स्तैवासंस्थाप्य तत्रगोमेदस्वर्णमरकतपद्मरागनीला।
नि गगनादिकानांपंचरत्नानिनिक्षिप्य भावयित्वावाम
लेनभुवनेश्वर्यावाहीपान् प्रज्वाल्यचक्रशुद्धांप्रदर्श्य गलंग
गनलोकगोमेदरत्नायगलेनमः स्तेस्वर्गलोकस्वर्णरत्ना

यस्लं नमः स्लं मर्त्यलोकमरकतरत्नाय स्लं नमः स्लं पाता
ललोकपद्मरागरत्नाय स्लं नमः स्लं नागलोकनीलरत्ना
य स्लं नमः इति स्वाग्रादिमध्यान्तं प्रादक्षिण्येन संपूज्य भगवद्
न्तेश्वरीमभिमन्त्र्य संपूज्य सपुत्याघघंटावादनपूर्वं भगवन्ती
राजयेत् ततस्तस्याग्रे तन्मंडले निधाय दीपमालामथमहः
पपपत्वादिस्तेजः सवितेव विवस्वतः संविद्रूपेणास्थिनेति

प. १८

(107)

प्रायेदिति विशेषात्रिकाशक्तौ प्रत्यहमशक्तौ पर्वसु कुर्यात्
इति विशेषाराधिका अथ कुमारीं सुवासिनीं वा देवताबुद्ध्या
देवीप्रीतये पूजयेत् सर्वलक्षणसंपूर्णां सुस्नातां सुपरिष्कृ
तां कन्यां सुवासिनीं वा समानीय तत्पादौ प्रक्षाल्य संमार्ज्य
पूजापीठे समुपवेश्य तस्याः पादौ पादपीठोपरि सुपादपीठे
स्थिरासने संस्थापनो योगपीठपूजां विधाय स्वस्तिकासनो

पविष्टायांतस्यां ॐमंत्रात्मकमयीं लक्ष्मीमातृकारूपधारि
णीं नवदुर्गात्मिकां साक्षात्कन्यामावाहयाम्यहं इत्यावाह्य
ऐं क्लीं सौः श्रीबालात्रिपुरायै नमः कुमारीश्री पा० पू० इति
तस्या दोर्भ्यां संपूज्य बालाविधयैव गंधादिदीपांतैरुपचारैः
संपूज्य सुवासिन्यांतस्सुवासिनीश्रीपा० इति संपूज्य तत
स्त्रिवृंदं समभ्यर्च्य वाहनविप्रपापनस्यां मूलेनावाहनादिप

प
९८

108

रणोकरणां तं विधाय मूलदेवीं पूजितां ध्यायन्मोदिवकुम्
डवराभयादि सहाम्बुपटदर्पं मूलेन पुष्पांजलिभिः संपूज्य
प्रागवदासनादिभोजनांतान्नुपचारांस्तत्र चर्ये आचमनीयं
दत्वा तां बूलं वस्त्रादिदक्षिणां च समर्प्य प्रणम्य विसर्जये
दिति कुमारीपूजनं ततो भोगपात्रं निवेदनपदे पूर्वोक
रीत्या पूजितायै कुमारिकायै स्वतस्मिन्ने वा शाक्तिपात्रं नि

वेद्यभोगपात्रस्य चर्वणसहितं भोजनादिकं दत्वा विसर्जयेदि
ति ततः स्वगुरुं श्रीगुरुपादुकां विधया समभ्यर्च्य तदीयं
पात्रं तस्मै निवेदयेत् तदभावे तत्कल्पाय तदभावेऽपि स्वशि
रः पद्मस्याय गुरवे वेद्यत्रिः सेतर्प्य तत्प्रसादं स्वात्मनि योजये
त् ततो वटुकमंत्रेण कुमारं संपूज्य स्वं स्थापितवटुक
पात्रं तस्मै कुमाराय निवेदयेत् ततः स्वपात्रं ह्रीं हंसः

पं० सोऽहं स्वाहा आत्मनेनमः इत्यात्मा द्वान्तरमंत्रेणास्वात्मनियो
१०९ जयेत् ततोभोगपात्रसमर्पणविधिः ततोमूलेनमूलदेवी
109 पुष्पांजलिंविधायप्राणायामसष्यादिकरषडंगन्यासान्विधा
यस्वात्मानंकामकलारूपंविभावयनस्वशिरसि अआपक
चटतपयशषक्षणशक्तिश्री० ईपेपवछबढयफरतश्री
अग्नियाक्तिश्री० लेलषउ भन्नणानमसहशक्तिशक्तिश्री०

इति संपूज्य ॐ ह्रीं हंसः सोऽहं स्वाहा ह्यात्मने नमः इति स्वा
त्मानं शिरसि पूजयेत् मालामादाय पात्रे वामकरे वा निधा
य मूलेन स्नामामन्त्रौदकेनाभ्युक्ष्य ॐ मां माले महामाये
सर्वशक्तिस्वरूपिणि चतुर्वर्गस्त्वयि न्यस्तस्तस्मान्मे सिद्धि
दा भव ॐ सिद्ध्यै नमः इति गंधादिना संपूज्य गं अविघ्नं कु
रु माले त्वमिति च करे मालां गृहीत्वा स्वशिरसि स्वगुरुं

प॰
११॰
110

कंठेपीतवर्णांविद्यांहृदयेश्रीपरदेवतांश्रीगुरुचरणयोः
स्वात्मानंध्यात्वा भ्रूमध्येतेषांचत्रयाणामैक्यंविभाव्य विष्णु
हैचन्द्रसूर्यमेकीकृत्यमालीयश्रीपरदेवतारूपत्वेनध्यात्वा
यथाविधिजपंसमाप्य त्वंमालेसर्वदेवानांप्रीतिदाशुभ
दाभव शुभंकुरुष्वमेभद्रेयशोवीर्यंचसर्वदा इतिमालांस्व
शिरसिसंस्थाप्य पुनरपिकुष्ठादिकरोगव्यासान्विधाय

ॐ गुह्यातिगुह्यगोप्त्री त्वं गृहाणास्मत्कृतं जपं सिद्धिर्भवतु
मे देवि त्वत्प्रसादान्महापापिस्थिता इति सामान्यामृतेन देव्या वा
महस्ते तेजोमयं जपफलं समर्प्य मालां संपूज्य २२ः स्थाप
येत् ततो मूलेन देव्यै पुष्पांजलिं दत्वा चेटावादन एतं देवी
स्तोत्रं पठेत् श्रीमत्क्लीकोशाह्वदेवे पंचसिंहासनात्मके
फलं कल्पलतानां च वारुरत्नस्फारत्कं चक्रराजतनां

५०

दिव्यमरन्वयकोशगम् निर्वाणदं परंब्रह्मधामनौमिसह्या
मये गणेशग्रहनक्षत्रयोगिनीराशिरूपिणीं प्रणमामिम
हादेवीं मातृकां परमेश्वरीं कालाहलहलोहोहंकलनाश
मकारिणीं यदक्षरैकमात्रेणसंसिद्धः स्पर्धते नरः रविता
र्क्ष्यंडकंदर्पशंकरानलविष्णुभिः यदक्षरशशिज्योत्स्नाम
ण्डितं भुवनत्रयं वंदे सर्वेश्वरीं देवीं मातृकां सिद्धमातृकां य

दत्तामहास्त्रेप्रोतमेतज्जगत्त्रयं ब्रह्मांडादिकटाहांतंतांवं
देसिद्धमातृकां यदेकादशमाधारंवीजंकोणत्रयोद्भवं ब्र
ह्मांडादिकटाहांतंजगदद्यापिदृश्यते अकचादिटतोन्नद
पयशाक्षरवर्गिणीं ज्येष्ठांगबाहुहृत्पृष्ठकटिपादनिवा
सिनीं तानीकाक्षरोद्धारांसारात्सारांपरात्परां प्रणमामि
महादेवींपरमानंदरूपिणीं अद्यापियस्याजानंतिनमनाग

पं. ११२

पिदेवता: केयंकस्मात्केनेतिसद्रूपारूपभावना वंदेता
मद्रमतत्यमतकारात्तरहूपिणी देवीऊलङ्ऊलोहोलम्रोह्ला।
मंत्रीपरांशिवां वर्गानुक्रमयोगेनयास्यांमात्राष्टकांस्थितं
वंदेतामष्टवर्गोत्थमहासिद्ध्यष्टकेश्वरीं कामरूपंजकारा।
ख्यः श्रीपीठांतनिवासिनी चतुराज्ञाकोशभूतांनौमिश्रीका
लिकामहं एवंद्वादशभिः श्लोकैः स्तवनंसर्वसिद्धिकृत दे

112

व्यास्त्वंउकृपायाः स्तवनंतावनयतः इतिस्तुत्वापुष्पांजलि
मादायग्रमैश्चस्तवैः स्तुत्वादेव्याश्चरणयोः क्षिपेत् ततः प्रा
र्थनमुद्रांबद्ध्वाप्रार्थनस्तवंपठेत् । किंकिंदुःखंदनुजदल
निक्षीयतेनस्मृतायांकाकाकीर्तिः कुलकमलिनिव्याप्यते
नस्तुतायां काकासिद्धिः सुरवरनुतेप्राप्यतेनार्चितायांकंकं
योगंत्वयिनविहितेचित्तमालंबितायां सर्गासंसर्गसंरंभस्फा

प०
११३

113

रिताघौघविभ्रमे चिच्चंद्रमंडलांतःस्थे नमस्ते हरवल्लभे ज
गदाह्लादनोद्योतयोगभोगावियोगिनि स्थितिभावास्थि
ते गौरि नमः स्थाणुप्रियेंबिके भवभावाप्ययाभावस्वध
र्मोदयरूपिणि चैतन्यपंचके देवि नमस्तेऽस्तु हरांगने स
ष्टिस्थित्युपसंहारप्रसरत्तपनोदये चिद्विश्रांतमहासत्तामा
त्रे मात्रे नमोस्तु ते वह्न्यर्कशीतांशुकिरणाव्रातचक्रांतरोदिते च

तुष्टीदेश्वरीदेविनमोदक्षिणकालिके चराचरमिदंविश्वं
प्रकाशयसिमास्यच मातृकारूपमास्थायतस्यैमातर्नमो
स्तुते स्मृत्वाभवभयंहंसिरतिनासिशुभंकरी स्तनात्वंवांछि
तंवस्तुददासिकरुणाकरे भक्तस्यमेनित्यरज्ञाशुक्लस्यपर
मेश्वरि वाग्भवादिमहासिद्धिंदेहिदक्षिणकालिके परमा
नंदसंदोहप्रमोदभरनिर्भरे दुःखत्रयपरिम्लानवदनेषा

पं°
११४
114

ह्रिमांशिवे शङ्खचक्रमये स्वच्छे देवि दन्तिगण कालिके यथा
शक्तिजपं प्रजां गृहाणामदत्तु गृहात इव्यहीनं क्रियाहीनं म
न्त्रहीनं च यद्भवेत् सर्वं तत्कृपया देवि क्षमस्व परमेश्वरि य
न्मया क्रियते कर्म जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तिषु तत्सर्वं तावकी पू
जा भूयाद्भूत्यै नमः शिवे यन्मयोक्तमिहाज्ञानान्नन्म ह त्वस्य
मेवत्र हं न सर्वं जगत्कारिणं तत्क्षमस्व मम अञ्जलिः है ना है न महा

मोहशार्वरीक्षपणक्षमः भास्वानिव जयत्येको गणेशः शा
क्तिसंयुतः प्रतिभासागरोल्लासो निशाकर इवापरः मू
र्तिभक्तः स जयति वटुकस्तोडवान्वितः षट्त्रिंशत्तत्त्वम
रितं देवेशं यः पालयत्यलं देवेशं तमहं नौमि वारुणमेवं
महाबलं चतुष्पीठनिवासिन्यो योगीश्वर्यो महाबलाः
चतुःषष्टिप्रकारास्ता नित्यं वन्दे कुलागताः भेदाभेदमहा

मोदविवर्त्तपरिमंडितं आश्रयंतीं समयां ह्यां विशाणांन
मामपह्ने इतिस्तुत्वा पुष्पांजलिं कृत्वा श्रीगुरुस्तोत्रेणापि गु
रुं स्तुत्वा प्रणम्य सर्वशाक्तिक्रमोज्झितिप्रभृम्नो हमिहात्मि
कां देवस्य देवतां कांचित्संवित्स्वमयीं श्रये इत्युच्चरन्न
मस्कारमुद्राप्रदर्शनप्रदक्षिणानि कृत्वा ॐ सर्वमंगलमंग
ल्ये शिवे सर्वार्थसाधके शरण्ये त्र्यंबके गौरि नारायणि न

मोस्तते इति श्लोकं समग्रं पठित्वा साष्टांगं पंचवारं प्रणाम
यं वितनु स्वस्तिकमठ श्रेष्ठियो व्याख्याभिः पंचमुद्राभिः प्रण
मेत् ततः साष्टांगं प्रणाम्य भूमौ स्खलितपादानां भूमिरेवा
वलंबनं त्वयि जातापराधानां त्वमेव शरणं शिवे अपराधो
भवत्येव सेवकस्य पदे पदे कोपरः सहते लोके केवलं स्वामि
नं विना अपराधसहस्राणि क्रियंतेहर्निशं मया समस्तं म

घ॰
११६

116

विधंसर्वमितिमातः त्वमस्यमे इतिवद्धा्घण्यात्सिद्धकं
त्वमाप्य अर्घ्योदकचुलकेनपात्रांतरेणचादाय धे ततःस
वैशाणुद्विदेहधर्मोधिकारतोजाग्रत्स्वप्नसुषुप्त्यवस्थासु
मनसावाचाकर्मणापद्भ्यामुदरेणशिश्नायत्स्मृतंयदुक्तंतत्स
र्वंगुरुदेवतासमर्पितमस्तुस्वाहा मांमदीयंचसकलंश्रीमहा
कालिकायैसमर्पयामि ॐतत्सदित्यनेनदेव्याश्चरणारविंद

योऽर्घहीनोदकदानेनात्मानं समर्प्य केवलपुष्पेणमूले
न मूलदेवीसमधाम्नेऽपूज्य कृतांजलिः यद्दत्तं भक्तिमात्रेण
पुष्पं पत्रं फलं जलं निवेदितं च नैवेद्यं तद्गृहाणानुकंपया
आवाहनं न जानामि न जानामि विसर्जनं पूजाभागं न जा
नामि त्वं गतिः परमेश्वरि कर्मणामनसावाचावानास्तिवा
न्या गतिर्मम अंतश्चारेण भूतानां रक्ष त्वं परमेश्वरि मात

पा॰ १८

योनिसहस्रेषुयेषुयेषुव्रजाम्यहं तेषुतेष्वच्युतामक्ति
रच्युतेस्तुसदात्वयि देवीदासीचभोक्तीचदेवीसर्वमिदंज
गत् देवीजयतिसर्वत्रयादेवीसाहमेवहि यदक्षरपदभ्र
ष्टंमात्राहीनंचयद्भवेत् तत्सर्वंक्षम्यतांदेवेशिकस्यनस्खलि
तेमनः नमस्तेदेवेशिकालिकेपरमेश्वरि तवपादांबुजे
नित्यंनिश्चलाभक्तिरस्तुमे इतिसर्वंक्षमाप्ययोनिमुद्रया

११८

प्रणम्य शंखमुद्धृत्य देव्याः परिभ्रामयित्वा साधुवा साधु
वा कर्म यद्यदाचरितं मया तत्सर्वं कृपया देवि गृहाणारा
धनं कुरु इति देव्या दत्तहस्ते शंखजलं किंचिद्दत्वा शंखं च
यथास्थाने निवेश्य तज्जलं किंचिद्वामहस्ते निधाय मूल
मन्त्रेण सप्तवारमभिमंत्र्य तेन जलेनात्मानमभ्युक्ष्य अमा
नपि सामयिकान् शंखजलेन प्रोक्ष्य ततः पुष्पांजलिमा

प॰ ११८

118

दाय ॐरश्मिरूपामहादेव्याश्चक्रस्थितदेवताः महादे
व्यंगलीनास्ताः सततंसर्वे शुभावहाः इतिपुष्पांजलिं दिव्या
परिवारगणान्गणेशाद्यानंगदेवताहारदेवतासहिता
न्मूलदेवीदेहेविलीनान्विभाव्य कामकलारूपमात्मानं
ध्यात्वादेवीश्चबाणरूपमायुधंसर्वंनिजदेहेविचिंत्य देवी
रूपमात्मानंध्यायन्खेचरीमुद्रांबद्ध्वातेनहीजनदेवींप्रणम्य

मूलेविद्यांतेभगवतिश्रीमहाकालिकेत्वमस्वेतितालत्र
येणदेवीश्चोद्यतेजोमयींविचिंत्य गछगछपरंस्थानं
स्वस्थानेपरमेस्थाने यत्रब्रह्मादयोदेवानविदुःपरमंपदं
श्मशाद्यंतेजोरूपांतांसंहारमुद्रयानिर्माल्यभक्षेणतत्ते।
जः संगृह्यघ्राणपूरकयोगेनशिरःस्थसहस्रदलकम
लेशापय्य तत्रतत्क्षणंतेजोरूपंध्यात्वासंमन्त्रावर्त्मना ॐ

प॰ ११९

119

क्रों हृदयाय नमः इति हृदयकमले मा लीयतं त्रयं यथोक्तरूपां
देवीं ध्यायन् तिष्ठ तिष्ठ परे स्थाने स्वस्थाने परमेश्वरि यत्र ब्र-
ह्मादयः सर्वे सुरास्तिष्ठन्ति मे हृदि इति हृदयकमले संस्थापयि-
त्वा तत्त्रयं यथोक्तसिंहासनमध्यगतं श्रीचक्रमध्यगतां सपरि-
वारां परदेवतां मूलाधारे संस्थापयेत् तत्र शाम्भां जलेन त्रि-
कोणवृत्तचतुरस्रमंडलं निर्माय तन्मध्ये उद्धिष्टचं ऊलिनीनि

मौल्यमालिनीं तन्मंत्रेणाषडंगन्यासविधिना सकलीकृत्य
तां ध्यायेत् मातंगीं नवयावकार्द्रचरणां श्रोल्लासिकृपाणां
शुकां वीणोल्लासिकरां समुन्नतकुचां शुक्लांशवालाव।
लीं हृद्यांगीं स्मितशोभवक्त्रोज्ज्वलपरांविंबाधरां सस्मितामाक
लौं लकवेणिमञ्जनयनो ध्यायेच्छुकश्यामलां इति ध्या
त्वा देवीं निर्माल्येन ऐं नम उच्छिष्टचेंडालिमातंगिनिस

प·
१२·
120

वैवशंकरि स्वाहा इति निर्माल्यपुष्पैरस्त्रैः संपूज्य ततस्त्रि
मोस्योदकादिभिः पाद्यादिदीपान्ताउपचर्य नैवेद्यस्य शान्ता
शं सहस्रांशं वा तच्चरणोदकेन सहस्रमादाय ततो निर्माल्य
पुष्पांजलिमादाय लेह्यचोष्यान्नपानादितां मूलं स्वाविले
पनं निर्माल्यभोजनं तुभ्यं ददामि श्रीशिवाज्ञया इत्यनेन
पुष्पांजलिं दत्वा तालत्रयमूर्ध्वकं शरणीपरम देवनाथगुरोस्ता

मिन्नैरेशिकस्वात्मनायक श्राद्दिशादिक्कुपादिसंयोगज्ञां एत्री
तरांकुरु इतिश्रीगुरुं प्रार्थ्य श्रीपादुमामस्तकगुरुंस्वशि
रः संस्थिताय श्रीगुरवे समर्प्य तत्पाद्ये दक्षिणकरेण निधाय ध्यं
श्रीगुरुपादुकाविश्रांते श्रीसहजानंदकैलानंदनाय श्रीपादु
कांतर्पयामि नमः इतित्रिः संतर्प्य तत्पादुं यथास्थाने नि
वेशयतज्जलं किंचित्पात्रांतरे निधाय ध्यं प्रथमत्वं उमात्मत

प॰
१२।

त्वाय नमः द्वितीयवेदं उं विद्यातत्त्वाय नमः तृतीयवेदं उं शि
वतत्त्वाय नमः समस्तविद्यामुच्चार्य सर्वतत्त्वाय नमः इ
ति तस्मिन् जले तत्वत्रयं विन्यस्य तज्जलं पुनः पात्रां
तरेणांगुष्ठतुलकेनादाय त्रैलोक्यं निक्षिप्य ध प्रकृति
बुध्यहंकारमनः श्रोत्रत्वक्चक्षुर्जिह्वाघ्राणवाक्पाणिपादपा
युपस्थशब्दस्पर्शरूपरसगंधाकाशवाय्वग्निसलिलपृथि

थात्मकशुद्धचतुर्विंशतितत्त्वसहितं ग्रंथ्यांइति प्रथमखंडं
आत्मतत्त्वात्मकस्थूलदेहं शोधयामि स्वाहा मायाकलावि
द्यारागकालनियतिपुरुषात्मकशुद्धाशुद्धसप्ततत्त्वसहितं
कं खं २५ द्वितीयखंडं विद्यातत्त्वात्मकं सूक्ष्मदेहं शोधयामि
स्वाहा शिवशक्तिसदाशिवेश्वरशुद्धविद्यात्मकपंचशुद्धत
त्त्वसहितं ५ तृतीयखंडं शिवतत्त्वात्मकं परदेहं शोधयामि

प॰
१२२

122

स्वाहा शिवशक्तिसदाशिवेश्वरशुद्धविद्यामायाकलाविद्या
रागकालनियतिपुरुषप्रकृतिबुद्ध्यहंकारमनःश्रोत्रत्वक्
चक्षुर्जिह्वाघ्राणवाक्पाणिपादपायूपस्थशब्दस्पर्शरूपरस
गंधाकाशवाय्वग्निसलिलपृथ्व्यात्मकशुद्धसिद्धाषड्विं
शतत्वसहितंममसमस्तमूलप्रत्यार्थे सर्वतत्वस्थूलसूक्ष्मपरा
त्मदेहरूपाभिमानिनंजीवात्मानंशोधयामिस्वाहा इति

श्रुतकवचतत्पूर्यं स्त्रीकृत्यतन्मात्रं कराभ्यामादाय मूल
विद्यां पादुकाविद्यां चोच्चार्य प्रकाशाकाशहस्ताभ्याम
वलंब्योन्मनीस्रुचं धर्माधर्मकलास्नेहपूर्णां वह्नौ जुहो
म्यहं इत्युच्चार्य तज्जलमश्नीयात् ततः कराभ्यां मूर्धादि
पादांतं एवौक्षषड्त्रिंशत्तत्त्वात्मकतां भावयन्स्वदेहं स्पृशे
त. अथैनावल्कतमशकौसंध्याप्रकरणोक्ताचमनवि

प
१२३

पिनातत्वचतुष्टयं शोधयेत् । अथ सामयिकैः सह पानादि
कं कुर्यात् यथा चक्राकारेण पंक्त्याकारेण वा एष्य करव
गासनेषूपविष्टैः साधकैः सह शक्तिसंयुक्तः स्वेन गुरुक्र
मेण पद्मासनेनोपविश्य सामयिकललाटे चंदनाक्षतं शि
वशक्तियुग्मपूजां दत्वा । ततो यदि गुरुस्तत्र स्थितो भवेत्त
दा तत्कृतं गंधपुष्पादिना संपूज्य तस्याज्ञां गृहीत्वा सहितं त

123

स्यै समर्प्य प्रणमेत् गुरोरभावे तत्पात्रं जले निक्षिपेत् ततः
शक्तिपात्रं ग्रह्यादिसहितं तस्यै दत्वा सामयिकेभ्योपि ज्ये
ष्ठानुक्रमेण वीरपात्रास्वरामृतं शुद्धिसहितं पात्रे प्रदत्वा
ततः स्वयं साधकोपि भक्त्या हस्तद्वयेन पात्रं संगृह्य तदुप
रि मूलमंत्रं विधाय ज्ञात्वा एवं वदानंदभैरवभैरव्यौ संतर्प्य गु
रुदेवताश्चतर्पयेत ततः स्वस्वसंकल्पोक्तविधिनातत्त्व

प॰
१२५

124

शुद्धिंकुर्यात् ततस्तैः सद्भाववदनंकुर्यात् यथा इदंपवित्रमम
तंपिबामिभवभेषजं पशुपाशसमुच्छेदकारणंभैरवोदितं
विमेषान्तेऽसारत्वात्तस्यानंदमयत्वतः तन्मयत्वाच्चभावा
नांभावाभ्यंतरितात्मके स्वस्थानेऽप्यविकासायास्वारसः स्वेन
पीयते तस्मादिमांसुरांदेवींसर्वाणांहृत्तांजुहोम्यहं श्रीमद्भैर
वशेखरभवितसच्चेहामृतप्लावितंतेजाधीश्वरयोगिनीजनग

णौः सिद्धैः समाराधिते ॐ अहं ज्वलतिज्योतिरहं अस्मि ज्यो
तिर्ज्वलति ब्रह्माहमस्मि अहमस्मि ब्रह्माहमस्मि अहमस्मि
ब्रह्माहमस्मि योहमस्मि ब्रह्माहमस्मि अहमेवाहं मां जुहो
मि स्वाहा आनंदार्णवकं परात्मकमिदं साक्षात्त्रिवेदामृतं
वंदे श्रीअघमर्षणं करांबुजगतं पात्रं विशुद्धिप्रदं । इत्यभिवंद्य
वामहस्तेन पात्रमुत्तोल्य वंदनं कृत्वा श्रीगुरुशक्तिसाधके

पु॰
१२५
125

भ्यो भात्तां शृङ्गीयानन्तेवज्रषास्वेतिश्रुः ततो मूलाधा
रात्कुंडलिनीमिष्टदेवतास्वरूपामाजिह्वांतं विभाव्य रु।
पाङ्कां स्मृत्वा शिवोऽहमिति विचिंत्य हस्ताभ्यां पात्रं धृत्वा मू
लमंत्रमुच्चरन्कुंडलिनीमुखे देवीं तर्पयेत् ततः कुसुमदया
करपद्मतो कृत्वा मंत्रतत्त्वं स्मरेत् गुरुपदं देवीं कलां चिन्मयी
मपश्यात्मा त्रिवर्षं पलास्ववहन्तदीपं पुनः कज्जलैः इष्यादिष

भिमंत्रितं च निविडं संमोहनं चासतां ये संविम्पपिवंति यां
तित्वलतेश्रक्लिंचमुक्लिंपरां तंगेतरो सिंहरतिलकं भाले
पाणौ च मदिरारसं हत्वा पिवेत्नुरूं ध्यायेत्तयादेवीं च चि
न्मयीं इतितत्वचपात्रमाधारे परिसंस्थाप्य उनलस्यैवक्क
मेणपरामृतं गृहीत्वा पात्रं वेदनेरूपींयथ्या ऐमं चैणारसा
वंहटयितयादत्तं च पेयादिभिः किंचित्रं वलरक्तपंकज॰

प. १२६

126

दृष्टान्तस्यैव समावेदितं वामेस्थातुत्तरं विशुद्धिकरणं पाणौ
निधाय स्वके वंदे पात्रमहं द्वितीयमध्यमानं देकसंवर्धनं
१ ततः पूर्ववत्पात्रे स्वीकृत्य पात्रमथ्यात्रवेदनं ऊर्ध्वाघ्या सर्वा
म्नायकलाकलापकलितं कौतूहलोद्योतनं चंद्रोपेंद्रम
हेंद्रशंभुवरुणब्रह्मादिभिः सेवितं ध्यातं देवगणैः परं मु
निगणैर्मोक्षार्थिभिः सर्वदा वंदे पात्रमहं तृतीयमध्यनावि

ज्ञानबोधक्षमं ३ मयंमीनरामावहंहरिहरब्रह्मादिभिः
सेविते शुद्धमैथुनधर्मकर्मनिरतंतारामन्त्रनिकाश्रिते
श्राचार्योहकसिद्धभैरवकुलाधीशेन संशोधितंपापात्मं
चमत्कारनतत्वसहितंपात्रंचतुर्थंनमः १ आधारेभुजगाधि
राजवलयेपात्रंमहीमंडलंमध्यंसप्तसमुद्रवारिपिशितंचा
सौचदिग्गंतित्तिनः सोहंभैरवमर्चयन्प्रतिदिनंतारागणैरत

पं०
१२६

नैराहिमख्खवैः सुरासुरगणैराज्ञाकरैः किंकरैः ५ इ
तिपंचमंपात्रं ततोयावद्दत्नादिकंनरलयतितावत्परं
कार्यंकर्तव्यं अथयज्ञमाणेयथा तदुक्तंरुद्रयामले साध
केभ्यश्चशक्तिभ्योदद्याद्भिर्मांसवंदनं साधकेंद्रैः समंऊ
र्ध्वोद्दीरणानादिभक्षणं अन्यत्रापि यावन्नचलतेदृष्टिर्याव
न्नचलतेमनः तावत्पानंप्रकर्तव्यंपशुपानमतःपरं अथो

127

नगान्तेये अज्ञात्वापुरतो लब्ध्वा गृह्णामीति स्वयं वदेत् न
यस्वेमम्य ज्ञातो गुरुणा वाऽकुलीनकैः गृह्णीयाच्च स्व
यं सिद्धः पिवेत्सर्वदा सुधीः कुलार्णवेपि एकासनोप
विष्टाये भुंजते चैकभाजने एकपात्रेपि वेदृश्यं ते यान्ति नर
के ध्रुवं एकपात्रे इति सर्वैर्मिलित्वैकपात्रेण पिवेत् इत्य
र्थः न तु प्रतिवारं द्रव्यपात्रेण तु पुनर्भिन्नं भिन्नं पात्रं कार्यं

प॰ १२८

128

अनुष्ठानात्र पपते: संशयायाविरहाश्च विना मंत्रेण याग
आविनामांसेन तर्पणं विना शक्त्या च यस्मात् नेतत्सर्वं निष्फ
लं स्मृतं स्वशक्तिं वीर शक्तिं वा दीक्षितां गुरुसमग्रणीः पाय
यित्वा पिवेद्द्रव्यमिति शास्त्रस्य निश्चयः नपद्यो वस्त्रशोभा
वेन विंदुं पातयेदथः शक्तिभक्तो वसेद्वापि उग्रमपुग्रमविपा
ननः शिवशक्ति पियासर्वं चक्रमध्ये विवर्णयेत् अत्रपा

नपरिमाणंयथातदुक्तंकालीकुलसर्वस्वे नपलार्द्धि
कंद्रव्यंपलेनामलकाधिकं पात्रेद्रव्यसमेकार्घेननवा
धिकमानतः तदुक्तंकुलामृतेपिनैकहस्तेनदातव्यंन
शुद्धावलिर्जितंपिबेत् नार्चयेदेकहस्तेननपिबेदेकपा
णिना शुभ्रोत्थंवेदनंकृत्वापिबेत्तदमृतंपुनः सव्येनोद्
त्यपात्रेणतुमुद्रांकृत्वापसव्यतः विनासंगेनयोगेननकुर्या

प०
१२९
129

हुरुसंगतिं साङ्गारं नोद्धरेत्पात्रं माधारेणावि निक्षिपेत् पादेन
चालयेत्स्थानात्तन्न कुर्यात्पात्रमेकरं सशाहं नापिबेद्धस्तेनैव
चनक्षालयेत् नस्थलेनैव सततं च कुर्यात्पात्रं मनोरमं उच्छिष्टो
नस्पृशेच्चक्रं कुलद्रव्याणि सुंदरि वहिः प्रक्षाल्य चक्रे कुलद्र
व्याणि दापयेत् निष्ठीवनमथोवाक्यं चक्रमध्ये विवर्जयेत् च
क्रमध्ये घटे भग्ने पात्रे च पतिते भवि हीपनाशे च शान्त्यर्थं श्रीच

क्रं कारयेत्सुधीः स्वपार्श्वस्थितदेहं च न दद्यादीश्वराय च
दत्ते च सिद्धिहानिः स्यात्क्रुद्धा भवन्ति योगिनी परिहासं प्र
लापं च वितण्डावहुभाषणं औदासीन्यं भयं क्रोधं चक्रमध्ये
विवर्जयेत् अन्योन्यमीरयेत्पात्रं न पात्रं पातयेद्बुधः गुरुश
क्तिसुतानां च गुरुज्येष्ठकनिष्ठयोः उच्छिष्टं भक्षयेत्स्त्रीणां
नान्योनोच्छिष्टमर्पयेत् चक्रमध्ये च नियतं नानायापनं

प
१२.

130

भवेत् कनिष्ठानांच शिष्याणां दद्याच्छोच्छिष्टमेव हि दद्यात्स्नेहेन
योग्येभ्यः सभवेद्दायदायदं अन्यत्रापि शास्त्रोच्छिष्टं पिबेत्सर्वं वी
रोच्छिष्टं तच्चर्वणं शक्तिवीरप्रसादेन किं न सिद्ध्यति सुन्दरि पी
त्वा पीत्वा पुनः पीत्वा यावत्पतति भूतले उत्थाय च पुनः पीत्वा
पुनर्जन्म न विद्यते अयं सामयिकाम्नायो शास्त्रं गुरूपदेशावि
धिना संप्रज्ञसंतर्प्यं च एवं वस्थापितवलिपात्रस्य मन्त्रादिक

मेकस्मिन्पात्रेकृत्वापूजागृहादुत्थायसोदकपात्रहस्तोबहिर्ग-
त्वा जलेनबहिर्गृहान्तरेशुचौदेशेचतुरश्रवृत्तत्रिकोणात्मकं
मंडलंकृत्वा तत्रकृष्णाभंभैरवंध्यायेत्सर्वविघ्ननिवारणं गदा
त्रिशूलडमरुपात्रहस्तंत्रिलोचनं इत्थंबटुकभैरवंध्यात्वागंधपु
ष्पाक्षतैः संपूज्य ऐंह्रींश्रींॐबटुकभैरवएहिएहिबलिंगृह्ण २
हूंफट्स्वाहा इतिपात्रस्थंबलिंदत्वातत्रमंडलेविसृज्य तस्मात्रे

प० १३१ 131

हस्तौपादौप्रक्षाल्याचम्यतस्मान्त्रजलेनार्घ्यं पूजागृहद्वारंग
त्वा उद्घाटयित्वातत्रैव ततः प्रविश्य स्वासने समुपविश्य तस्मा
त्स्यजलेविशेषार्घ्यपात्रजले बिंदुं दत्त्वा तज्जलं बिंदुभिः स्वात्मा
नमभिषिंचन् शांतिस्तोत्रं पठेत् नवश्रीवामकेश्वरतंत्रे नवपंच
शतकूष्मांडान शंपतदूषकानराः साधकानां शिवाः संतु स्वा
म्नायपरिपालिनां जयंतमातरः सर्वा जयंतु योगिनीगणाः

जयंतासिद्धडाकिन्योजयंतगुह्यपंक्तयः जयंतगुह्यसद्भावाज्ञ
येतगुरवः सदा जयंतसाधकाः सर्वेविशुद्धालौकिकाश्चये
जयंतिसमयाचारसंपन्नाः पूजकानराः नंदंत्वणिमिताः सि
द्धानंदंतिकुलपालकाः इंद्राद्यादेवताः सर्वास्तृप्यंतवास्तुदेव
ताः चंद्रसूर्यादयोदेवास्तृप्यंतममभक्तितः नंदंतत्वणिमा
सिद्धानंदंतभैरवादयः नंदंतदेवताः सर्वाः सिद्धविद्याधराद

प॰ १३२

132

यः येनाम्नायविशुद्धाश्रमं विप्राः शुद्धबुद्धयः सर्वदानंदहृदया
नंदंतु मम भक्तितः नक्षत्राणि ग्रहा योगाः करणा राशयश्च ये
सर्वे ते स्वाविनो यांतु मासाश्च तिथयस्तथा तृप्यंतु पितरः सर्वे
ऋतवो वत्सरादयः भूचराः खेचराश्चैव तृप्यंतु मम भक्तितः अं
तरिक्षचरा ये च ये चान्ये देवयोनयः सर्वे ते स्वाविनो यांतु सर्वा
नयश्च पतिणः पशवस्तरवश्चैव पर्वताः कंदरा गुहाः ऋष

ये ब्राह्मणाः सर्वे शान्तिं कुर्वन्तु मे सदा नीचा निषादा वो यावाये
वात्येषु प्राण्धर्मयः वृद्धः पतित्रमानवाः शिवं कुर्वन्तु मे सदा श्म
शानेरिव सः सेवन्तशिवान्ति एवं तु पूजकाः रतिवापारः येयेवा
पापिष्ठः सह्रद्धगाधिपोनेद्रा दद्राः पूजने देवाचारविसर्गे नष्ट
हृदयाश्च दुष्टाश्च ये साधकाः दृष्ट्वा चक्रमध्ये गात हृदया ये कौ
लिकाद्भुषकास्ते न यान्तु विनाशमत्र समये श्रीभैरवस्याज्ञया

प०
१३३

133

देशरः साधकानां च सदेवाम्नायहर्षकाः डाकिनीनां मुखे
यांतु सर्वास्ताम्निशितैस्तुताः शत्रवो नाशमायांतु मम निंदाक
राश्रये देशरः साधकानां च विनश्यंतु शिवा तथा येनिंदका
श्च नित्यं पश्यंतु ये साधकास्ते प्रभवंतु सिद्धाः सर्वत्र देवी करु
णावलोकापरः परोक्षी मम सन्निपन्नो इति शांतिस्तोत्रं पठित्वा
सर्वाम्नायिकान् विविंश्चाविशेषार्घ्यं पात्रमुद्रया शिरः स्थापयतु

रेवेशागवन्समर्च्य तैर्येवतन्मात्रकांतिः समभ्यर्च्य मूलविद्यांते
श्रीगुरुपादुकां विद्यांते च स्वाहान्तिस्समूलाधारोत्थापितः
ॐउल्लिस्यात्मकपादेवता ध्रुवेदृदव्यनबुध्यानतज्जलंपाद्यांतेरे
कृत्वा श्रीपात्र शेषं त्रिधा शिष्याय प्रस्मात्तद्वृत्त्याकिंचिद्द्यात्
सोपि स्वपात्रे कृत्वा तज्जलमश्रीपात्रस्य मध्ये प्रक्षिपेत् त
तः स्वगुरुपादिष्टविधिना शेषं कृत्यं निवर्त्य समापयेत् तत

पं·
१३४
134

स्नानादिपात्रे गंधपुष्पाक्षतं निवेद्य तज्जलं समापूर्य ॐ नमो विश्वरू
पाय विश्वात्मने विष्णुतेजसे नमः सर्वेश्वराय चैकस्मिन्विवेककर्मदा
यिने ॐ ह्रां ह्रीं सः सूर्यपार्षदेभ्यः स्वाहा इति सूर्यायार्घ्यं दत्वा हस्तां
जलिः ॐ यन्मया क्लिष्टं तत्पापं छिद्रं यच्छिद्रं पूजने मम सर्वं तदच्छिद्रम
स्तु भास्कर त्वत्प्रसादतः इत्यच्छिद्रमवधार्य मूलमंत्रं प्राणायाम
ऋष्यादिकरषडंगन्यासान्विधाय पाशुक्कगरुस्तोत्रं पठित्वा

श्रीगुरुं प्रणम्य मूलविद्याद्वितीयखण्डेन निर्माल्यं शिरसि धृत्वा
मूलेन विद्यया च चरणोदकं स्वीकृत्य श्रीपरमदेवताभक्तेभ्यो
नैवेद्यादिकं विभज्य दत्त्वा स्वयमपि सहृद्बान्धवजनैः साकं भु
क्त्वात्मानं कामकलारूपं विभावयन् सुखं विहरेदिति श्री
परदेवतानित्यपूजाविधिः उक्तं च कालीतन्त्रे विसृज्यपराया
भक्त्या सन्निधापनमुद्रया उद्वास्य हृदये देवीं तन्मयो भवति

पं·
१३५

135

ऽर्घ्यं भरथराणकालेन सजातैषाप्रकीर्तिता भैरवतंत्रेपि
हृदयेनववदेद्देवीं समर्घ्यंविधिवन्मनः निर्माल्यंवेष्णुचोद्देशे
नैवेद्यं भक्षयेन्मनः ततः सदामनोसिद्धिस्यभूमौमायाबीजेन
कनिष्ठांगुल्यातिलकंऊर्ध्वदेनेन येयेस्पृशतिपादेनयंयं
स्पृशतिचक्षुषा सएवदासतांयातिग्रहदेशाङ्कसमोभवेत् त
तोयंत्रलेयंत्रतलरंध्रेप्रत्वानैवेद्यंसर्वदेवायसाधकायवदन्ता

शोषंस्वीकृत्यः सोहमितिभावयन् वाल्लभोवैष्णवाचारपरा
यणोविः संगोपयात्मवृत्तिंविहरेत् इतितडकंऊलचूडाम
णौ बलरंध्रेऽष्टमेस्थानेयंत्रलेपंतुधारयेत् नालिकेभ्योन
पशुभ्योनमूर्तिभ्योनचाद्विजे ऊर्ध्वीनायायवदानक्रमसवा
जलमध्यतः ततः सोहमितिध्यात्वावैष्णवाचाररतःपरः
हरिनाम्नाजातभावोभवोत्थितविचेष्टितः चौरवद्विहरे

देकः सदासंगविवर्जितः यामनेपि च नैवेद्यं विभ्रादेव्यावा
द्वेतिविद्रुधाम्नये तस्मात्सर्वप्रदेव्याम्रणे वैष्णवेपि च सद्य
शक्राय सर्वाय गणेशाय यमाय च वरुण्ये वरुणायापि वा
यवे धनदाय च ईशानाय महादेविसाधकाय प्रदापयेत् तद्
विभवाप्तरूपलक्षणमिति अथ देवीविसर्जनानंतरं पानपट्टि
कं कार्यं तदलंकारालीव वीरमेकांतकामिनः अन्यथापि पा

नेत्रत्रिविधं प्रोक्तं दिव्यवीरपशुक्रमः दिव्यं देव्यग्रतः पानं वीरं
वीरासनेस्थिते तृतीयं तु पशोः पानं पापकृच्छोकमोहकृत
उदयाकरपद्मांच असंस्कृते व्ययापाने संस्कृते भैरवः स्वयं
चक्रपूजाविधौ शस्तं सर्वसिद्धिकरं शुभं असंस्कृते पशोः पा
नेकलहोद्वेगकारकं संस्कृते सिद्धिजनकं पापघ्नमादिपाप
ने मेषाणां स्फुरणं तेन महापातकनाशने आपुः श्रीकांति।

प॰ ११९

१३७

सौभाग्यज्ञाना: संस्तृतयानन्तः श्रीऐश्वर्ये विचारं तंयतनं वि
धिवर्जनात ॐ कंचदेवी रहस्यादि स्वपि विनाश्री विद्याद्देवि
साधकोटीस्तितः स्मृतः ग्रहीत्तितः पशुः प्रोक्तः पश्चात्नाद्विर
यी भवेत स्वजन्मनिशिवेतस्मात्कृत्यमभ्यर्च्यभक्तितः श्रीविद्यां
प्रार्थयित्वादेशूर्हणीयात्सर्वेसिद्धये महात्रिपुरसुंदर्याः श्रीवि
द्यां प्राप्य इलेभा मशिवां गिरिजेसांगोपार्धये दत्तिणां नतः वि

नाश्यामांनसिद्धिः स्यान्ममापिपरमेष्यति द्वाविंशत्यक्षरी
विद्यांप्रजपेत्साधकोनरः श्यामाविद्याजपेनाशुश्रीवि
द्यासिद्धिमेष्यति नामसौकालिकाप्रोक्ताराजसीषोडशा
क्षरी सात्विकीचपरादेवीमहाश्रीषोडशाक्षरी इति म
हामाहेश्वराचार्यवर्यहृदयातिविश्रुतैः श्रीमत्साहिबकौ
लाविस्थितिमद्भिः पराक्रमे श्रीमित्रानंदनाथायस्वात्मजा

यविनिर्मिता श्यामाख्याः पद्धतिस्तत्त्वा श्रीविद्यापद्धतिक्रमैः संपूर्णा पूर्णकामानां साधकानां मनोरमा सदानंदमहानंदनाथचिन्मयकाश्यपशः १४३ इति श्रीमहामाहेश्वराचार्यसाहिब्कौलानंदनाथनिबद्धा श्रीश्यामापद्धतिः संपूर्णेति शिवं ॥

ॐ अस्य श्रीकालीकवचस्य भैरवऋषिः अनुष्टुपछंदः श्रीदे
न रूपिणीकालिकादेवता लज्जाबीजं जगत्भवानीशक्तिः
क्रुंकीलकं सर्वार्थसिद्ध्यर्थेजपेविनियोगः ॐ सहस्रारे
महापद्मेकरमर्धवलोशरूः वामोरूस्थितिगः शक्तिः सर्वं
सर्वत्रतत्त पारमात्मेशरूः पातुपरापरशरूस्तथा पर
मेष्टीशरूः पातुदिव्योघः पातुमांसदा महादेवीमहापा

का॰
क॰
१

त्वामदेवस्तथैव च त्रिपुराभैरवी पातु दिक्षु रूपधरा सदा
ब्रह्मानंदः सदा पातु पूर्णानंदस्तथैव च चलचित्तः सदा पा-
तु मां वै पातु चलाचलः कुमारः क्रोधनश्चैव वरदः स्मरदी-
पनः मायामयवनी चैव सिद्धौघः पातु मां सदा विमलः कु-
शलश्चैव भीमसेनः सुधाकरः मीनो गोरक्षकश्चैव भोज-
देवः प्रजापतिः मूलदेवो रन्तिदेवो विघ्नेशश्च हुताशनः सं-

मोघः समरावेदः पातुमांमानवः सदा गणनाथः सद
पातुदुर्गामांपातिरक्षतु शिरसः पादपर्यंतंपातुमांचारद
क्षिणा अनिरुद्धाद्यघंवह्निः पातुकूर्चंहृदयंहृदि लज्जायुग्मं
सदाधारेरक्षिणाकालिकाहृदि प्रागल्भेदक्षिणेकूर्चंवा
मतोनर्गलाद्यं ह्रींवह्निवधूःपातुमूलेसर्वेश्वरक्षतु काली
कपालिनीकल्लाविश्वविमाह्निनीयके ३ग्राउ७ग्रभेदामातृनी।

का
क
२

2

यंपातुमांसदा नीलाघनाबलाकाव च चतुर्थ्यैवतुसर्वदा मात्रा
मुद्राभिमानाचैवपातुवान्यास्त्रिकोणगाः सर्वाश्यामाघ्रासिकरा
वामहस्तेनतर्जनाः आस्रीश्ववदत्तेपातुवक्त्रौमाहेश्वरीतथा
नारायणीतथाघाम्येचांमुंडानैर्ऋतेवतु एवांदिमांस्थितापा
तुहृदयेकालिकावतु ऊर्ध्वंमेकालिकापायादधस्तात्कालि
कावतु रितुमांकालिकापातुविदिक्षुकालिकावतु चर्मा

सृङ्मांसमेदोस्थिमज्जाशुक्राणिकालिका इंद्रियाणिमन
श्चैवदेहसंधिंचमेवतु आकाशात्पादपर्यंतंकालिकापा
तुमांसदा दिशंतुकालिकापातुपतनेमेपातुकालिका य
त्रमेसंशयात्विघ्नंस्तन्नाशयतुकालिका इतीदंकवचंदे
वित्रिषुलोकेषुदुर्लभं वारमेकंचयोध्यायामहापातक
नाशनं द्विवारंयःपठेन्नित्यंसततमूर्तिफलंलभेत् वारत्र

यंपठेद्यस्तुमहदैश्वर्यमाप्नुयात् इतिश्रीकालिकाकवचं
समाप्तं ॥

॥ श्रीगणेशायनमः भैरव्युवाच ॐकालीप्रज्ञाकला
नाथभगवन्विविधाप्रभो इदानींश्रोतुमिच्छामिकवचं
पूर्वसूचितं १ त्वमेवकारणंनाथज्ञाहिमांदुःखसंकटात्
सर्वदुःखप्रशमनंसर्वपापप्रणाशनं २ सर्वसिद्धिप्रदंभ
क्तकवचंपरमाद्भुतं त्वत्तोहंश्रोतुमिच्छामिवदमेकरुणा
निधे श्रीभैरवउवाच रहस्यंशृणुवक्ष्यामिभैरविप्राणव

का॰
स॰
१

ह्लभे श्रीजगन्मंगलंनामकवचंमंत्रविग्रहं ४ पठित्वाधा
रयित्वाचत्रैलोकंमोहयेत्क्षणात् नारायणोपियद्धृत्वानारी
भूत्वामहेश्वरं ५ योगेशंक्षोभमनयद्यद्धृत्वाचरघूद्वहः वरद
माजघानैवरावणादीन्निशाचरान् यस्यप्रसादादीशोपित्रै
लोक्यविजयीप्रभुः धनाधिपःकुबेरोपिसुरेशोभूच्छचीपतिः
७ एवंचसकलादेवाः सर्वसिद्धीश्वराःप्रिये श्रीजगन्मंग

तस्यास्य कवचस्य ऋषिः शिवः । छंदोनुष्टुप्देवता च का
लिका दक्षिणेरिता । जगतां मोहने दुष्टविजये भुक्तिमुक्ति
षु यो विद्राकर्षणे चैव विनियोगः प्रकीर्तितः । ओं शिरो मे
कालिका पातु क्रींकारैकाक्षरी परा । क्रीं क्रीं क्रीं मे ललाटं च का
लिका खड्गधारिणी । हूं हूं पातु नेत्रयुग्मं ह्रीं ह्रीं पातु श्रुती मम
दक्षिणे कालिका पातु घ्राणयुग्मं महेश्वरी । क्रीं क्रीं क्रीं रसनां

पातु हूं हूं पातु कपोलके सकलं वदनं पातु ह्रीं ह्रीं स्वाहा स्व
रूपिणी द्वाविंशत्यक्षरी स्कंधौ महाविद्या सुखप्रदा खड्गमुं
डधरा काली सर्वांगमभितोवतु क्रीं क्रीं हूं त्र्यक्षरी पातु चामुं
डा हृदयं मम ऐं हूं ऐं ऐं स्तनद्वंद्वं ह्रीं फट् स्वाहा ककुत्स्थले
अष्टाक्षरी महाविद्या भुजौ पातु सकर्तृका क्रीं क्रीं हूं हूं ह्रीं ह्रीं
पातु करौ षडक्षरी मम क्रीं नाभिं मध्यदेशं च दक्षिणे कालि

केवल क्रौं क्रीं स्वाहा पात्वोष्ठं च कालिका सा दशाक्षरी ह्रीं ह्रीं
दक्षिणे कालिके हूं हूं पातु कर्णद्वयं कालीदशाक्षरीविद्या
स्वाहान्ता चोरुयुग्मकं ॐ ह्रीं हूं स्वाहा मे पातु जानुनी कालि
कामदा कालीरूपामविद्येयं चतुर्वर्गफलप्रदा क्रीं हूं ह्रीं पा
तु सा गुल्फे दक्षिणे कालिके वल क्रीं हूं ह्रीं स्वाहा पदं पातु च
तुर्दशाक्षरी मम खड्गमुण्डधरा काली वरदाभयधारिणी वि

का॰
स्त॰
तु

3

याभिः सकलाभिः सा सर्वांगमभितो वर्त्त कालीकपालिनी
कुल्लाकुरुकुल्ला विरोधिनी विप्रचित्ता नद्योग्रा चोग्रप्रभा दीप्ता
घनान्विषः नीला घना बलाका च मात्रा मुद्रा मिता च सा एताः
सर्वाः खड्गकरा मुण्डमाला विभूषणाः इत्येतन्महाप्रयोहितत्वं
विदित्वा यथा न स्या इति नेकथितं हि ते कवचं परमाद्भुतं श्री
जगन्मंगलं नाम महामंत्रौघविग्रहं त्रैलोक्याकर्षणं ब्रह्मक

वचं मन्त्रबोदितं गुरुपूजां विधायाथ विधिवन्मपठेत्ततः क
वचेत्रिः सकृद्वापि यावज्ज्ञानं च वा नरः एतत्कृत्वार्धमावर्त्यै
लोक्याविजयी भवेत् त्रैलोक्यं तोभयन्त्येव कवचस्य प्रसादतः
महाकविर्भवेन्मासात्सर्वसिद्धीश्वरो भवेत् पुष्पांजलिं कालि
कायै मूलेनैव पठेत्सकृत् सतवर्षसहस्राणां पूजायाः फल
माप्नुयात् भूर्जे विलिखितं चैनत्स्वर्णस्थं धारयेद्यदि शिखा

का
मृं
४

यां दक्षिणे वाहौ कंठे वा धारणाद्बुधः त्रैलोक्यं मोहयेत्क्रोधा
त्त्रैलोक्यं चूर्णयेत्क्षणात् पुत्रवान्धनवान् श्रीमान्नानावि
द्यानिधिर्भवेत् ब्रह्मास्त्रादीनि शस्त्राणि तद्गात्रस्पर्शनात्ततः
नाशमायांति सर्वेषां कवचस्यास्य कीर्तनात् मृतवत्सा च या
नारी वंध्या वा मृतपुत्रिणी कंठे वा वामबाहौ वा कवचस्या
स्य धारणात् बहुपुत्रा जीववत्सा भवत्येव न संशयः नदेयं

परशिष्येभ्यो भक्तेभ्योपि विशेषतः शिष्येभ्यो भक्तियुक्ते
भ्यश्चान्यथा मृत्युमाप्नुयात् सर्वांगुह्यकमला वाग्देवी मेहि
रेणुके यो ज्ञात्वैतत्स्तवं मासमेकं यो निवसन्त्येव निश्चितं इदं कवच
मज्ञात्वा यो जपेत्कालिदक्षिणां सा तु लभते प्रज्ञामपि तस्य वि
द्या न सिद्ध्यति सशस्त्रघातमाप्नोति सोचिरान्मृत्युमाप्नुयात्
जपेदादौ जपेदंते सप्तवाराणि तत्क्रमात् नोद्धृत्यपरकृत्वा।

का॰
स॰
५

विगोपनीयं प्रयत्नतः लिखित्वा स्वर्णपात्रे वै एज्ञा कालेन सा
धकः मूर्ध्नि धार्यं प्रयत्नेन विधारत्नं प्रपूजयेत् इति श्रीरुद्रया
मले तंत्रे कालीकवचं समाप्तम् ॥

5

॥श्रीगणेशाय नमः ॐ नमो भवान्यै ॐ शिव उवाच ॐ क
पिलाय महाघोरः सर्वमंत्रेण नमो नमः धामासायमयापाशमसैस्थ
र्यपदस्थमनसे १ संपृष्टः परया भक्त्या यथोक्तविधिना भवान् कृ
त्वा मर्चने देव्यास्त्रैलोक्यविजिगीषया २ परशुरामोवाच श्रु
तन्तोयरिमिदेवपरमेशापुरातन रहस्यं परया देव्याः कृपया क
थय प्रभो ३ विनार्चनेन विना होमं विना न्यासं विना बलिं विना

म.
१

गंधं विनाशुक्ष्णं विना निन्मोदितं क्रियां ४ प्राणायामं विना ध्या
नं विना भूतविशोधनं विना जपं विना दानं यथा काली प्रसीद
ति ५ श्रीशिव उवाच शृणुत्वं योगमेकान्तं शृणु देवेश सर्वदं म
क्रानामतिमक्तोस्मि त्वमेव साधयिष्यसि देवीं दानवकोटिघ्नीं
लीलया रुधिरप्रियां सदा स्तोत्रप्रियां शुभ्रां कामकौतुकलाल
सां सर्वदानंदहृदयामासवामृतमानसां माध्वीकमत्स्यमां

सादिरागिनींवैष्णवींपरां श्मशानवासिनींप्रेतगणनृत्य
महोत्सवां योगप्रभांयोगिनीशांयोगीहृदयास्थितां ताग्र
ग्रकालिकांरामप्रसादेपिनमर्हम्मि तस्यास्तोत्रंमहापुण्यंस्व
यंकाल्याप्रकाशितं नवमत्कयायिष्यामिश्रुत्वावत्सावधा
रय गोपनीयंप्रयत्नेनपठितव्यंपरात्परं यस्यैककालपठ
नात्सर्वेविघ्नाःसमाकुलाः नश्यंतिदहनेदीप्तेपतंगाइव

स. सर्वज्ञः निशीथे मुक्तकेशस्तु नग्नः शक्तिसमन्वितः मनसा वि-
२ न्तयेत्कालीं महाकालेन लालितां पठेत्सहस्रनामाख्यं स्तोत्रं मो-
2 क्षस्य साधनं प्रसन्ना कालिका तस्य पुत्रत्वेनानुकंपते यथा ब्र-
ह्मामृतैर्ब्रह्मकुसुमैः पूजिता परा प्रसीदति तथानेन महाका-
ली प्रसीदति इति अस्य श्रीदक्षिणकालिकासहस्रनामस्तोत्रमंत्र-
स्य महाकालभैरव ऋषिः अनुष्टुप्छंदः श्मशानकालिक

देवता क्रींबीजं ह्रंशक्तिः क्रींकीलकं ममश्रीधर्मार्थकाम
मोक्षार्थे कालिकाभगवतीसंतोषणार्थेजपेपाठेविनियोगः
ॐनमोकालिकायै ॐश्मशानकालिका कालीभद्रकाली
कपालिनी गुह्यकालीमहाकालीकुरुकुल्लाविरोधिनी का
लिकाकालरात्रिश्चमहाकालनितंबिनी कालभैरवस्वाच
कुलधर्मप्रकाशिनी कामदाकामिनीकाम्याकमनीयस्वभा

स
३५

सिनी कस्तूरीरसलोलांगी कुंजरीसुरगामिनी ककारवर्णस
र्वांगी काकिनी काममंदरी कामान्ता कामरूपा च कामधेनुः रू
पावती कांता कालस्वरूपा च कामधेनुः रूपावती कांता
कालस्वरूपा च कामाख्या कामपालिनी कुलीना कुलवंद्या
दुर्गा दुर्गतिनाशिनी कौमारी कुलजा कृष्णा कृष्णदेहा कृशो
दरी कृशांगी कुशलांगी च क्रींकारी कमलालया कराला स्या

3

कमलीवकुलकांता पराजिता उग्राचोग्रतरादीप्ताविप्रचि
त्तामहाघना नीलाघनामेघनादामहामुद्रामितामिता
ब्राह्मीनारायणीभद्रासुभद्राभक्तवत्सला माहेश्वरीचचा
मुंडावाराहीनारसिंहिका वज्रांगीवज्रकंकालीन्नृमुंडा
स्त्राविनाशिवा मालिनीनरमुंडालीगलद्रक्तविभूषणा र
क्तचंदनसिक्तांगीसिंदूरारुणमस्तका घोररूपाघोरदं

स॰
४

ष्ट्रा घोराघोरतराशुभा महादंष्ट्रा महामाया सुदंष्ट्री युगदंतु
रा सुलोचना विरूपाक्षी विशालाक्षी त्रिलोचना शारदेंदुप्र
सन्नास्या स्फुरत्स्मेरांबुजेक्षणा अट्टहासप्रसन्नास्या स्मेर
वक्त्रा सुभाषिणी प्रसन्नपद्मवदना स्मितास्या प्रियभाषि
णी कोटराक्षी कुलश्रेष्ठा महती बहुभाषिणी सुमतिः कुम
तिश्चंडा चंडमुंडातिवेगिनी प्रचंडा चंडिका चंडी चर्चिका चंड

योगिनी सुकेशी ऊर्ध्वकेशी च दीर्घकेशी महाकचा प्रेतरे
ह्रकर्णीहरा प्रेतपाणि सुमेखला प्रेतासना प्रियप्रेता प्रेत
भूमिकृतालया श्मशानवासिनी पुण्या पुण्यदा कुलमं
डिता पुण्यालया पुण्यदेहा पुण्यश्लोका यशस्विनी पूता
पवित्रा परमा परा पुण्यविभूषणा पुण्यनाम्नी भीतिहरी
वरदा खड्गधारिणी नरमुंडहस्ता सच्छस्त्रा छिन्नमस्ता सुनासा

स
५

5

सिका दक्षिणा श्यामला श्यामा शोणा पीनोन्नतस्तनी हिं
वराघोररावा सक्रान्तारकवाहिनी घोररावा शिवासंगी
विसंगी मदनातुरा मत्ता प्रमत्ता प्रमदा सुधासिंधुनिवासि
नी अतिमत्ता महामत्ता सर्वाकर्षणकारिणी गीतप्रियावा
दिरता श्वेतनृत्यपरायणा चतुर्भुजा दशभुजा अष्टादशभु
जा तथा कात्यायनी जगन्माता जगती परमेश्वरी जगद्वंद्य

जगज्जाग्री जगदानंदकारिणी जगज्जीवमयी हैमवतीमा
यामहामही नागयज्ञोपवीतांगीनागिनीनागपाशिनी
नागकन्यादेवकन्यागांधारीकिन्नरेश्वरी मोहरात्रिर्महा
रात्रिर्दारुणाभास्वरेश्वरि विद्याधरीवसुमतीयक्षिणीयो
गिनीजरा राक्षसीडाकिनीवेदमयीवेदविभूषणा श्रु
तिः स्मृतिर्महाविद्यागुह्यविद्यापुरातनी चिंत्याचिंत्या

स॰
९

6

स्वधास्वाहानिशानंदाचपार्वती अपर्णानिष्कलालोलासर्ववि
द्यातपस्विनी गंगाकाशीशचीसीतासतीसत्यपरायणा नी
तिः सुनीतिः सुरुचिस्तुष्टिः पुष्टिर्धृतिः क्षमा वाणीबुद्धिर्म
हालक्ष्मीः लक्ष्मीनीलसरस्वती सरस्वती स्रोतस्वतीमातंगी
विजयाजया नदीसिंधुसर्वमयीताराशून्यनिवासिनी शुद्धा
तरंगिनीमेधाकाकिनीबहुरूपिणी स्थूलासूक्ष्मासूक्ष्मतराभ

गवत्यतुरूपिणी परमाणुस्वरूपा चचिदानंदस्वरूपिणी
सत्यानंदमयी सत्या सर्वानंदस्वरूपिणी स्वनंदानंदिनी स्त
व्या स्तवनीयस्वरूपिणी रंकिनी टंकिनी चित्रा विचित्रा चि
त्रभूषिणी पद्मा पद्मालया पद्ममुखी पद्मविभूषणा हाकि
नी शाकिनी शांता राकिनी रुधिरप्रिया भ्रांतिर्भवानी रुद्रा
णी मृडानी शत्रुमर्दिनी उपेंद्राणी महेशानी ज्योत्स्ना च

स.
८

चंद्ररूपिणी सूर्यात्मिका रुद्रपत्नी रौद्री स्त्री प्रकृतिः पुमान्
शक्तिर्मुक्तिर्मतिर्माता भुक्तिर्मुक्तिः पतिव्रता सर्वेश्वरी सर्वमा
ता शर्वाणी हरवल्लभा सर्वज्ञा सिद्धिदा सिद्धा भव्या भाव्या भया
पहा कर्त्री हर्त्री पालयित्री शर्वरी तामसी दया तमिस्रा ता
मसी स्थाणुः स्थिरा धीरा तपस्विनी चार्वांगी चंचला लोल
जिह्वा चारुचरित्रिणी त्रपा त्रपावती लज्जा निर्लज्जा ह्री रजो

श्रुती सारस्वतीधर्मनिष्ठाश्रेष्ठानिष्ठुरनादिनी गिरिदुहंचर्म
ह्रीं विशिष्टाश्रेयसीवृष्णा भीमाभयानकाभीमानादिनीभीः
प्रभावती वागीश्वरीश्रीर्यमुनायज्ञकर्त्रीयजुःप्रिया ऋक्सा
माथर्वनिलयारागिनीशोभनःस्वरा कालकंठीकंबुकंठी
वेणुवीणापरायणा वंशिनीवैष्णवीस्वच्छाधात्रीजगदी
श्वरी मधुमतीकुंडलिनीऋद्धिःसिद्धिःशुचिस्मिता रंभोर्व

स्र
८

8

श्रीरनीरामारोहिणीरेवतीमता शंखिनीचक्रिणीकृष्णा
गदिनीपद्मिनीतथा शूलिनीपरिघास्त्राचपाशिनीशार्ङ्गपा
लिनी पिनाकधारिणीधूम्राशरभीवनमालिनी रथिनीसम
रेषेतावेगिनीरणपंडिता जटिनीवज्रिणीनीलालावण्याम्बुधि
चंद्रिका बलिप्रियासदापूज्यापूर्णादैत्येंद्रमर्दिनी महिषासु
रसंहर्त्रीवशिनीरक्तदंतिका रक्तपारुधिराक्तांगीरक्तखर्परह

स्तिनी रक्तप्रियामांसरुधिरासवासक्तमानसा गलत्कोटि
नमुंडाली मुंडमालाविभूषणा शिवासनाविनोनस्था महेशी
वृषवाहिनी व्याघ्रत्वंगवराचीनीचेलिनी सिंहवाहिनी वाम
देवी महादेवी गौरी सर्वसत्त्वभाविनी कालिकानरुणी हृदाहृद
मानाजवातरा स्वच्छविलासिनी ब्रह्मवादिनी ब्राह्मणी मही
स्वभावनी चित्रलेखालोपामुद्रा सुरेश्वरी प्रमोवारुदनीलीदणा

स॰
९

भोगवत्यनुरागिणी मंदाकिनी मंदहासा ज्वालामुखोद्भवां
तिका मानदा मानिनी मान्या माननीया मदोद्धता मदिरा मेदुरो॰
न्मादा सिद्ध्या सिद्धिप्रसादिनी सद्भावानंतगुणिनी सर्वलोका
नमोनमा जयराजित्वरा जैत्री जयश्रीजयशालिनी सुखदा।
शुभदा सत्या सभासंक्षोभकारिणी शिवदूती भूतिमती विभूतिर्भूष
णानना कौमारी कुलजा कुंती कुलस्त्री कुलपालिका कीर्तिः यश

स्विनी भूषा भव्या भूतपनिश्रिया सगुणा निर्गुणा दृष्टा निष्टाकाः
ष्टाप्रतिष्ठिता यनिष्टा धनदा धन्या वसुधा सुप्रकाशिनी उर्वीगु
र्वीगुरुः श्रेष्ठा सद्गुणा त्रिगुणात्मिका राजप्रज्ञा महाप्रज्ञा वद्गुणा
निर्गुणात्मिका महाकुलीना निष्कामा सकामा कामवर्षिनी का
मेश्वकलारामाभिरामा शिवनर्तकी चिंतामणि कल्पलताजा
ग्रती दिनवत्सला कार्तिकी कृत्तिका कृष्णा ग्रयोध्या विषमा स

स.
१०

10

मा समंत्रामंत्रिणी चूर्णा ह्लादिनी क्लेशनाशिनी त्रैलोक्यजननी
ज्येष्ठा निर्मांसा कालरूपिणी तडाकनिम्नजठरा शुष्कमांसास्थि
मालिनी अवंतीमथुराहृद्या त्रैलोक्यपावनेश्वरी व्यक्ताव्यक्तने
कमूर्तिः शारभी भीमनादिनी क्षेमंकरी शंकरी च सर्वसंमोहका
रिणी ऊर्ध्वतेजस्विनी क्लिन्ना महातेजस्विनी तथा अद्वैताभा
गिनी पूज्या सुरभी सर्वमंगला सर्वप्रियंकरी भोगधारिणी पिशि

तानना भयंकरीपापहरानिष्कलंकावशंकरी आशात्
छायाचेंदुकलातरुणावायुवेगिनी सहस्रसूर्यसंकाशाचं
द्रकोटिसमप्रभा वह्निमंडलमध्यस्थासर्वसत्वप्रतिष्ठिता
सर्वाचारवतीसर्वदेवकन्याधिदेवता इच्छाशक्त्याविभीभी
तिः सत्कीर्तिब्रह्मरूपिणी रंभोरुतचराकाराजयंतीवा।
रुणाऊरूः मनस्विनीदेवमातायशस्याब्रह्मचारिणी सि

स० ११

ह्रिसवुद्रिदाहूह्रिः सर्वाख्यासर्वदायिनी अगापहारिणीध्ये
यामूलाधारनिवासिनी आत्माऽव्यक्ताप्रसन्नमनाचेद्रनुव्योमकुं
लिनी वट्कोनिमन्वनाभिष्ठमस्यसंधारद्वव्रना आन्वीति।
कौटंउनीत्तिस्वयींशिविदसंदरी ज्वालिनी ज्वलिनी तालिनी
शैलतनयाविंध्यवासिनी अप्रमेयाखेचरीधेर्यातरीयाविमला
नरा अगस्त्याकारुणीच्छायावशिनीविस्फुलिंगिनी भुक्तिः

सिद्धिः सदाष्टाभिः प्राकाम्यामहिमाणिमा ईच्छासिद्धिर्वशि
त्वाचवईशत्वेत्तनिवासिनी लघिमाचैवगायत्रीसावित्रीभुव
नेश्वरी मनोहराचिंतादिव्यादेवदानमनोरमा पिंगलाक
पिलाजिह्वारसज्ञारसिकारसा सुषुम्णाऽयोगवतीगांधारी
नरकांतका पांचालीरुक्मिणीराधाराध्याभीमादिकारिका
अमृतातत्त्वसीहृंदाकैटभीकपटेश्वरी उग्रचंडेश्वरीवीरज

स॰ ननीवीरसुंदरी उग्रतारायशोदाख्यादेवकीदेवमानिता
१२ निरंजनाचिनादेवीक्रोधिनीकुलदीपिका कुलवागीश्वरी
12 ज्वालामातृकाद्राविणीद्रवा योगेश्वरीमहामारीभ्रामरीविं
दुरूपिणी दूतीप्राणेश्वरीगुप्ताबहुलाडामरीप्रभा कुब्जिका
ज्ञानिनीज्येष्ठाभुसंडीप्रकटाकृतिः द्राविणीगोपनीमाया
कामबीजेश्वरीक्रिया शाकंवरीकोकनदासुसत्यासत्यानिलो

नेमा अनसूयाविभ्रमाक्रूरासम्यक्शीलात्रिविक्रमा स्वस्ति
हृद्यमहाप्रीतिरूपाभूमावरांगना तापिनीतापिनीविश्वा
भोगदाभोगधारिणी त्रिखंडबोधिनीवश्याकमलाशब्दरूपि
णी बीजरूपामहामुद्रावशिनीयोगरूपिणी अनंगकुसुमाने
गमेखलानंगरूपिणी अनंगमदनानंगरेखानंगांकुशेश्वरी
अनंगमालिनीकामेश्वरीसर्वार्थसाधिका सर्वमंत्रमयीमो

स॰
१३

13

दिव्यरूपाणानंतरूपिणी वज्रेश्वरीवज्रमयीसर्वद्वंद्वक्षयंकरी
षडंगयुवतीयुक्तायुक्ताज्वालांशुमालिनी दुराशयादुराचारा
दुर्जयादुर्गरूपिणी दुरंतादुष्कृतिहरादुर्ध्येयादुरतिक्रमा हंसे
श्वरीत्रिकोणस्थाशाकंभर्यनुकंपिनी त्रिकोणनिलयानित्या
परमामृतरंजिता महाविद्येश्वरीश्वेताभीरुंडाकुलसुंदरी त्व
रिताभक्तिसंयुक्ताभक्तवश्यासनातनी भक्तानंदमयीभक्त

भाविनाभक्तशंकरी सर्वसौंदर्यनिलया सर्वसौभाग्यशालि
नी सर्वसंभोगभवना सर्वसौख्यनिरूपिणी कुमारीपूजनर
ताकुमारीव्रतचारिणी कुमारीभक्तसुखिनीकुमारीरूपधारि
णी कुमारीपूजकप्रेताकुमारीप्रीतिदाप्रिया कुमारीसेवका
संगाकुमारीसेवकप्रिया आनंदभैरवीबालाभैरवीवृद्धभैरवी
श्मशानभैरवीकालभैरवीपुरभैरवी महाभैरवपत्नीचपर

स॰
१४

मानंदभैरवी सदानंदभैरवी च उन्मदानंदभैरवी शुक्लानंद
भैरवी च तथा तरुणा भैरवी ज्ञानानंदभैरवी च ह्यमृतानंदभै
रवी तथा सकौलभैरवी ज्ञानानंदमभैरवी महाभयंकरी
नीलानीलवेगा नररक्षिनी त्रिपुरा परमेशानी सुंदरी पुरसुंदरी
त्रिपुरेशी पंचदशी पंचमी पुरवासिनी महासमादशी चैवषो
डशी त्रिपुरेश्वरी महांकुशस्वरूपा च महाचक्रेश्वरी तथा नव

चक्रेश्वरी चक्रेश्वरी त्रिपुरमालिनी राजराजेश्वरी भुक्तिमंहा
त्रिपुरसुंदरी सिंहासनारूढविराश्रीमत्रिपुरसुंदरी सर्वांगसुं
दरी रक्तारक्तवस्त्रानरायणी यवायावकसिंदूररक्तचंदनपा
रिणी चमरीचारुकुटिलानिर्मलश्यामकेशिनी वज्रमो
क्तिकरत्नाढ्याकिरीटमुकुटोज्वला रक्तकुंडलसंयुक्ता
स्फुरन्मुंडमनोरमा कुंजरीश्वरकुंभोत्थमुक्तारंजितनासि

स
८५

15

का मुक्ताविद्रुममाणिक्यहाराढ्यस्तनमंडला सूर्यकांते
न्दुकांताढ्यस्पर्शाश्मकंठभूषणा बीजपूरस्फुरद्बीजदंतपंक्ति
रनुत्तमा कामकोदंडकाभुग्नभ्रूकटाक्षप्रवर्षिणी मातंग
कुंभवक्षोजा लसत्कोकनदेक्षणा मनोज्ञशष्कुलीकर्णा हं
सीगतिविडंबिनी पद्मरागांगदद्योतद्दोश्चतुष्कप्रकाशिनी
नानामणिपरिस्फूर्जत्कुंडकांचनभूषणा नागेंद्रदंतनि

मौलावलयांचितपाणिनी श्रेणीचक्रचित्रांगीविचित्रत्न
रत्नवेदिका पट्टांबरपरीधाना कलमंजीररंजिता कश्मीरागुरु
कस्तूरीकुंकुमद्रवलेपिता विचित्ररत्नपृथिवीकल्पशाखि
तलस्थिता रत्नदीपास्फुरद्रत्नसिंहासननिवासिनी षट्
चक्रभेदनकरीपरमानंदरूपिणी सहस्रदलपद्मांतश्चंद्र
मंडलवर्तिनी ब्रह्मविष्णुशिवक्रीडानानामलविलासि

स॰
१६

16

नी हरविष्णुविरिंचेंद्रग्रहनायकसेविता आत्मयोनिर्ब्रह्म
योनिर्जगद्योनिरयोनिजा भगरूपा भगस्थात्रिभगिनी भग
वासिनी भगात्मिका भगाधाररूपिणी भगमालिनी लिंगा
भिधायिनी लिंगप्रिया लिंगनिवासिनी लिंगस्थालिंगिनी
लिंगरूपिणी लिंगसुंदरी लिंगस्थालिंगिनी लिंगप्रिया लिंग
सकोंतिणी शिवाशैवी च रुद्राणी शिवदा शिववासिनी मा

तंगीश्रामरीमानानतथैवानंगमेखला डाकिनीयोगिनीचैव
तथायोगिनमस्कृता माहेश्वरीवैष्णवीचश्रामरीशिवरूपि
णी श्रलंबुसाभोगवतीक्रोधयन्त्रणामेखला गांधारीगजजि
ह्वाचरअचैवशुभंकरी पिंगलाब्रह्मतीचसुभमालाचैववपिनी
लिंगस्थाचैवलिंगेशीत्रिभुवनभैरवीतथा लिंगस्थालिंगनीति
श्चलिंगशीतिमखश्चैवच लिंगमालालिंगभवालिंगलिंगाचभे

स॰

रवी भगवती कौशिकी च प्रेमा चैव प्रियंवदा गृध्ररूपा शिवरू-
पा च चक्रेशी चक्ररूपधृक् लिंगगीतिर्महाप्रीतिर्भगगीतिः स-
दारतिः लिंगनामसदानंता भगनामासदारतिः लिंगमालाकं-
ठभूषा भगमालाविभूषणा भगलिंगामृतप्रीता भगलिंगामृ-
तात्मिका भगलिंगार्चनप्रीता भगलिंगस्वरूपिणी भगलिंग-
स्वरूपा च भगलिंगसुखावहा स्वयंभूः कुसुमप्रीता स्वयंभूःकु

समार्चिता स्वयंभूः ऊरुसमप्राणा स्वयंभूः ऊरुसमोत्थिता स्व
यंभूः ऊरुसमम्लाना स्वयंभूः ऊरुसमार्चिता स्वयंभूः पुष्पवर्द्धिता
स्वयंभूः पुष्पधारिणी स्वयंभूः पुष्पतिलका स्वयंभूः पुष्पच
र्चिता स्वयंभूः पुष्पनिरता स्वयंभूः ऊरुसमग्रहा स्वयंभूः पु
ष्पयज्ञागा स्वयंभूः ऊरुसमात्मिका स्वयंभूः पुष्पनिलया
स्वयंभूः ऊरुसमप्रिया स्वयंभूः ऊरुसमाधारा लालसोन्मत्त

स· १८ 18

मानसा स्वयंभूः ऊष्मानंदलहरी स्निग्धदेहिनी स्वयंभूः ऊ
ष्माधारा स्वयंभूः ऊष्मालया स्वयंभूः पुष्पानिलया स्वयंभूः
पुष्पवासिनी स्वयंभूः ऊष्मास्निग्धा स्वयंभूः ऊष्मोत्का
स्वयंभूः पुष्पहारावस्वयंभूः पुष्पमालिका स्वयंभूः ऊष्
मान्यासा स्वयंभूः ऊष्मप्रभा स्वयंभूः ऊष्मज्ञाना स्वयंभूः
ऊष्मश्रेता स्वयंभूः ऊष्मध्याना स्वयंभूः पुष्पभोगिनी स्व

यंभूः उत्तमोत्तमा स्वयंभूः पुण्यवर्षिणी स्वयंभूः उत्त
मोज्ञादा स्वयंभूः पुण्यपुष्पिणी स्वयंभूः उत्तमोत्साह्ला स्व
यंभूः पुण्यहृषिणी स्वयंभूः उत्तमोन्मादा स्वयंभूः पुण्यके
दरी स्वयंभूः उत्तमाराध्या स्वयंभूः उत्तमोद्भवा स्वयंभूः
उत्तमव्यग्रा स्वयंभूः पुण्यपूजिता स्वयंभूः प्रजकश्वला
स्वयंभूः होतमातृका स्वयंभूः रुधिरकर्णी स्वयंभूः भक्तिभा

स॰
१९

विता स्वयंभूः सृजकर्त्री स्वयंभूः सृजकप्रिया स्वयंभूः वेद
काधारा स्वयंभूर्वेदकारका स्वयंभूः प्रदसर्वस्वा स्वयंभूः प्र
दप्रविणी स्वयंभूः प्रदसस्मेरा स्वयंभूः प्रदवैरिणी सर्वलो
कोद्भवश्रीना सर्वकालोद्भवोद्भवा ॐ दप्रच्छेः सदाश्रीनागो
लपुच्छसदागतिः ॐ उगोलोद्भवश्रीना ॐ उगोलोद्भवात्मि
का स्वयंभवाशिवाधात्रीपावनी लोकपावनी कीर्तिदे

19

शाखिनी मेधाविमेधा शुक्रसुंदरी महदामोददामोदामोदया
स्वप्रकाशिनी शुक्राधारा शुक्ररूपा शुक्रसिंधुनिवासिनी शु
क्रालया शुक्रभोगा शुक्रपूजासदारतिः शुक्रपूज्या शुक्रहोमासं
तुष्टा शुक्रवत्सला शुक्रमूर्तिः शुक्रकरी शुक्रपूजकपुत्रिका
शुक्रस्था शुक्रिणी शुक्रसंपूज्या शुक्रसुंदरी शुक्रस्नाता शुक्रदे
हा शुक्रतुष्टातिशुक्रिणी महाशुक्रा शुक्रभवा शुक्रवृष्टिविधा

स॰ २॰

यिनी शुक्राभिषेचा शुक्राहीं शुक्रकंदर्पविदारिका शुक्रानंदक
रीशुक्रासदानंदविधायिनी शुक्रोत्सवा सदा शुक्रासदानंदवि
धायिनी)[illegible](शुक्रमनोरमा शुक्रपूजकसर्वस्वा शुक्रनिंदक
नाशिनी शुक्रात्मिका शुक्रसंपत्कराकर्षणकारिणी श्प
वरा साधकप्राणा साधकासक्तमानसा साधकानंदसंतो
षा साधकारिविनाशिनी साधकोत्तमसर्वस्वा साधकांतक

20

रक्तपा आत्मविद्या ब्रह्मविद्या परंब्रह्मकुटुंबिनी विकटस्था
पंचवक्त्रा सर्वक्रूरशरीरिणी सर्ववर्णमयी वर्णजपमालावि
धायिनी १००० श्रीशिव उवाच इति श्रीकालिकानाम्नां स
हस्रं शक्तिभाषितं गुह्याद्गुह्यतरं साक्षान्महापातकनाशनं पू
जाकाले निशीथे च संध्ययोरुभयोरपि लभते गाणपत्यं सः
पठेत्साधकोत्तमः यः पठेत्पाठयेद्वापि शृणोति श्रावयेदपि

स· २१

सर्वपापविनिर्मुक्तः सयाति कालिकापदं श्रद्धयाश्रद्धयावापि
यः कश्चिन्मानवः पठेत् दुर्गोदुर्गतिनिर्मुक्तो देव्याः पाठश्च यो
वेत् वंध्या वा काकवंध्या वा मृतवत्सा च यो गना श्रुत्वा स्तोत्र
मिदं पुत्रान् लभते चिरजीविनः यं यं कामयते कामं पठन् स्तोत्रम
नुत्तमं देवीवरप्रसादेन तं तं प्राप्नोति निश्चयः स्वयंभूः ऊर्ध्व
मेः शुक्रैः सर्गादिऊर्ध्वसमान्वितैः पञ्चाशद्वर्णकलितं हरार्कचंद्र

नसंयुतैः मत्स्यमांसादिभिर्वीरमधुभिः साज्यपायसैः भक्ता
पिनीतैर्मंत्रेणासादितैः शक्तिभिः सह पंचोपचारैर्नैवेद्यैर्ब
लिभिर्वह्नशोणितैः दीपैर्धूपैर्महादेवीं प्रजपित्वा मनोरमैः
जप्त्वा महामंत्रं स्तोत्रं पठेद्भक्तिसमन्वितः अनन्यचेताः स्थि
रधीर्मुक्तकेशो दिगंबरः शवारूढः स्थितास्यो वा श्मशाना
लयमागतः शून्यालयगतो वापि शय्यास्थो वा शिवान्वि

स०
२२
22

कः संभवेत्कालिकाप्रत्यक्षनित्योनिपुणागतः सर्वविद्यावतां
श्रेष्ठोधनेनचधनाधिपः वायुतत्वबलोलोकेदुर्जयः शत्रुमर्द
नः सर्वसंकटसंहारीणः सर्वसिद्धिसमन्वितः मधुमत्यासदैवदे
व्यासेव्यमानःस्थिरोपमः महेशाराधयोगीन्द्रः सर्वसत्वशुभस्कृ
तः कामिनीकामरूपोसौसर्वनारीप्रकर्षकः जलस्यैदु
वायनांस्तंभकोराजवल्लभः यशस्वीसत्कविर्धीमान्मंत्रीको

किलस्तवनः बहुपुत्रोगजाख्यानामीश्वरोधार्मिकः कृती मा
र्कंडेयपुत्रवायुष्मान्जरापलितवर्जितः नवयौवनयुक्तः स्या
द्यपिवर्षसहस्रकं बहुकिंकथ्यतेतस्यपठतः स्तवमुत्तमं
नकिंचिद्दुर्लभंलोकेयद्यन्मनसिकल्पितं ब्रह्महत्यासुरापा
नंस्तेयंगुर्वंगनागमः सर्वमाशुतरत्येवस्तवस्यास्यप्रसाद
तः रजस्वलाभगंपश्यन्जप्त्वाकालीमहामनुं स्तवेनाने

स॰ २२

22

नसंस्तस्यसाधकः किंनसाधयेत् परदारपरोवापिमंत्रंजपा
पठेस्तवं कुबेरश्चविज्ञाढ्योजायतेमदनोपमः श्रुत्वेतरश
नंजह्यायोनिमामंत्रमंत्रवित् संगमस्यपठनादस्यसर्वविद्ये
श्वरोभवेत् दिगंबरोमुक्तकेशः शय्यास्थोमिथुनेरतः ज
प्त्वास्तत्वामहाकालींखेचरोजायतेचिरात् यदियोषित
संसर्गस्तत्रोरतः प्रयत्नतः समुच्चार्यततोजाप्यंतेनस्तुः

सर्वसिद्धयः शुक्रोद्धारणकाले च जपपूजापरायणः श्म
शानकालिकां स्तुत्वा वाणीवत्सकविर्भवेत् आलोकयं
स्त्रिं नग्नां विवस्त्रां परयोषितां जप्त्वा स्तुत्वा महाकालीं देव
रो जायते चिरात् स्मरतेष मन्त्रं जप्त्वा स्तुत्वा भगवतीं शिवां स
र्वपापपरित्यक्तो मानवः स्यात् कुबेरोपमः ॐ ह्रूं स्त्रीं ऐं ह्सैं क्रों
ति चतुर्दश्यष्टम्यां च नवम्यां मंगलदिने पठेत् स्तोत्रं समा

पकः भौमावस्यां निशीथे च चतुष्पथगतो नरः मांसभक्त
बलिं दत्वा सङुगपमीनशोणितं अष्टोत्तरशतं जप्त्वा पठेन्नाम
सहस्रकं सदर्शनो भवेदाशु देवगंधर्वसेवितः येनकेनप्रका
रेण कालीभक्तिपरायणः स्तंभयेदखिलांल्लोकान्राजानमपि
मोहयेत् आकर्षयेद्देवकन्यावशयेदपिकेशवं मारयेदखि
लान्देहशत्रून्नाशयति शाश्वतान् नरमार्जारमहिषच्छागमूषक

शोणितैः सास्थिमांसैः समधुभिः सामृतैर्उग्रपायसैः यो
निक्षालितनोयेनभगलिंगामृतेनच छुंडैः स्वजाजपांतेचका
लीमंतर्व्यंसाधकः सहस्रनाममंत्रैर्दिव्यैः स्तौतिभक्तिपरायणः
मातेवकालिकातस्यसर्वेश्वहितकारणी परनिंदापरद्रोहप
रस्वादपरायच खलायपरतेजायप्रष्टायासाधकायच शिवा
भक्तायदुष्टायदूषकायदुरात्मने हरिभक्तिविहीनायपरदार

स.
२१
25

रतायच प्रज्ञानपविहीनायपरस्त्रीनिरकायच नस्तवेदशीं
येदित्वंसंदर्शयेशिवद्रोभवेत् कुलेनायमहेच्छायउगोभक्तिय
रायच वैष्णावायविशुद्धायभवभक्तायमेत्रिणे शुद्धेनानंदरू
पायनिवेदितरतायच ब्रह्मविष्णुमहेशानामभेदेनमहेश्वरी
समंशंभावयेन्नंशीमहेशानात्रसंशयः सशाक्तःशिवभक्तिश्च
सएववैष्णवोत्तमः सप्रज्ञप्लोनियःकालीमद्वैतभावमावह

न् दिव्यानंदेन सानंदो देवीभक्त्यैव भक्तिमान् सएवधर्म्मोयस्या

ध्यैयमहेशोव्यग्रमानसः कामयित्वा यथाकामं स्तवयेन शरीरये

न् सर्वरोगपरिमुक्तो जायते मदनोपमः चक्रं वा स्तवमेनं वा

धारयेदंगसंगतं विलिख्य विधिवत्साधुः सएव कालिकातनुः

देव्यै निवेदितं यच्च तत्सर्वं भक्तयेन्नरः दिव्यदेहधरो भूत्वा देव्याः

पार्श्वचरो भवेत् नैवेद्यनिंदकं दृष्ट्वा नृत्यंति योगिनीगणाः २

स॰ २९ 26

न्तेणापनोदिताः सर्वैमां सा प्रियश्च वर्णो यताः तस्मात्त्रिवेहिते देवो दृष्टोहत्वा तमानवः नन्दितेन मनसा वाचा सर्वे व्याधि पराङ्मुखः आत्मानं कालिकात्मानं भावयन्त्सौ निर्निमेषशः शिवाय मं गुरुं ध्यात्वा सप्त वा त्रि सहाशिवः यस्मालये तिष्ठति नूनमेतन्त्लो के भवात्मालिखिते निधिनैः गोरोचनालक्तककुङ्कुमाऊकं सं सिद्धमध्वरवेण नतत्र चौरस्य भयं नरस्य नो मनोरथो नाशनिव

द्धिभीतिः उत्पातवायोरपिनात्रशंकालक्ष्मीः स्वयंनत्रवसे

दलोला स्तोत्रंपठेदेनदनंतरूपंकालीपदांभोजपरोमनु

ष्यः विधानपूजाफलमेवसम्यक्प्राप्नोतिसंपूर्णमनोरथो

सौ मुक्ताःश्रीचरणारविंदविमुत्वोः स्वर्गामिनोभोगिनो

ब्रह्मलोपेंद्रशिवात्मकाचेनमुत्वेलोकेपिसंलेभिरे श्रीमकं

करभक्तिपूर्वकमहाकालीपदध्यायिनो मुक्तिर्मूर्तिमती

स
८७

27

स्वयंस्तुतिपराभुक्तिः करस्थायिनी इतिश्रीकालीसर्वे
स्वेशिवपरशुरामसंवादेमहाकालीसर्वस्वेश्रीमहाका
लीसहस्रनामसमाप्तं ॥

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॐ कैलासशिखरे रम्ये नानापुष्पो
पशोभिते कल्पपादपमध्यस्थे नानारत्नोपशोभिते १ म
णिमंडपमध्यस्थे मुनिगंधर्वसेविते नेकदाचित्सुखासी
नेभगवंतेजगद्गुरुं २ कपालखट्वांगधरं चंद्रार्द्धकृतशेखरं
त्रिशूलडमरूहस्तंमहावृषभवाहनं ३ जटाजूटधरंदेवंकं
ठवासुकिभूषणं विभूतिभूषणंदेवंनीलकंठंत्रिलोचनं

पा॰
स॰
२

४ द्वीपचर्मपरीधानं शुद्धस्फटिकसन्निभं सहस्रादित्यसंका
शं गिरिजार्द्धांगभूषणं ५ प्रणम्य शिरसा नाथं कारणं विश्व
रूपिणं कृतांजलिपुटो भूत्वा पार्थ्यतच्छिखिवाहन ६ का
के उवाच देवदेव महादेव सृष्टिस्थित्यंतकारक त्वं गतिः
सर्वदेवानां त्वं गतिः सर्वदेहिनां ७ त्वं गतिः सर्वलोका
नां दीनानां च त्वमेव हि त्वमेव जगदाधारस्त्वमेव विश्वका

गुणं च त्वमेवप्रभुः सर्वेषांत्वदृते नास्तिमेगतिः किंस्वि

त्परमंलोके किंवाप्येकंपरायणं २ किमेकंपरमंश्रे

ष्ठंकिंयोगःसर्वमोत्तरः विनातीर्थेनतपसाविनादाने

र्विनामखैः ३ विनात्वयेनध्यानेनकेनसिद्धिमवाप्नुया

त् कस्मात्कस्याघनेसृष्टिः कस्मिंश्चप्रलयोभवेत् ॥ कस्मा

त्नीघनेदेवसंसारार्णवसंकटात् नरस्त्रोतामिच्छामि

श्या
सं.
२

२

कथयस्व महेश्वर ॥ २ ॥ महादेव उवाच साधु साधु त्वया पृष्ट
मम पार्वतिनंदन श्रलिंगरूपं तमे गुह्यं कथयिष्यामि सांप्रतं
॥ ३ ॥ सत्त्वं रजस्तमश्चेति ब्रह्माविष्णुशिवात्मकाः ये चान्ये के द
वे ग्रस्ताः सर्वे प्रकृतिसंभवा ॥ ४ ॥ सैव देवी महाशक्तिः एषा
मातृलिंगकालिका सैव ब्रह्मयते विश्वं विश्वं सैव प्रपाल्य
ते ॥ ५ ॥ सैव संहरते विश्वं जगदेतच्चराचरं आधारः सर्वभूता

नांसैवरोगार्तिहारिणी ६ इच्छाक्रियानयाज्ञानाब्रह्मावि
ष्णुशिवात्मिका त्रिधाशक्तिस्वरूपेणसृष्टिस्थितिविनाशि
नी ७ सृजतिब्रह्मरूपेणविष्णुरूपेणपाल्यते संहरेद्रु
द्ररूपेणजगदेतच्चराचरं ८ यस्यायोनौजगत्सर्वंमध्येप्रव
तेतेऽखिलं यस्यांप्रलीयतेचान्तेयस्यांतज्जायतेपुनः ९ यां
समाराध्यत्रैलोक्यंसंग्रामेष्वटदुत्तमं तस्यनामसहस्रंतत्क

श्या॰ स॰ ३

ययामिष्टाराष्टतत् २ ॐ अस्य श्रीश्यामाभगवतीसहस्र
नामस्तोत्रमंत्रस्य श्रीभगवानदक्षिणामूर्तिर्वामदेवऋषि
जगतीछंदः समस्तप्रगटगुप्तगुप्ततरसंप्रदायकुलकौलो
त्तीर्णनिगर्भरहस्यातिरहस्यापरापररहस्यचिन्मयप्रभावाति
श्रीभगवतिश्यामादेवता क्रींबीजं हूंशक्तिः क्लींकील
कं जीवोबीजं बुद्धिः शक्तिः उदानोबीजं सुषुम्नानाडीस

3

रक्षतीशक्तिः धर्मार्थकाममोक्षार्थेजपेविनियोगः अथ
ध्यानं ॐ सद्याधारेमरुणार्कविंबरुचिरांकोणत्रयेणांकि
तां वर्षामेघनिभांहिमांशुमुकुटांकूर्चेहृद्यांतस्थितां ब्र
ह्मविष्णुमहेशगास्थिरशवानांप्रेतासनेसंस्थितां ह्रींवीजे
नविभूषितांभगवतींश्यामांभजेमानसे २२ ॐ क्रींहूंका
मिनीस्वाहाश्रींह्रींक्लींकमलावने क्रींहूंह्रींदक्षयेकाली

श्या॰स॰
४

करालिगें ह्सौं ह्सैं फट् ३९ ॐ श्रीं ह्रीं श्रीं क्लीं ह्रीं सौः ह्रीं ठठ
थं कामरूपिणी ॐ क्लीं क्लीं क्रः स्व कामाख्या क्लीं श्रीं ह्रीं काम
दा नमः ॐ रां क्लीं श्रीं फट् कामाख्या ॐ स्त्रीं हूं क्लीं त्र कामना ॐ
रां सौः रौं ग्लौं ह्रूं हूं ह्रीं ह्रीं क्लीं क्लीं कामचारिणी ३९ कालरात्रिः
ह्सौः नीरं महारात्रि ॐ म्लौं श्रीं फट् हूं श्रीं ह्रीं कालिकी ह्स
ह्सौं क्लीं हूं वा कामरूपिणी ॐ फें जं क्लीं त्र कौमारी क्लीं श्री

ह्लीं कह्लाननमः ओं ह्सौं: क्लौं पयः कीर्तिचत्वरां वीं कुलदेव
ताः ३१ ओं रीं स्रौं: श्रौं नीरं चकलिकल्मषनाशिनी ओं क्लौं
कात्यायनी स्वाहा हा कलाधारा क्रीं ह्लृं नमः ३२ क्लीं क्रौं क्रैं कौ
मुदी स्वाहा श्रीं क्रीं ह्लीं कमलप्रिया ओं ह्रीं क्रः कीर्तिदा स्वा
हा ओं ज्रं रां त्रु ह्रिदा पयः ३४ ओं श्रीं सौः ह्रां वनमेधा ओं ह्रीं
नीं नीं र्तिदा पयः ओं नीं श्रीं क्रीं तनोति ज्ञा ओं रां सौं: कीर्ति

वत्सला ३५ ॐक्लींमहेश्वरीस्वाहामहामायाक्लींक्लूंनमः ॐवां
क्लींश्रींमहातेजाः ॐश्रींक्लींम्लींमहेश्वरी ३६ ॐश्रींरांसः महा
जिह्वामहालोलाॐम्लूंवने ॐश्रींगंयंमहादंष्ट्राॐक्लींरंलंम
हाभुजा ३७ महामोहांधकारघ्नींह्लींह्रांश्रींह्लूंवंक्रूंवने ॐकं
खंगंह्लौः नीरंमहामोक्षप्रदायिनी ३८ महादारिद्र्यनाशघ्नी
ॐजंसः थंडं·ह्सौंनमः ॐचंछंजंह्सौः नीरंमहाशत्रुविमर्दिनी

३९ ॐरांसौः क्लींमहामंत्रः ॐह्रीक्लीं ह्रुंमहासत्वा ॐक्लीश्रीह्रीं
ॐमंह्सौः श्रीमणिपुरनिवासिनी ४० ॐक्लंक्लींश्रीमहाकाया
महावीर्याह्सौः स्फ्रीपद्यः ॐवांवीं हूंश्रींस्तनीरंमहापानकला
शिनी ४१ ॐश्रींश्रः मानसीस्वाहाॐह्रुंश्रोमानदापद्यः ॐक्लीं
रोमः पद्योमान्याॐश्रींक्लींमंत्रवल्लभा ४२ ॐरांसौः ॐह्रूंस्रे
स्वाहामनश्चलारगोचरा ॐश्रींह्रींक्लंहूंब्लंस्वाहामोदकाहा

भ॰पा॰
स॰
८

रपालिनी ५३ ॐ श्रीं मंदोदरी स्वाहा ॐ ऐं मातंगिनी पयः ॐ ह्रीं
श्रीं म्लें स्त्रीं स्त्रौः स्वाहा मत्तमातंगगामिनी ५४ ॐ ग्लौं गं उत्तमा
नाचगायत्रीयाहरेपयः ॐ श्रीं गं गीं ग्लें स्वाहा गगणगंधर्वसेविता
५५ ॐ श्रीं गं गिरिजा स्वाहा ॐ ग्लौं गः गिरिशाय नमः ॐ श्रीं रं क्लीं प
यः साधी गिरिश्या श्रीं ह्रीं स्त्रौः नमः ५६ ॐ जं जुं गालमालाच ॐ श्रीं
गीं गिरिसंभवा ॐ त्रुं चं वं टिका स्वाहा ॐ क्लीं चर्चसिद्धिसेविता ५७

ॐ श्रीं सिद्धिप्रदा स्वाहा ॥ ॐ टं ठं डं स्वरप्रिया ॐ ढं णं सरसा स्वाहा
ॐ नं यं चं डिकेश्वरी ४८ ॐ क्लीं ग्रं ग्रं विका स्वाहा ॥ ॐ चं चं डेश्वरी
४९ ॐ ङं चं श्रीं चंडरूपा ॥ ॐ श्रीं नीं श्रीं चलाचला ॐ ञं चं ज्वलंनीर
ॐ सौं क्लौं चंडमालिनी ॐ श्रीं क्लीं चर्चिना स्वाहा ॥ ॐ टं थं नं स्वरप्रिया
५० ॐ श्रीं चं चं विनकारा ॥ ॐ श्रीं चं चारुरूपिणी ॐ स्त्रीं चर्मांबरध
रा ॥ ॐ श्रीं चंडनिभानना ५१ ॐ श्रीं क्लीं हूं हूं स्वाहा ॥ चं डं मं डलमध्यगा

यथा॰ स॰ ८

ॐ क्लीं वं चापिनी स्वाहा ॐ चं चामीकरप्रभा ५२ ॐ ह्रूं ह्रां श्रीं त
चां वां गो ॐ श्रीं वं टं नरेपिनी ॐ यं यज्ञक्रिया स्वाहा ॐ रं यज्ञेश्व
रीपयः ५३ ॐ यं यज्ञपरा स्वाहा ॐ रं लं वं यज्ञदक्षिणा ॐ क्ष्रः
यज्ञवल्लिश्रिव ॐ पं फं यज्ञरक्तिका ५४ ॐ बं भं मं तं यज्ञेशीयं
रं लं वं सं सौः पयः ॐ श्रीं शं षं सं सौः लेह्यः यज्ञकेश्वरप्रदा
५५ ॐ यं चं ह्रीं यज्ञभोक्त्री ॐ सौः वां वीं यज्ञप्रदा ॐ ज्रं हूं पठनी।

स्वाहा ॐ रं यवनवल्लभा ५६ ॐ क्लीं यशोवती स्वाहा ॐ यं रां
गीं यमस्वसा ॐ पः लः हसौः स्वाहा यमकिंकरहारिणी
५७ यमस्त्री रों हूं स्वाहा ॐ यमेष्टफलप्रदा ॐ जं श्रीं यतिनी
स्वाहा यज्ञांगी ह्रां ह्रीं स्वां पयः ५८ ॐ श्रीं सः तरंगी स्वाहा जपय
ज्ञपरायणा ॐ क्लीं वीं स्रं यात्री स्वाहा ॐ ह्रीं यज्ञक्रियालया
५९ ॐ श्रीं श्रीं श्रों हसौः स्वाहा यजमानवरप्रदा ॐ जं जाते

शा॰
स॰
८

8

धरीस्वाहा जगन्मस्तात्समापरः ९ जातवेदा ग्लूं ग्लां स्वाहा सें
क्लीं सौः श्रीं जगत्प्रिया ॐ श्रीं ज्रूं जा जितक्रोधा ॐ श्रीं जितेन्द्रिया
वने ६। ॐ सौः क्लीं जननी स्वाहा ॐ श्रीः क्लीं जन्मदा घनी ॐ वं
वीं जयदा स्वाहा ॐ क्लीं श्रीं विजया तथा ६१ ॐ श्रीं जया हरं वी
रं ॐ श्रः ज्योतिष्मती वनं ॐ श्रीं जं भा रि वरदा ॐ श्रीं जलनिवा
सिनी ६२ ॐ जं जलधिकन्यात्त ॐ श्रीं जं जाति वल्लभा ॐ क्लीं

नुवां ह्सौः नमः स्वाहा जंबुद्वीपनिवासिनी ९४ ॐ क्रीं श्रीं क्लीं
श्रीं ह्रीं स्वाहा ॐकारभयदातया ॐ श्रीं क्लीं जानकी स्वाहा
ॐ श्रीं श्रीं जगतीपद्यः ९५ ॐ ज्रं रोजरटनी स्वाहा कपर्दिनफ
लप्रदा ॐ श्रीं जां ह्लूनद्योति ॐ रां रामप्रियापद्यः ९६ ॐ रां
गीं रूं श्रीं ह्सौः स्वाहा रजोगुणसमन्विता ॐ रां रूं राजसी स्वा
हा रं वां रं भाद्रं वलं ९७ ॐ ह्रीं रत्नेश्वरी स्वाहा रां रूं रावण

शा०
स०
९

9

ह्वारिणी रंरंराजेश्वरीस्वाहा ॐरंरमणवल्लभा ६८ ॐक्लीं
राजेंद्रवरदारूंश्रींरंह्रूंरत्निपदः ॐश्रांक्लींरोहिणीस्वाहा ॐ
श्रींक्लींरोहिणीवने ६९ ॐरंरींक्लींरसास्वाहा रंह्रूंरसिकव
ल्लभा रंहूंरूपवतीस्वाहा ॐजंराविचरीवने ७० ॐश्रींरंरा
तसीस्वाहा ॐश्रींरोगापहारिणी ॐक्लींश्रींवांरूंह्रूंचदेव्यदा
नवघातनी ७१ ॐरूंरूंक्लांगरस्वाहा रेभोरुह्रांह्रीं ह्रूंवंते

ॐ रूं ष्रीं क्लीं तरुकल्पाणी ॐ श्रीं रां क्लां रमा स्वाहा हां भोरूं ह्रां ह्रीं ह्रं वंदे ७२ ॐ क्लीं श्रीं पार्वती स्वाहा ॐ श्रीं पर्वतवासि नी ॐ श्रीं जूं वां हसौः श्रीं पं ह्रीं ग्लां श्रीं ॐ पर्वतनंदिनी ७३ ॐ ह्रीं श्रीं श्रीं वंदे प्राची ॐ श्रीं प्रें प्रेमरूपिणी ॐ वां वीं गीं हसौः स्वाहा पातालतलवासिनी ७४ ॐ श्रीं पद्मोदरी स्वाहा ॐ श्रीं श्रीं क्लीं परापरः ॐ जूं रां गीं हरं नीरं पद्मकेसरसन्निभा

शा॰स॰ १०

10

॥७५ ॐ श्रीं ह्रीं श्रीं क्लीं म्लं स्वाहा पद्मपत्रायतेक्षणा ॐ श्रीं रों सौः
हसं स्वाहा पद्मकेसरसन्निभा ॥७६ ॐ जः श्रः सः हंसनीरपद्मो
द्भववरप्रदा ॐ क्लौं क्रीं श्रीं तमो स्वाहा पद्मनाभनिषेविता ॥७७
ॐ रां क्लीं जीं स्वौं ह्रीं स्वाहा पुरारिजयदायिनी ॐ श्रीं श्रीं क्लीं हसौः
पद्मा ॐ क्लीं रैं सौः प्रियापद्मः ॥७८ ॐ क्लीं श्रीं तुं चपोलो मो ॐ पुरं
दरसेविता ॐ श्रीं क्लीं सौः नपाचाचो ॐ क्लीं पारमितापद्मः ॥७९

ॐ श्रीं सौः क्लीं पद्यः प्राज्ञा ॐ सौः श्रीं श्रीं प्रभावती ॐ श्रीं क्लीं रीं
प्रीं स्वाहा ॐ हूं क्रूं पाशिनी पद्यः ८० ॐ श्री ह्रीं ग्लूं ब्लें स्रें स्वाहा श्र
ता सनत निवासिनी ॐ श्रीं ऊं उत्पलिनी स्वाहा श्रीं सौः केशरिणी प
द्यः ८१ ॐ श्रीं कमलपत्राक्षी ॐ श्रीं काशीहृदं पद्यः ॐ क्लीं श्रीं गीं
सौः हस्रौः स्वाहा कोलाहलप्रियंकरी ॐ श्रीं शीतांशुस्तूयपादि न
यना क्लीं पद्यसूत्रया ८२ ॐ श्रीं शार्दूलसंस्थाव ॐ श्रीं रीं सौः त्र.

त्रकाश्मीरी ॐ जं क्लीं ऊं ऊमप्रिया ८२ श्रीं गां गीं सौः

शा.
स.
११

शारदा ऐं रें सौंः क्लीं नशकोणीगें जंशशिकलापद्मः ८४ ऊँ
श्रीं श्रीं सौंः रें क्लीं स्वाहा नरशार्दूलसेविना ऐं श्रीं सुके ष्वरदा
श्रीशारीरिफलप्रदा ८५ श्रीं शौनकाविं नास्वाहा श्रीं ह्रीं सौंः
शर्वरीपद्मः ऐं श्रीं सौंः स्त्रीं हरे नीरे शशांककृतशेखरा ८६
ऐं क्लीं सौंः श्रीं हरे नीरे शेषाहेरूपारिस्थिता ऐं क्लीं सौंः त्रिपुर
स्याचक्रीं श्रीं नयोहरे वने ८७ ऐं क्रें नीनारिणीस्वाहा ऐं जं स्त्री

नेत्रत्रापद्मः ॐ श्रीं ह्रीं उग्रतारा च ॐ श्रीं नीलसरस्वती ८८
ॐ ऐं सौः क्लीं पंकजरा ॐ ऐं सौः नरलेखणा ॐ श्रीं त्रिपुरसुं
री च श्रीं ह्रीं क्लीं ह्रीं त्रिलोचना ८९ ॐ श्रीं त्रिमार्गगा स्वाहा
ॐ श्रीं त्र्यक्षरी ह्रं वं नं ॐ ऐं तं वं रं हस्ला च ॐ श्रीं क्लीं त्रिपुरभव
ने ९० श्रीं ह्रीं क्लीं ऐं हसौः स्वाहा महात्रिपुरसुंदरी ॐ ग्रं श्रीं सौः
वं नं ग्रं वा ॐ श्रीं क्लीं मंत्रवासिता ९१ ग्रं ग्रं नलांशा वा स्वाहा ग्रं

शा॰ म॰
१२
12

आरण्यनिवासिनी ऐं ह्रीं क्लीं श्रीं ग्लं स्वाहा अं वरीषवरप्र
दा ११ ऐं श्रीं ह्रीं अनघा स्वाहा ॐ श्रीं ह्रीं अणिमाघयः अं श्रीं
अभयदा स्वाहा श्रीं श्रीं अं नकरूपिणी १२ ॐ श्रीं ह्रीं ऐं हसां
स्वाहा असुरान्तयघातनी श्रीं अं श्रीं अहिंति स्वाहा श्रीं अं
आदित्यसेविता १४ अं क्लः अः अमिता स्वाहा ॐ अं श्रीं अज
पावनं अं अनंतादरं नीरं अं असमन्तयकारिणी १५ अं क्लीं

क्रूं ह्रूं ह्रं स्वाहा अनादिनिधनायै नं ॐ श्रीं क्लीं स्त्रभुवे स्वा
हा ॐ श्रीं स्त्रीं ऐं क्लीं सदयायै नमः ९६ ह्रीं श्रीं सत्यादरे स्वा
हा ॐ श्रीं स्त्रीं सत्यसंगरा ॐ श्रीं सत्यवती स्वाहा ॐ क्लीं श्रीं
सात्विकी नमः ९७ ॐ श्रीं साडंवरी स्वाहा ॐ रां पीं श्रीं सर
स्वती ॐ श्रीं क्लीं सौः सिता स्वाहा ॐ श्रीं सायरसंभवा
९८ स्त्रीं वां वीं श्रीं स्तनूपाच ॐ श्रीं सदाशिरा नमः ॐ श्रीं स्त्रीं

शा॰ गौं ह्रूं ह्रूं स्वाहा श्रीशालिग्रामशिलानय्या ९९ ॐ श्रीं स्तौ ॐ
स॰ नसानंदा श्रीस्तनंदाहरेंवनं ॐ सेस्वामिरता स्वाहा श्रीस्वा
१३ मिजयदापयः ९॰ ॐ श्रीरहर्षाकिता स्वाहा ॐ श्रीं हाटकरूपि
13 णी ॐ ह्रीं हास्मरता स्वाहा ॐ श्रीं साधीहरेंवनं ॐ श्रीहाराव
लीस्वाहा ह्रीं ह्रूं हालाहरेंवनं ॐ ह्रीं हरिविभ्रस्वाहा ह्रूं हः हल
वरप्रदा २ श्रीं श्रः ह्रः हारिणी स्वाहा श्री ह्रीं ह्रूं हरवल्लभा ॐ

श्रींक्लींह्रंह्रस्रंस्वाहाहानानाहेतिधरासदा ३ नींश्रींनारा
यणीस्वाहाहाऐंनींह्रंनलिनीतत्रणा नीलेनीलांवरपरागेंश्रीं
नाकिवरस्तना ४ ऐंग्रंक्रूंवींसौंः ह्सौंः स्वाहाहानयनानेर
कारिणी ऐंश्रींस्त्रींक्लींह्रींस्वाहाहानादाप्रसिनदिक्नुला ५
ऐंश्रींत्रुंनंतसंतह्वाऐंनूंनागोपरिस्थिता ऐंनूंश्रींक्लींह्रीं
स्सौः स्वाहाहानागाभरणभूषिता ८ ऐंश्रींह्रींशिवनारी

श्या. स. १४

14

चऐंसौः नूतनवल्लभा ॐश्रीं क्लीं सौः तनोरूपा ॐ श्रं लं लयका
रिणी ७ ॐ लां गीं वीं पयोलज्जा ॐ क्लीं श्रीं लक्ष्मीहरंवनं श्रीं
श्रीं क्लीं वीं लनः स्वाहा ॐ श्रीं लंबोदरप्रिया ८ ॐ श्रीं क्लीं ह्रीं दया
स्वाहा ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं दयावनी श्रीं सौः दितिहरंनीरं ॐ श्रीं दामो
दरहृधा ९ ह्रीं वोदर्पवनी स्वाहा ॐ श्रीं दासीजनप्रिया ॐ श्रीं
क्लीं वां वीं ब्लें स्वाहा हानवानां लयंकरी १० ॐ श्रीं क्लीं हारि।

का स्वाहा ॐ श्रीं ह्रुं ह्रुं हूं शूलिभा ॐ हुं श्रीं क्लीं पयोडर्णी ॐ श्रीं
श्रीं डुं डुं रेवतणा ॥ ॐ श्रीं कस्तूरिणी स्वाहा ॐ श्रीं कश्रेरवासि
ना ॐ ऊं ऊं ऊं त्रिका स्वाहा ॐ श्रीं कांतारवासिनी ९२ ॐ श्रीं
पाशाङ्कुशा स्वाहा श्रीं श्रीं ॐ परिखाङ्कुशा ॐ मं ङ्कशलहस्ताच
ॐ भ्रं वीणाधारिणी ९३ क्लूं ह्रीं कपालिनी स्वाहा रं ह्रीं खड्ग
ङ्कुशापियः रं ह्रीं गीं खड्गाङ्कुशानी रं ॐ चं चर्माङ्कुशापयः ९४

शा॰ स॰ १५

15

अंक्रूं अंकुशहस्ता च ॐ उं उग्ररूपधारिणी १५ ॐ गीं शं श्रीं गदाहस्ता
ॐ श्रीं गरुडवाहिनी रं श्रीं शतघ्नीहस्ता च ॐ चं चक्रायुधा तथा
१६ ॐ भीं भीषणरूपा च ॐ भीं भगांगवासिनी भ्रैः वां श्रीभा
गपदा स्वाहा ॐ वां वाणामरेश्वदा १७ ॐ भीं मूं वां पयोभीमा ॐ
भैं भगशिवापयः ॐ श्रीं क्लीं भास्वती स्वाहा ॐ भैं भीं भद्रका
लिनी १८ ॐ भां वां भद्रदा स्वाहा ॐ वैं भैं भद्रकालिनी वं भूः

जनेष्टदा ॐ क्लीं भैं वेदशायनी ॐ वां रें वलिधारिणी १९ ॐ रें
क्लीं सौं: पयोवाक्ला श्रीं षां षोडशवार्षिकां ॐ श्रीं क्लीं क्लीं ह्रा
सौं: वां गीं श्रों स्वाहा वंधमोक्षदा २० ॐ श्रीं क्लं हूं क्षमो स्वाहा का
रावंधनमोचिनी ॐ श्रीं सौं: वारुणी स्वाहा वां क्लीं वाम्ताकिभू
षिता २१ ॐ श्रीं सौं: वींत्रवाजोल्ली ॐ वां वागीश्वरी पद्य:
२२ वां क्लीं श्रीं गीं क्षमां स्वाहा वाराविधिनिषेविता ॐ वां वैचे

शा०
स०
१६

ष्यरीस्वाहाॐचंहंगीचिकिध्मगा २३ ॐश्रींचंडालिनीस्वाहा
ॐश्रींमहापिशाचिनी वांवींश्रीपारहंनीरेवांश्रींवींवातटापयः
२४ ॐवींश्रींत्रंवधरूपाचवांवींवंटिस्तनापयः २५ ॐवींश्रींवाउ
गस्वाहाश्रींवींश्रींगंवधोरदना श्रींवांहूंक्ष्रींहूंसौंः स्वाहावानान्म
जनिषेविता वांवांश्रींवानरीस्वाहावींश्रींवांनीरवासिनी २६
ॐश्रींह्रींश्रींस्वरूपाचश्रींक्रींविष्णुनिषेविता वैंवेऊंटनिषि

न्माचवांवीं विम्बेश्वरीपयः २७ रें श्रीं क्लीं सौः नरेंद्राणीं इंद्री

इन्द्रवल्लभा ॐ ऐं वीं श्रीं क्लीं ह्रीं स्वाहा ह्रां ऋषिकासनसंस्थिता २८

वां त्रुं सौः क्लीं विमलाचवीं रें वेत्रवतीपयः वां वीं श्रीं वरदाम्ला

ह्रा वां विपंचीहुंरें वने २९ ईं वां श्रीं चीं इलां स्वाहा ह्रां ऐं वीं श्रीं क्लीं र

त्रवने ॐ ऐं हूं इसमानाभा ऐं हूं ह्युनरूपिणी ३० क्लीं ह्रीं श्रीं वीं

स्त्रीं स्वं स्वाहा ह्रां रनकोटिसमप्रभा पं वीं श्रीं क्लं कामधेनुः क्लीं का

श्मा
म॰
१२

मवरदायच: ३१ क्रींपुंधावस्त्वना स्वाहा ह्रं श्रीं पातालसेविना
ॐ वीं श्रीं ईश्वरी स्वाहा ॐ पें पणां कलाधरी ३२ वांवीवस्त्रमति
स्वाहा वांवीवामवर्वीनहा वीं वैश्रवणसेव्याच वींसेव्याफ
लदायनी ३३ क्रौं श्रीं कमलिनी स्वाहा क्रौं क्रौं क्रौं कौमोदिनी
यच: क्रीं क्रीं काली हूं स्वाहा क्रीं हूं कपालिधारिणी ३४
श्रीं श्मशानाश्रिता स्वाहा श्रीं श्रीं श्मशानकालिका ॐ भैर

वभैरवीस्वाहा ह्रूं ह्रौं त्रिपुरभैरवी २५ ल्वं ह्रुं उत्तरकालीच ॐ
स्रौः पश्चिमकालिका ॐ श्रीं स्रौः क्रौं ह्रीं गं क्रौं स्रौः भैरवी
स्वरस्वजिता २६ ॐ क्लीं क्रीं करालीच क्रीं क्रीं कनकरूपिणी
ह्रीं ह्रीं क्रौं श्रीं नकामाख्या ॐ श्रीं कारुण्यरूपिणी २७ वीं श्रीं
गीं शारिकास्वाहा यं शं शारी हूं रं वनं ॐ श्रीं श्रीं जं हूं स्रौः स्वा
हा शिवनामा गंगावासिनी २८ ॐ क्लीं यं शं शंकरी स्वाहा क्लीं हूं

श्या० स० १८

18

क्लीं दक्षिणे तथा क्लीं क्लीं क्लीं हूं हूं ह्रीं ह्रीं स्वाहा दक्षिणकालिका
३९ क्लीं क्लीं क्लीं हूं हूं ह्रीं ह्रीं श्यामा दक्षिणकालिका एवं सहस्र
नामेदं श्यामाया भुक्तिमुक्तिदं ५। मंत्रगर्भं महात्म्यं हि वक्तुं शक्यो
न कश्चन श्यामासहस्रनामेदं त्रैलोक्यविजयाभिदं ५। रुद्र
यामलतंत्रोक्तं कुमारेण प्रकाशितं गुप्तं प्रगुप्तारिवरदं गुप्तातिगु
प्तं निरंतरं ५। यः त्रिकालं पठेन्मन्त्रश्रद्धया सहितो नरः स एव

त्सफलं तस्य साधकस्य महोदयं ४३ ग्राहैर्यथा स्वयं श्रणामा
तथा सोऽपि भविष्यति तस्यापरोऽपिकः श्रेष्ठोऽस्माकं तत
यैवकः ४४ ब्रह्माद्या ब्राह्मणाः सर्वे कूष्माण्डाद्या वैष्णवास्तथा
महाद्याः भैरवाः सर्वे शिवाप्रभृतयस्तथा ४५ इंद्रप्रभृतयो दे
वाः रामाद्याः क्षत्रियास्तथा नंदाद्यप्रमथागणेशाद्याग
णास्तथा ४६ रावणाद्यायातुधानाः पौलस्त्याद्याः यदेष

श्रा॰
स॰
१९
19

गाः यमादयो मम मह्नाचित्रगुप्तादिलेखकाः ४६ तेजस्विन
श्च सूर्याद्याः चंद्राद्यास्तारकास्तथा वाय्वाद्यावानराः सर्वे
आदित्याद्यानवग्रहाः ४८ उपग्रहामहासेनस्वभौमस्तथग्न
तयस्तथा अश्विन्यादीनि चोडूनि मेषाद्याः राशयस्तथा
४९ गंगाद्याश्चैवनद्यश्च मानसाद्याः सरोवराः शेषाद्याश्च
जगाः सर्वे गरुडाद्याश्च पक्षिणः ५० ऐरावतादयो नागा

न्यैश्च वादयोह्यया: सम्पूर्भूतयपुत्रचतरश्वस्तु गास्तथा

५१ विदेवा स्सप्तर्षयश्चैव वसिष्ठाद्याश्च नोश्वरा: चतुर्वेदास्त

थापूर्वसर्वं विश्वभुवनं तथा ५२ स्मरणाज्जाप्यपठनामाया: स

हस्रावृत्तिपाठत: श्रवणाद्दानपाद्यायाति वशमेते सिलि

षज: ५३ रोगिनोमुच्यते रोगाद्बद्धोमुच्येत बंधनात् भी

तोभयात्प्रमुच्येत पूर्वमत्यं नसंशय: ५४ गोकोटिदान

शा
स·
२·
20

महशंकरस्य ह्लाद्युतग्रमां मेरुद्दारामुत्तनिमंपठनं चास्यैवस
हृतं ५५ कृष्टिनोमुच्यते कुष्ठाद्वैवरोगीन्न चैवतः भगंदहृज्ञा
मुक्तोत्यलनवारंपठेन्नरः भगंदराम्मुच्येतपुत्रसम्यंनसंश
यः राजावासविवोवापियस्यशत्रुर्भवेन्नतता ५७ शतावर्
तेंपठेन्मर्त्यः सहस्रावशमानयेत् पुत्रशक्रसमो राजा ममम
क्तिपरायणाः ५८ पठनाच्छ्रवणाद्वापिशत्रुसंस्मन्नजीव

त्रि तस्मै पार्वतीपुत्र संपूर्णा संभवेहरा ७९ तद्देहेष्य चलातस्मी
न्नैश्वस्त्रीचपिशाचिभज नशस्यानततो यो ह्याद्वयं तस्योपजायते
रात्तसीयक्षिणीघोरापिशाचीविपरीतया स्मरणाच्चास्यवै
नाश्यमोहृद्येष्यान्तितत्क्षणात ८० इतीदंसहस्रान्तंतपरमंव्या॰
हृतं मया सर्ववाधाप्रशमनं रतस्यं सर्वदेहिनां ८१ यः स
दाधारयेन्मर्त्यः सहस्राख्यं स्तवोत्तमं न तस्य जायते क्वापि

शा॰
स॰
२१

भयंदैवात्तदुग्रहात् ९३ लीलाद्युःश्रामसंत्रयंःसर्वरोगहृत्
नोपिवा सद्यःसत्वमवाप्नोति श्यामावरप्रदानतः ९४ सर्व
दारिद्र्यशमनंसर्वमांगल्यवर्द्धनं यःपठेत्त्रिशिवाप्यादिसयो
गीश्रिदिवंव्रजेत् ९५ पुत्रार्थीचधनार्थीचदारार्थीयस्तुमान
वा मासमेकंदिवारात्रौपठित्वाश्रमुयात्तरः ९६ बहुनात्रकि
मुक्तेनमहिम्नःशोतिताहृतः इहलोकेसत्वोन्नुकाम्नतो

मोत्तमवाप्नुयात् ९७ अस्मत्स्वगुरुवक्त्राभिविशेषं संसिद्धिदं क
लौ मृगचर्मासने मर्त्यः साधकश्चोपविश्य ह ९८ इमं मं
त्रमयं देव्यास्तु हस्ताब्जेस्तवोत्तमं साक्षाद्भगवती प्रणामात्
फलं प्रयच्छति सदा ९९ देयं गुरुशिष्याय गुरुभक्तिरता
य च साधकाय च दातव्यं न देयं यस्य कस्यचित् १०० अभ
क्तेभ्योपि पुत्रेभ्यो दत्वा नरकमाप्नुयात् स्तवस्य फलं ना

श्या स० २२ 22

स्तिडत्तेभस्यफलंभवेत् ७१ सत्यंसत्यंमहासेनकर्मणामं नमागिरा श्रमक्तायकुलीनायदत्वाऊ र्ध्वीभवेन्नरः ७२ ॥ तिश्रीरुद्रयामलेतंत्रेकार्तिकेयमहादेवसंवादेत्रैलोक्यविजयाभिधंमंत्रगर्भश्यामासहस्रनामाख्यस्तवसंपूर्णम् ॥

भैरवउवाच ॐअथवक्ष्यामिदेवेशिकवचंमंत्रगर्भकं मूल
मंत्रस्वरूपंचविख्यंमंगलकाभिधं सर्वसंपत्प्रदंचैवमहा
कालस्यपार्वति गुह्यातिगुह्यपरमंमूलविद्यामयंध्रुवं पर
मार्थप्रदंनित्यंभोगमोक्षैककारणं महाभयहरंदेविमहैश्व
र्यप्रदंशिवे कवचस्यास्यदेवेशिऋषिर्भैरवईरितः अनुष्टु
प्छंदश्चाख्यंमहाकालश्चदेवता ह्रूंबीजंपराशक्तिस्तारं

भै॰ कु॰ १

कीलकमीरितं धर्मार्थकाममोक्षार्थे विनियोगः प्रकीर्ति
तः अथ ध्यानं श्यामवर्णं महाकायं महाकालं त्रिलोचनं
नीलकंठं स्वतेजस्कं नेत्रत्रयविभूषितं व्याघ्रचर्मधरं देवं वारा
भयपाणिकं शूलहस्तं च खट्वांगधारिणं मंत्रनायकं पिना
कहस्तं देवेशं सोमं विभूतं विभुं श्मशानपदिमहस्तं वै भैरवं त
महास्मरेत् एवंविधेन ध्यानेन मनसा चिंतयेद्विभुं इति ध्या

नं ॐ ह्रूं शिरः पातु मे कालं ललाटे ह्रीं सदा मम ह्रूंकार कंष
दीशं मे वीज ह्रदयस्वरूपिणी ह्रीं पातु लोचन द्वंद्वं श्रवें ह्रीं
वीजरूपिणी ह्रींकार कं कंठदेशे ह्रीं पातु स्कंधयो मम मह
कालः सदा पातु भुजौ सव्येतरौ मम ह्रींकारं हृदयं पातु ह्रूं मे व्या
उदरं मम ह्रीं नाभौ पातु सततं देवी ह्रींकाररूपिणी श्रव्या
न्मौ लिंगदेशं च ह्रीं रत्ने गुल्फदेशा के ह्रूं चं गुगंग पातु पादौ सदा

म॰ कं॰ २

ह्यपादतलंमम श्रीषोडशान्तः पातुसर्वांगेममसर्वदा श्रं
तर्बहिश्चमांपातुदेवदत्तश्चभैरवः भगलिंगामृतश्रीनासर्व
संधिषुरक्षतु महोग्रोमांसदापातुममेंद्रियसमूहकं शिवोम
मेंद्रियार्थेषुरक्षयेदाविलेक्षपि महाकालः पाश्चिमेव्याहृति
णोदेवदत्तकः भगलिंगामृतंश्रीतोभगलिंगस्वरूपकः ३
दीच्यामूर्ध्वभगपातुएवंसंहारभैरवः दिगंबरःश्मशानस्थः

पातुदिक्षुविदिक्षुच घोररावाटह्रासोमेशिवोमेसर्वदाव

तु पातुविघ्नेभ्योघोरेभ्यजगद्धपिरभक्तकः करालवदनोवो

रः श्वेतकोलाहलप्रियः शुभ्रकेशः स्वकेशाश्चमदरोन्मत्तभैर

वः देवदत्तोमहोग्रश्चसदाश्मशानगाः प्रः शिरसःपादप

र्यंतंमहाकालोवतात्सदा श्रीभैरवउवाच इतीदंकवचंदि

व्यंसाधकानांमडलेभं मंत्रसिद्धिकरंसाक्षान्महाकालस्यभा

म॰ कृ॰ रु

3

षितं इदंकवचमज्ञात्वायोजपेत्कालभैरवं शतलक्षंप्रजप्तो
ऽपितस्यमंत्रोनसिध्यति सशस्त्रघातमाप्नोतिसोऽचिरान्मृत्यु
माप्नुयात् मंत्रेणम्रियतेयोगीरक्षयेत्कवचंततः त्रिसंध्यंप
ठनादस्यकवचस्यतुपार्वती सिद्धयोष्टौकरेतस्यमहेश इव
चापरः रूपेणस्मरतुल्योसौकामिनीनांप्रियोभवेत् तस्मा
देतत्कवचंनदेयंयस्यकस्यचित् भक्तियुक्तायशांतायद

नशीलायधीमते योऽद्यानिस्सशिष्येभ्योवश्येनस्पजगद्वे
न उल्लानुल्लानरंगलंमहामूद्रेणभाषितं रवौभूर्जेलिखितंम्ये
स्वयंभूः ऊस्समप्रजा ॐॐमेनाष्टगंधेनस्तत्वेननिजरेतसा
धारयेन्मूर्ध्निकावाहोप्राप्नुयात्परमांगतिं धनकामोलभेद्वित्तं
पुत्रकामोलभेत्प्रजा रोगोरिष्टन्वरोऽष्टत्वाकल्याणीशुद्धमा
विशेत् यस्यकंठगतंनस्यकरस्थाः सर्वसिद्धयः श्रीवि

म० क० ५

ख्यं मंगलं नामकवचं न प्रकाशयेत् रहस्यातिरहस्यं च गोपनीयं स्वयोनिवत् इति श्रीरुद्रयामले तंत्रे विघ्नमंगलनाम महाकालकवचं समाप्तम् ॥

॥श्रीगणेशाय नमः ॐ अधुना देवि वक्ष्यामि स्तोत्रं परमपाव
नं रहस्यातिरहस्यं च भोगमोक्षैककारणं १ सर्वसिद्धिप्रदं चै
व बलपुष्टिविवर्द्धनं सर्वकामार्थदं चैव भुक्तिमुक्तिफलप्रदं
२ रहस्यातिरहस्यं च स्तोत्रं भावप्रदं शिवे महाकालस्य स्तोत्र
स्य ऋषिर्भैरव ईरितः ३ गायत्रं छंद इत्युक्तं महाकालश्च देव
ता हं बीजं ह्रीं तथा शक्तिः स्वाहा कीलकमुच्यते ४ धर्मार्थ

म॰ स्तो॰ १

काममोक्षार्थे विनियोगः इति स्मृतः ॐ अस्य श्रीमहाकालस्तो
त्रमंत्रस्य भैरवऋषिः गायत्रं छंदः श्रीमहाकालो देवता मम
श्रीधर्मार्थकाममोक्षार्थे श्रीकालिकीश्वरप्रीत्यर्थं स्तोत्रपाठे वि
नियोगः अथ ध्यानं ॐ कल्पांतकालाग्निसमानभासं त्रिलोचनं
कालिकयोपविष्टं त्रिशूलखट्वांगकपालखड्गाकरं महाकाल
मनंतमीशे इति ध्यानं ऋचं चमत्कारतमत्वसादं जपेद्ध्यंयः

स्मरकेलिलोलः हुंकारमार्गेणसवैरिवर्गंहत्वाभवेद्भूपतिसा
र्वभौमः येनाममंत्रंजपतेमहेशानिशीथकालेस्मरापानसक्तः
तस्यारिभूमौरिपुवर्गलक्ष्मीः वशीभवेत्साधकलोकमौले: २
प्रसीदहृद्यमेवास्यघोजपेदर्धरात्रिके श्मशानेविपनेवापि
वरदोदर्शनप्रदः पराहृद्यंबीजमनीवरूपंजपेन्निशीथेविपि
नेजलेपः रिपुंविनिर्जित्यसदैवरूपंविद्यान्वितोभक्तुविलो

कपालः ४ स्वाहाबीजं योजपेदेव प्रज्ञाकाले कालीपाद
पद्मार्पितांतः नैकेन तस्य सैरवक्राचूमाचीवेशपावशपास्वरी।
नावाशचीच ५ एवं त्रिकोणमध्ये हि तं स्ववर्त्तले ग्रपूनागदलमं
डितरूपं भ्रमिमंदिरगुतं स्वविहृतं यस्य सद्यनिवसे कुंभदंय
त ६ ॐॐॐ इतीदं देवि पंचांगं महाकालस्य भाषितं सर्व
रोगहरं चैव भूतलउद्धि विवर्धिर्में वापद्धिनिवारणं ७ महाभ

यद्रहंदेविलक्ष्मीमुक्तिफलप्रदं सर्वसंपत्प्रदंचैवबलबुद्धि
विवर्द्धनं ९ परमानंदद्दंलोकेसर्वश्रेयस्करंतथा भूतप्रेत
पिशाचानांभयंक्कापिनजायते ९ इदंस्तोत्रंमहेशानिदेवा
नामपिदुर्लभं यः प्रभातेपठेन्नित्यंश्रीचक्राग्रेतुसाधकः
॥ साध्यास्तस्यधणोदेविकालरूपोभवेन्नरः त्रिसंध्यंस्तोति
यस्तस्यकरस्थाः सर्वसिद्धयः ९ इदंपंचांगमीशानिसदा

म॰
स्तो॰
३

3

सुरासुरदुर्लभं कालरहस्यकथितं गोप्यं गोपनं मम हृत् ॥ १३ ॥ ख्याति गोप्तव्यं त्वया यत्नेन देवेशि यस्य कस्यापि वा न । ब्रह्महत्या गुरोः हत्या सुरापानकजं महत् ॥ १४ ॥ नश्यन्त्याशु स्तोत्रपाठेन तमः सूर्योदये यथा महाकालस्य पञ्चाङ्गं कथितं तव प्रेमतः । रहस्यानां रहस्यं च परित्राणं पवित्रकं । गोप्यं गोपनं मम गोप्यं गोपनीयं स्वयोनिवत् ॥ १५ ॥ इति श्रीविष्णुयामले तन्त्रे देवीपरमेश्वरसंवादे श्रीमहाकालस्तोत्रं नाम समाप्तम् ॥

॥श्रीगणेशायनमः श्रीभैरवउवाच ॐअधुनादेविवक्ष्या
मिसहस्रंनामचोत्तमं महाकालस्यदेवेशिस्तोत्रंपरमदुर्लभं
सारात्सारतरंपुण्यंपवित्राणांचपावनं गुह्यंनामविशमंच।
सर्वश्रेयस्करंतथा सर्वसंपत्प्रदंचैवमहारोगनिवर्हणं म
होत्पातप्रशमनंमूलविद्यामनोहरं ॥ ॐअस्यश्रीमहाका
लसहस्रनामस्तवमंत्रस्य दक्षिणामूर्तिऋषिः विराट्छं

का॰
स॰
१

टः श्रीकालीसहितोमहाकालोदेवता हूंबीजं ह्रींशक्तिः
स्वाहाकीलकं धर्मार्थकाममोक्षार्थेपाठेविनियोगः अथ
ध्यानं ॐश्मशानस्थोमहारुद्रोमहाकालोदिगंवरः कपा
लकर्त्रिकोवामेशूलंखट्वांगधारिणे भुजंगभूषितांगोपिभ
स्माश्यिमणिमंडितः ज्वलत्पावकमध्यस्थोमस्मशायाव्य
वस्थितः विपरीतरतानत्रकालिकांहृदयोपरि येपंचवक्त्रा

यंवेश्यंचततोहृत्वानपरस्परं एवंभक्त्यायजेद्देवि सर्वा।
सिद्धिः प्रजायते इतिध्याने महाकालोभैरवेशोभैरवो
भीमविक्रमः श्मशानवासीमांसाशीशूलधारीत्रिलोच
नः एकनेत्रोविरूपाक्षः स्वरूपावेद्वितेंद्रियः विकराल
करालरूपोनागरूपधरःशिवः कांतीप्रियः करालान्तो
विश्वरूपश्चशास्त्रवित रुद्रेश्वरोविघ्ननाशोभयनाशश्च

का. स. २

2

भाकरः त्रिलोकेशोदत्तरूपः शांतः शांतः जनप्रियः उ
ग्रः कपालीकौमारीशत्रुनाशकरोमृड शिपिविष्टेविका
नाथोश्पामेशोनीललोहितः गंगाधरोललाटाक्षः कालः
कालकृपानिधिः भीमः परशुहस्तश्च मृगपाणिर्जटाध
रः मृडः पशुपतिर्देवोमहादेवोव्ययोहरिः पूषदंताभि
दक्षगोदक्षाध्वरहरोहरः भगनेत्रभिदव्यक्तः सहस्राक्षः

सहस्रपात् अपवर्गप्रदोऽनंतस्तारकः परमेश्वरः वि
श्वरूपो विरूपाक्षो वागीशश्शुचिरंतरः दर्शः पिनाकी खट्वां
गी चित्रवेशश्चिरंतनः मनोहरो महात्मागीशिरो ब्रह्मांडभृ
ज्जटिः कालकालः कृत्तिवासः सुभगः प्रणवात्मकः ना
गहृढः सुवत्त्रषोडवांसः स्मरशासनः दृढायुधः स्कंद
गुरुः परमेष्ठी परायणः त्रिलोचनोज्वलन्नेत्रः त्रिशिखीच

का॰ सं॰ ३

3

त्रिलोकक: विषाणान्तौमृगेंद्रास्य: स्वरक्ष्य: सूर्यतापन: धर्म
धामात्तमात्तेजोभगवान्भगहृन्नघा उग्र: पशुपतिस्तार्क्ष्य:क
पर्दि:काममर्दन: लोककर्ताभूतपतिर्महाकर्ममहौषधि:
उत्तरोगोपतिर्गोमार्ज्ञानगम्य: पुरातन: नीति: सुनीति:शु
द्धात्मासोम:सोमरत:सुखी सोमपोमृतप:सौम्योमहारी
निर्महाद्युति: लोककारोवेदकार:सूत्रकारस्सनातन: म

दृष्टिः कपिलाकार्यो विश्वदीप्तिर्विलोचनः पिनाकपा
णिर्भूदेवः स्वस्तिकृत्स्वस्तिदायकः धात्रीधामकरः स
र्वः सर्वज्ञः सर्वगोचरः ब्रह्मसृग्विश्वसृक्सर्गः कर्णिका
रप्रियः कविः शाखो विशाखो गोशाखः शिवानेकक्रतुः
समः गंगाप्लवोदको भवः पुष्कलः स्थपतिः स्थिरः वि
जितात्मा विधेयात्मा भूतभावनसारथिः भस्मप्रियो भस्म

का
सं
४

५

शायीकामी कांतकृतागमः समायुक्तो निवृत्तात्माधर्मयु
क्तसदाशिवः चतुर्मूर्तिश्चतुर्बाहुः सर्वोपायविशारदः
सुभोगी योगसारंगो जगदीशो जनार्दनः भस्मशुद्धिकरो
मेरुः नीलग्रीवः शुद्धविग्रहः हिरण्यरेतस्तरणिः भस्मांगी भस्म
रूपधृत् महारूपो महागर्भः सिद्धवृंदारवर्जितः अमृतांशो
मृतवपुः दंडेदमथितारमः तपस्वी तारको धीमान्प्रधान

प्रभवोव्ययः शङ्कः सूर्यः शनिकेतुर्विरामोविद्रुमच्छविः
भक्तिगम्यः परंब्रह्मपरमात्माजगत्प्रभुः सर्वकर्मवलंष्ट
मंगल्यः मंगलावृतः महातपोदीर्घतपाःस्थविष्ठःस्थवि
रोध्रुवः अहःसंवत्सरोव्याप्तिः प्रमाणापरमस्तपः संव
त्सरकरोमंत्रः प्रत्ययः सर्वदर्शनः अजः सर्वेश्वरःसिद्धो
महारेतोमहाबलः योगयोग्योमहादेवःसिद्धःसर्वादिर

का
म०
५

अजः वसुर्वसुमनाः सत्यः सर्वपापहरो हरः अमृतः शाश्वतः
शांतो वैश्पाट्स्तश्चनापवान् कमंडलुधरो देवो वेदांगो वेद
विन्मुनिः भ्राजिष्णुर्भोजनं भोक्ता लोकनेत्रः पुरंदरः अती
न्द्रियो महामायो सर्वावस्यश्चतुष्पथः कालयोगी महाना
दो महोत्साहो महाबलः महाबुद्धिर्महावीर्यो भूतचारी पु
रंदरः निशाचरः प्रेतचारी भूतपः योगिनीपतिः दैत्यप्रियो

नमविनः दैत्यनाशकरः शूरः दुर्वलः दुर्जयः शत्रुवेलजि
द्वलभिः सलवेः श्वेश्वरः कालनाथः शेषशायी विलोच
नः उन्मत्तनेत्रः कपिलो धूम्रो धूम्रलोचनः रक्तप्रियो
रक्तनेत्रः कृष्णतंडसखो वशी भूतेशो भूतनाथश्च भूत
भैरवपालकः प्रेतालयः प्रेतभूमिः पालकः रक्तकप्रियः
शवस्थो वावनस्थो वाचितो धूम्रश्याणकः यतेशोयद

का॰
स॰
८
6

गाढ्यशो यत्नभैरवसेवितः यत्नाथ्यस्थपत्नेशो यत्नसंदर
पालकः देवदत्तस्वरूपात्मा देवानांप्रियकारकः भूतेश्वरो
भूतदेवो भूतनाथः सुखाश्रयः आकाशगामी भ्राजेशो देवो
मातृष्वभक्तकः ईशो विशिष्टः शिष्टेष्टः शरभः शालभो धवं
अपांनिधिरधिष्ठानो जयदो जयकालवित् प्रतिष्ठितः प्रमा
णज्ञो हिरण्यकवचो हरिः विमोचितः सुरगणैः विधेयेशो वि।

गुहाश्रयः बलिरूपोबलोन्माथीविवर्तगह्वरोगुरुः कर

णः कारणः कर्त्तासर्वबंधविमोचकः व्यवसायोव्यवस्था

नः स्थानंदोजयदःजयः उत्तमोबलिनोविष्णोभावात्मात्म

निसंस्थितः वीरेश्वरोवीरभद्रवीरासनविधिर्विराट् वीरचू

डामणिर्वेत्तातीव्रानंदोनदीधरः आज्ञाधरस्त्रिशूलांकः शि

पिविष्टः शिवाश्रयः वालखिल्योमहाश्चर्यास्तिग्मांशुर्वल

का॰
सु॰
८

भिद्दगः अभिरामः शरन्नायाम्रब्राह्मणपाद्यस्वधामराट्
मघवान्कौशिकोघोमान्विरामः सर्वशासनः ललाटाक्षः
पिंगदेहः सर्वसंसारचक्रभृत् अमोघदंडमध्यस्थो हिरण्यब्र
ह्मवर्चसो परमार्थः परपदः शंभोरव्याकृतोपरः रविर्विरो
चनः स्कंदः शास्तावैवश्चुतोपमः भक्तिरुन्नतकीर्तिश्च शां
तरागः पुरंजयः कैलासपतिः कामारिसवितारविलोच

नः सूर्यतपः शशिनाथः दिननाथः प्रतापवान् भीषा
णोभारक्रांतश्रमहोग्रविघ्नरूपष्टत् अक्रूरः क्रूररूपश्च
कमनीयाकलानिधिः नित्यंनियतकल्याणः पुण्यश्रव
णाकीर्तनः डुयामेदोविघ्नमहोध्यायेडुः स्वप्ननाशनः उ
मारणोदुष्कृतिहादुर्दिशोविदूरोदयः अनादिर्भूर्भुवोलक्ष्मी
किरीटीत्रिदशाधिपः विघ्नगोशाविघ्नकर्त्ताह्नवीरोहवि

का
म॰
ए
8

गंगटी पद्मसेतुः पद्मगर्भः विश्वगर्भो विचक्षणः ज्ञाव
रक्तो वीरेशः सम्भवः समहास्वनः देवासुरगुरुर्देवो देवा
सुरनमस्कृतः देवादिदेवो देवर्णो देवासुरमहेश्वरः सर्व
देवमयोचिंत्यो देवतात्मात्मसम्भवः उद्भिन्नीशासुरव्याघ्रो
देवसिंहो दिवाकरः नेटनेदीघ्रगोनग्रीयुगरूपो युगावहः
वणगः स्वगतः स्वर्गः सारस्वतीमयः स्वनः सर्वभूतो महो भे

दः सर्वभूतोमहेश्वरः श्मशाननिलयस्त्रिदृ: केतुरश्चित
माकृतिः लोकोत्तरः स्फुरालोकस्त्र्यंबकोनागभूषणः
अंधकारगुहद्वेषिविष्णुः कंदर्पान्तनः वीजदोषः क्रिय
गुणोदत्तोरिपुष्यदंतभत धूर्जटिः खंडपरशुरागंगोवि
मलोनरः सर्गाः सुराधितः पुराणः सकुमारः सलोचनः
उग्रवंशाहरोवंशोवंशोवास्तोस्तिनंदितः सर्वागरूपोमा

का॰
स॰
९
9

गावीमहद्दोमानिलोचनः बंधकोबंधकर्माचसवंधन
विमोचनः समज्ञारिः सकामारिः महादंष्ट्रासमोयुधि
बाहोस्त्ववंदिनः शर्वः शंकरशार्वशोधरः अमरेशोमहा
देवोविश्वरूपः स्मरारिहा निरतिश्चादिर्बुध्यश्चेकि
तानोहरिस्तथा अजैकपाच्चकापालीत्रिरंकुरजितः
शिवः धान्वंतरिर्धुमकेतुस्कंधोवश्रवणस्तथा याता

शुक्रश्च विकलश्च मित्रल्ललाक्षो वसुः प्रभाग्रः सर्वगो वा
गुरुनामसहिताग्रविः उदग्रश्च विधाता च मांधाता भूतभा
वनः प्रतिलोमश्च वागीशः सर्वकामगुणावहः पद्मवक्त्रो
महावक्त्रश्चंद्रवक्त्रो मनोरमः बलवांश्चैव शांतश्च पुराणः
पुण्यचंचुरी कुरुकर्ता कालरूपी कुरुभूतो महेश्वरः सर्वा
शयो दर्भशायी सर्वेषां प्राणिनां पतिः देवदेवः सुखः सक्तः

का॰ स॰ १ 10

सदमत्सर्वरत्नजित् कैलासशिखरावासी हिमवद्गिरिसंश्रयः कू
लहारीकूलकर्ता वहुवीजो वहुप्रदः वणिगो वर्धगो वृक्षो नकुल
श्चन्दनश्छदः सावग्रीवो महाजातिरलोलश्च महौषधिः सिद्धार्थ
कारी सिद्धार्थश्छन्दो व्याकरणोत्तरः सिंहनादः सिंहदंष्ट्रः सिंह
गः सिंहवाहनः प्रभवात्मा जगत्कालस्थालो लोकहितस्तरुः
सारंगो नववक्रांगः केतुमाली स्वभावनः भूतालयो भूतप।

निराहाराविमर्दनः वासवः सर्वभूतानांविलयश्चविभु
र्ध्रुवः श्रमोद्यासगुणोप्याययोजनः श्राणपारणः धृतिमा
न्मतिमान्दक्षः सत्कृतश्चगुणाधिपः गोपालोगोपुराधिग्रा
ह्योगोचर्मेरसनोहरः हिरण्यबाहुश्चतथागुहापालः प्रवे
शितः प्रतिष्टयोमहाहर्षोजितकामोजितेंद्रियः गंधा
रश्चसुवासश्चतपः कर्मरतिर्वरः महागीतोमहानृत्तो

का॰ लप्कारः गणसेवितः महाकेतुर्धातुर्धैनैकपात्तश्चराचरः आ
स वेदनीय आवेशः सर्वगंधसुखावहः तोरणस्तारणो वायुः परि
११ ५ धावति चैकतः संयोगो वर्धनो वृद्धो महावृद्धो गणाधिपः नि
॥ त्यो हारी विमर्शी च सर्वलक्षणलक्षणः अतरश्चात्तयो योगी स
र्वयोगी महाबलः समाम्नायः समाम्नायस्तीर्थदेवो महाद्युतिः
निर्जीवो जीवनो मंत्रो शुभनिर्मो बहुकर्कशः रत्नप्रभूतो रत्नांगो

महार्णवनिनादश्च मूलो विशालो ह्यमृतो व्यक्ताव्यक्तस्त
पोनिधिः आरोहणो निरोहश्च शैलहारी महातपः सेनाकल्पो
महाकल्पो युगायुगकरो हरिः युगरूपो महारूपः पवनो गह
नो नगः न्यायो निर्वापणः पदः पंडितो ह्यचलोपमः बहुमालो
महामालः सुमालो बहुलोचनः विस्तारो लवणः कूरः कुसुमो
सफलोदयः वृषभो वृषभाकारो मणिबिल्वो जटाधरः इंदो

का॰ स॰ १२

12

विसर्गः सर्वभावः सरः सर्वात्मधाः सरः निवेशनः सयन्ताचञ्च
गंधारो महाघोषः गंगांमालीचभगवाञ्चस्थानः सर्वकारणं
मंथानो बहुलो वायुः सकालः सर्वलोचनः नरस्तालीकरस्ता
लीऊर्ध्वसंहननो बहन् छत्रपत्रसुविख्यातः सर्वलोकचर्याम
हान् मुंडविरूपो वहुलोचंडमुंडेविकुर्वणः हर्यक्षः ककुभो
वज्रीवीमजिह्वः सहस्रपात् सहस्रमूर्धा देवेंद्रः सर्वदेवम

योगुहः सहस्रबाहुः सर्वांगः शरण्यः सर्वलोककृत् पवि
त्रस्त्रमधुर्मंत्रः कनिष्ठः कृष्णपिंगलः ब्रह्मदंडविनिर्मातः
शतघ्नीशतपाशभृत् पद्मगर्भोमहागर्भोवज्रगर्भोजलोद्भ
वः गभस्तिर्ब्रह्मविद्ब्रह्मोब्रह्मकृद्ब्राह्मणोगतिः अनंतरूपोनै
कात्मातिग्मतेजात्मसंभवः ऊर्ध्वगात्मापशुपतिः वातरंहा
मनोजवः पद्मनीपद्ममालाभ्रस्त्वगस्त्योंतरगोंनरः कर्णि।

का॰ ११

13

कारसहस्रगवीनीलमौलिपिनाकधृक् उमापतीरुमा।
कान्तोजह्नवीनदनंदनः वरोवराहोवरदोवरेशः सुमहास्व
नः महाप्रसादस्त्वनघः शत्रुहा श्वेतपिंगलः प्रीतात्मा चप्र
यतात्मा संयतात्मा प्रधानधृक् सर्वपार्श्वमुखस्त्र्यक्षो धर्म
साधारणोवरः चराचरात्मा सूक्ष्मात्मामृतो गोवृषेश्वरः
साध्योर्षिर्वसुरादित्यो विवस्वान्सवितामृतः व्यासः सर्वस्य

संक्षेपोविस्तरपरमोऽव्ययः कालसंवत्सरामासः पक्षः
संख्यासमापकः कलाकाष्ठालवामात्रामुहूर्ताहः क्ष
पाक्षणः विश्वक्षेत्रंप्रजाबीजंलिंगमाद्यस्तुनिर्मितः स
दसद्व्यक्तमव्यक्तंपितामातापितामहः स्वर्गद्वारंप्रजाद्वारं
मोक्षद्वारंत्रिविष्टपं निर्वाणंह्लादनंचैवब्रह्मलोकपराग
तिः देवासुरविनिर्मातादेवासुरपरायणः देवासुरगुरुर्दे

का॰ स॰ १४

वोदेवासुरनमस्कृतः देवासुरमहामात्रोदेवासुरमहा
श्रयः देवासुरगणाध्यक्षोदेवासुरगणाग्रणीः देवातिदे
वोदेवर्षिर्देवासुरवरप्रदः देवासुरेश्वरोदेवादेवासुरम
हेश्वरः सर्वदेवमयोऽचिन्त्योदेवतात्मात्मसंभवः उद्भवस्त्रि
विक्रमोवैद्योविरजोविरजोंवरः ईड्योहस्तिसुरव्याघ्रोदेव
सिंहोनरर्षभः विबुधाग्रवरश्रेष्ठः सर्वदेवोत्तमोत्तमः गुरु

15

कांतोजितः स्वर्गः पवित्रः सर्ववाहनः प्रयुक्तः शोभनोवज्रो
देवेशः प्रभुरव्ययः शृंगीशृंगप्रियः वभ्रूराजराजेनिरामयः
अभिरामः सुरगणाविरामः सर्वसाधनः ललाटाक्षोविश्व
देहोहरिणोब्रह्मवर्चसी स्थावराणांपतिश्चैवनियमेंद्रियव
र्धनः सिद्धार्थः सर्वभूतानांनिलयः सत्यव्रतः शुचिः व्रताधि
परमब्रह्मभक्तानांपरमांगतिः विमुक्तोदीप्ततेजश्चश्रीमा

का॰
स्त॰
१५
15

नन्दीवर्धनोग्रनः श्मशानकोलोदेवेशोभूतेशः प्रमथाधि
पः भररूपः कालदेवोभूतसंहारकारकः कालीनाथोभू
तनाथोशर्वः पशुपतिर्मृडः भट्टनाथश्चकालीनः सर्वभ
त्तकभत्तकः सृष्टिस्थितिस्वरूपश्चभूतभृद्भूतपालनः
मांसाशनोबहुरूपोक्रूररूपः कपालभृत् सर्वेश्वरः स
र्वहृद्‌ः कालीकमलमध्यगः क्रीं ह्रीं हूं हूं कालरूपाश्रिता

मंडलमध्यगः क्लीं क्लीं ह्रूं ह्रूं मुंडधारी मुंडमालाधरः शिवः

१००० इति नाम्नां सहस्रं ते महाकालस्य भाषितं सर्वरोग

हरं देवी परमैश्वर्यकारणं सर्वागमरहस्याढ्यं स्तोत्रं पर

मदुर्लभं सर्वसिद्धिप्रदं साक्षात्सिद्धिदं पापनाशनं महा

भयहरं देवि भोगमोक्षैककारणं समस्तशोकशमनं स

र्वविद्याप्रदं शिवे महापातककोटिघ्नं कलौ सिद्धिप्रदं शि

का. स. १६

वै इदंनामसहस्रंतवब्रह्मलोकेषुदुर्लभं तवप्रीत्यामया
ख्यातंगोपनीयंप्रयत्नेनवत् तवनाम्निश्रुतेदेविसर्वपाप
फलंलभेत् सर्वपापाःक्षयंयान्तिवांछासर्वत्रसिध्यति
शुचिःसमाहितोभूत्वाभक्तिश्रद्धःसमाहितः यःपठेत्त्रि
शिवकालेपरस्त्रीध्यानतत्परः मूकत्वंबधिरत्वंचकुष्ठ
हस्तांचवितिकां वातपित्तकफाद्युत्थानरससन्नाविशे।

षिकां स्मृतः श्रामयत्येतस्य कलौ देवि नृणां सदा अभि
चाराणि सर्वाणि मंत्रयंत्राणि भूतले भूचराः खेचराश्चै
व सहजाः कुलदेशजाः डामराश्च पिशाचाश्च क्रूरसत्वाः भ
यानकाः ब्रह्मराक्षसवेतालाः कूष्मांडभैरवादयः नश्यं
ति पठनादस्य स्तोत्रमंत्रस्य भावतः यं यं करोति कामं च
तं तं प्राप्नोति नित्यशः बहुनात्र किमुक्तेन सर्वसिद्धिप्रदं

नृणां यश्चेदं कीर्तयेद्ब्रह्मागत्वा प्रेतालये शिवे रात्रौ वा
रथ्ये वापि समां संवर्त्तिभिश्चितं कृत्वा वैचक्र कृत्वा वै
चक्रपूजां तां स्त्ररात्रपणमेव च कुनेच्छिनालये सर्पिर्मुक्त
केशोदिगंबरः राजानो दस्रतां यांति भवेत्सर्वजनप्रियः
लक्ष्मीवान्सुरवान्सोपि मनोभिलिखितप्रदे यः पठेद्धोम
दिवसे श्मशाने साधको नमः ग्रामि पंचवलिं दद्यान्नरा

पानविधायच राजावश्यंप्रजावश्यंतुस्त्रीवश्यंभवेत्सदा
मरणसर्वशत्रूणांतत्क्षणाद्भवतिध्रुवं संग्रामेऽरिपून्
जित्वाविजयीगृहमेष्यति धनकामेलभेद्वित्तंपुत्रकामी
लभेत्प्रजां सूतंधनंलभेत्सूतः श्मशानेसिद्धिमाप्नुयात्
शठीतितायनोदद्यात्कुचैलायदुरात्मने निंदकायान्य
शिष्यायसमंगीनिरयीभवेत् इदंनामसहस्रंतुभक्तिश्र

का॰ सं॰ १८

18

ह्रासमन्वितः शनिवारेश्मशानेतुमंत्रंकुर्यात्त्रिसोमम:
ततोदशांशतःकुर्यात्तर्पणमेवच पायसेनाज्यहो
मेनतत्क्षणेनपार्वति स्तंभनंवैरिवर्गाणांभविष्यंति
नसंशयः इदंरहस्यंपरममनाख्येयंदुरात्मने सच्छिष्या
यदुष्टायशठायदुर्जनायच देयंशिष्यायशांतायकुली
नायस्वभक्तियो भक्तियुक्तायदेवेशिगुरुभक्तिपरायच

विनादानेन गृह्णाति यावन्नदद्याद्दक्षिणां विना दत्वा गृहीत्वा
उभयोः सिद्धिहानिर्भवेद्ध्रुवं इदं नामसहस्रं तु परं परम
कारणं गोप्यं गुह्यतमं गुह्यं गोपनीयं मुमुक्षुभिः इति श्री
रुद्रयामले तन्त्रे महाकालसहस्रनाम समाप्तं ॥

॥श्रीगणेशायनमः ॐब्रह्माशक्रादिवंद्यः शशधरकम
लालंकृतांघ्रिस्त्रिमूर्त्तिः सर्वज्ञः सेंद्रदेवैॐमधुमथनसमा
लिंगितोमौद्विमूर्त्तिः हंसेशानोचसाग्नीविधरतिललितो
दृत्तिणोकालिकेत्वां भूयस्तेसर्वसिद्ध्यैदहनललनयोसंग
तांघ्रोङ्कुरांति १ पिंगोग्राभिर्जटाभिः शशधरशकलोत्तं
समंस्त्रातुषक्रोमानव्यालोपवीतत्वलदनलविनाभ्यंतरो

श्लो॰ १

ध्यानमस्य भीमासंज्वलदग्निशशिकरविषदप्रेतभूतेश
मंत्रिदंष्ट्रेनाक्रम्यन्तीं स्फोरसिहासितमहाकालकण्ठाग्रसंस्था
२ कालाभ्राभोकटारघ्नसमरललितोग्रक्तिधाम्मिलभारामा
रक्तोष्ठां त्रिनेत्रामभयवरनरच्छिन्नमुण्डासिहस्तां दिग्वस्त्रां
नारहस्तोच्चयकृतरशनां प्रेतपुष्पावतंसामस्थ्योग्रग्रंथि
केशग्रथितगलदस्रमुण्डमालाभिरामां ३ लोलजिह्वां

ग्रं दंष्ट्राननकमलवलद्धोररावाट्टहासां पीनोत्तुंगस्तना
भ्याघुरहरतकृणीं योगिनीभिः समेतां यस्त्वां मातः कदा
पि स्वमनसि कुरुते तेन सम्पुण्यैः किमन्यैस्तीर्थैः स्नानैस्तपो
भिर्ग्रहभिरथ महादानदीक्षादिभिर्वा ४ हेलालोलाभि
शावलितकुटिलवनोन्मुक्तकेशव्रजाभिर्मैवश्यामाभि
रुग्दहिनकरकिरणैः स्फीतशोभैर्घृणाभिः दत्ते पाणौ

स्तो
२

2

कृपाणां शितमसितां करेण जैत्रीं विभ्रतीभिर्दंष्ट्राघोराननाभिर्युवतिभिरभितो योगिनीभिः समेतां ५ फेत्कुर्वत्फेनवर्गोद्यनिजजनितघटं स्मेरवक्त्रारविंदां मंदस्तोकप्रसन्नस्मितवदनमहाकालरुद्राग्रसंस्थां येत्वां ध्यायंति मातः कविदर्पितनभवं मापदं भाग्निनस्तेतेषां दासाभवंति त्रिदशपतयः सर्वसिद्धाजितानां ६ तीर्थैर्वासंयदेशो शिवगिरिगृह

रितां संग्रामे गह्वरे वा शून्यागारे श्मशाने शवहृदि स्मरतेव
त्वरे वा प्रदेशे स्वछा वा राजयंतः स्तवमिमम खिलं चिंत
यंतो विकेत्वां जह्नतः कामयंते यदिह किमपि तत्सिद्ध्य
ति स्वेष्टमेषां १ ग्रामं वा छागलं वा वरमहिषवरं नाग
जं वा खरं वा वैडालं वापि नारं पलमयं यद्विषामात्तिकेना
भिषिक्तं हुत्वा ओं देवि कोणोस्मासदनसमेवापिनत्तंगिते

स्तो॰ २

3

द्वेवाचावाचामधीशंजयतिचिरतरंजीवतिस्थानलेस्मिन् ८
येत्वत्नेष्येकदाविविशिशिविषद्धियः ऊँउगोत्तोद्वाकैजैमैः
पोर्णैरपोर्णौपित्वनद्दत्नेजहूतिश्चद्धानाः तेषांत्वणयुगा
नामविरमपनयस्तत्नमांगेविधानृयत्नाद्धकर्मत्रेखाः परि
लिखिसिविरैश्चधेवाचमपतिन्वे ९ यस्तोत्वंशार्धचूडंकपिन
तरजतंनागयज्ञोपवीतांचंद्रापीडगतः स्याभगवतिसत

ते ध्यायंति श्यामवर्णां स्वं स्वं संन्यस्य कांतं कुसुमशरम
यो त्वं यमानोगपस्यः कांताः कांतालकांतारतिपति
मिवतं मन्यमाना भजंते ९ ये त्वां शूलं कपालं नरह्ण
तरनिभां विभ्रतीं भावयंति त्रैलोक्याकर्षसिद्धिर्भवति
ह्यमनसां तेषु मीशानि तेषां ये त्वां कर्त्रीकपालोद्यत
कर्तृगलां पिंगलां कालरात्रीं ध्यायंते त्वां भजंते भगव

स्तो॰
४

तिसहस्रातेरिसन्नाशयंति ॥ ब्रूमः किंवास्वरूपंजन
नित्वमनोः सर्वमेतेनसाध्यंत्वन्मंत्रान्त्राह्निनीयोभवति
परातरः सिद्धिदः साधकानां यशपाकर्षप्रमोहप्रहरण
मिलनद्वेषणोच्चाटनानितिप्रंसिद्धंतितेषांकिमवर्
मन्नाशिद्धयोलोकरस्याः ॥ षट्कोणांभूपुरांतः स्थि
तमथकमलेनत्रषट्कोणमध्यस्थंचाभिन्निजंतेस्मरद

रमहिले यंत्रमाराधनाद्याः अस्मिन्नाराध्यपीठे भगवा
ति भवतीं भावनामात्रगम्यां विद्याराध्यत्वसिद्धिं भवन्त
म मनसां सर्वसिद्धुद्धराणां ॥ ३ ॥ जगन्मातः कालिविग्र
ण मधिरूढाणि गिरिते भवानि श्रीकंठपत्नि यिनि शिवे
विश्वमहिते ॥ ४ ॥ त्वं चाकारूपे भगवति नतवात्मां गुण
मयीं गुणातीते नित्ये स्फुरमिति वदन्मे स्तवदनं ॥ ५ ॥ इदं

त्वमंगांगंसकलदुरितधंसनकरंस्तवंयः श्रद्धावान्प्रतिप
ठतिकल्याणजनकं चिरंतस्यश्रोणीतलविहरमाणस्य
विदुषोभवानीतेनित्येभवतुभवदाराधनफलं ५ इति
श्रीरुद्रयामलेतंत्रेश्रीकालिकास्तवराजः संपूर्णम् ॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॐकर्पूरं मध्यमांतः स्वरपररहितं
सेंदुवामाक्षियुक्तं वीजं ते मातरेतत्त्रिपुरहरवधूस्त्रिः कृतं
ये जपंति तेषां गद्यानि पद्यानि च मुखकुहरादुल्लसंत्येव वा
चः स्वच्छंदं ध्वांतधाराधररुचिरुचिरे सर्वसिद्धिप्रधानाः १
ईशानं सेंदुवामश्रवणपरिगतं वीजमेतन्महेशि द्वंद्वं ते मं
दचेता यदि जपति जनो वारमेकं कदाचित् जित्वा वाचाम

श्री. १

धीशं पनरमणि चिरं त्वो भयन्तं बुजाली हूं हं चन्द्रार्धचूडे प्रभव
ति समहाघोरशावावतंसे २ ईशं वैश्वानरस्थं शशिधरवि
लसद्वामनेत्रेण युक्तं बीजं ते द्वन्द्वमेतद्विगलितचिकुरे कालि
के ये जपन्ति द्वेषारं ते निहंति त्रिभुवनमभितो वश्यभावं नयं
ति सृक्किद्वंद्वास्रधाराद्वयधरवदने दक्षिणे त्र्यक्षरेति ३ ऊर्ध्वं
वामे कृपाणं करकमलतले छिन्नमुण्डं तथाधः सव्ये चाभीव

ंचत्रिजगदवहरेदन्निशंकालिकेच जप्त्वैतन्नामधेयं तावदम
त्रविभवंभावयंतेतदंव तेषामष्टौकराभ्याः प्रकटितवदने
स्मिद्रयस्रुंवकस्य ध वर्गायंवक्त्रिपुरोविपरीतिवलितंतत्र
धंकूर्चंयुग्मं लज्जाद्वंद्वंचपश्चात्स्मितमुखितदधषट्दयंयोज
यित्वा मातर्येत्वांजपंतीस्मरहरमहिलेभावयंतःस्वरूपं ते
लक्ष्मीहास्यलीलाकमलदलदृशःकामरूपाभवंति ५ ९

कं वा हृद्यं वा द्वयमपि च परं बीजमसकृत्तनुगृहं त्वक्रास्त्रा यो जपि
त्वा सकलमपि सदा भावयंतो जपंति तेषां नेत्रारविंदे विहरति
कमलावक्त्रशुभ्रांशुबिंबे वाग्देवी देवि मुंडस्रगतिशयलसत्कं
ठि पीनस्तनाढ्ये ॥ ९ ॥ गतासूनां बाहुप्रकरकृतकांचीपरिलस
न्नितंबां दिग्वस्त्रां त्रिभुवनविधात्रीं त्रिनयनां श्मशानस्थां त
ल्पे शवहृदि महाकालसुरत प्रसक्तां त्वां ध्यायन् जननि जन

चेता द्यपि कविः ७ शिवाभिर्घोराभिः शवनिवहमुंडास्थि
निकरैः परं संकीर्णायां प्रकटितचितायां हरवधूं प्रविष्टां सं
तुष्टामुपरिसुरतेनापि युवतीं सदा त्वां ध्यायंति क्वचिदपि च
तेषां परिभवः ८ वदामस्ते किं वा जननि वयमुच्चैर्जडधियो
न धाता नापीशो हरिरपि न ते वेत्ति विभवं तथापि त्वद्भक्ति
र्मुखरयति चास्माकममिते तदेतत्क्षंतव्यं न खलु पशुरोषः

श्री
३
3

सश्चितः ८ समंतादापीनस्तनजघनधृग्यौवनवती रता
सक्तो नक्तं यदि जपति भक्तस्तव मनुं विवासास्त्वां ध्यायन्गलि
तचिकुरस्तस्य वशगाः समस्ताः सिद्धौघा भुवि चिरतरं जीवति
कविः ९ समाः सुस्वस्थीभूतां जपति विपरीतो यदि सदा विचिंत्य
त्वां ध्यायन्नतिशयमहाकालसुरतां तदा तस्य क्षोणीतलविह
रमाणस्य विदुषः करांभोजे वश्याः स्मरहरवधूसिद्धनिवहाः ॥

प्रसूतेसंसारंजननिजगतींपालयतिच समस्तंक्षित्यादिप्रल
यसमयेसंहरतिच अतस्त्वंधातापित्रिभुवनपतिः श्रीपतिर
पि महेशोपिप्रायःसकलमपिकिंस्तौमिभवतीं ॥२॥ अनेके
सेवंतेभवदधिकगीर्वाणनिवहान्विमूढास्तेमातःकिमपि
नवजानंतिपरमंसमाराध्यामाध्यांहरिहरविरिंच्यादिविबुधैः
प्रपन्नोस्मिस्वैरंरतिरसमहानंदनिरतां ॥३॥ धरित्रीकीलालंशु

श्री० ४

चिरपिसमीरोपिगगनं त्वमेकाकल्याणीगिरिशरमणीका
लिसकलं स्तुतिः कातेमातर्निजकरुणयामामगतिकं प्रस
न्नात्वंभूयाः पुनरपिनभूयान्ममजनिः १४ श्मशानस्थः स्व
स्थोगलितचिकुरोदिक्पटधरः सहस्रंत्वर्काणांनिजगलित
वीर्येणकुसुमं जपंस्त्वत्प्रत्येकंमनुमपितवध्याननिरतो म
हाकालिस्वैरंसभवतिधरित्रीपरिवृढः १५ गृहेसंमार्जन्या

परिगलितबीजंहृद्विविकारं समूलंमध्याह्नेविनरतिचिन्तायांकु
जटिने ममुद्वार्यप्रेमणामनुमपिमकृन्कालिमनतं गजाह्वे
यातिनातिनियतिहृद्धः सत्कविवरः ६ सगुच्छेराकोऽर्णोऽसम
यन्नुषोमेटिरमहो पुरोध्यायंध्यायंजपतिपरमंवातवमते
संगंथवंप्रेणीपातिरिवकविन्यामृतनदी नदीनः पयंतेप
रमपदलीनः प्रभवति ७ त्रिपंचारपीठेशवशिवहृदिस्मेर

श्री
५
S

वदनां महाकालेनोच्चैः मदनरससलावण्यनिरतां समासक्तो
नक्तंस्वयमपिरतानेहनिरतो जनोयोध्यायेत्वांजननिखलुस
स्यात्स्मरहरः ॥१८॥ सलोमास्थिस्वैरंपललमपिमार्जारमसिते
परंचौष्ट्रंमैषंनरमहिषयोःछागमपिवा बलिंतेपूजायामपि
वितरतांमर्त्यवसतां सतांसिद्धिःसर्वाप्रतिदिनमपूर्वाप्रभवति
॥१९॥ वशीलक्षंमंत्रंप्रजपतिहविष्याशनरतो दिवामातर्युष्म

चरणकमलध्याननिपुणः परंनकंनग्नोनिधुवनविनोदः।
नचमन्ते जनोलस्यंसस्यात्स्मरहरसमानःक्षितितले २
इतिस्तोत्रंमातस्तवमतिसमुद्धारणजप स्वरूपात्त्वत्पादांबु
जयुगलपूजाविधिपुनः निशार्धेवापूजासमयमपिवायस्त
पठति प्रलापस्तस्यापिप्रसरतिकविताम्रतरसः ३ अरे
गात्रीहृदंतमनुस्मरतिप्रेमतरलं वशास्तस्यक्षोणीपतिराय

श्री॰
९

कुबेरप्रतिनिधिः रिपुः कारागारे कलयति वृत्तं केलिकल
या चिरंजीवन्पुत्रः सम्भवति स भक्तः प्रतिजाति ॥ २२ ॥ इति
श्रीमहाकालकृतं कालीस्तोत्रं समाप्तं ॥

नं० ५५२३-घ
कालिकापंचांगादि पात्रशोधनमंत्र पर्य्यन्तम्
विभागाः = ११ (एकादशाः) (संपूर्णम्)
सर्वाणि पत्राणि २५० (तन्त्रशास्त्रम्)

